

KUHMOISTEN KUNTA

TALOUSARVIO VUODELLE 2018

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2019 - 2020

SISÄLLYSLUETTELO

Kunnanjohtajan katsaus	3
Vuoden 2018 talousarvio yleisperustelut.....	4
Kunnan organisaatio	13
Tuloslaskelmaosa.....	15
Rahoituslaskelmaosa	26
Talousarvion sitovuus.....	29
Kuhmoisten kunnan talousarvion käyttötalousosan hierarkiarakenne	30
Talousarvion käyttötalousosan laskennalliset ja sisäiset erät	32
Käyttötalousosa Yleishallinto	33
Käyttötalousosa Sivistystoimi	42
Käyttötalousosa Tekninen lautakunta,.....	51
Vesihuoltolaitos, tulosbudjetti ja rahoituslaskelma.....	58
Kaukolämpö, tulosbudjetti ja rahoituslaskelma	59
Rakennuslautakunta.....	61
Käyttötalous yhteensä	64
Tuloslaskelma ulkoiset ja sisäiset	65
Investoinnit.....	66
Liite 1 Sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue	70
Liite 2 Kuhmoisten Vuokrakiinteistöjen tavoitteet ja talousarvio v. 2018.....	104
Liite 3 Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy ja Kuhmoisten Laajakaista Oy tavoitteet ja konsernin talousarvio v. 2018	106
Liite 4 Vakituiset virat ja toimet talousarvio v. 2018	108

Kuhmoisten kunta

Talousarvio 2018

Kuhmoisten kunnan talous on ollut viime vuodet tasapainossa ja taseeseen on kertynyt edellisiltä vuosilta ylijäämää 5 miljoonaa euroa. Kunnassa on panostettu erityisesti elinvoimaa ja elinkeinoelämää edistäviin asioihin kuten kaavoitukseen sekä infrastruktuuriin. Talousarviovuonna Kuhmoisten kunta panostaa erityisesti lapsiperheiden palveluihin.

Vuoden 2018 talousarvioraamia laadittaessa käyttötalouden menojen tasoksi määriteltiin vuoden 2017 alkuperäinen talousarvio -1,3 %. Henkilöstökulujen osalta pidetään vuoden 2017 taso. Toimintakuluissa vuodelle 2018 on vähennystä 1,05 % vuoden 2017 muutettuun talousarvioon verrattuna. Käyttötalouden tulot 2,7 miljoonaa, tuloissa kasvua 7 %. Tulojen kasvu johtuu puunmyyntitulojen 150 000 euron lisäyksestä. Talousarvio vuodelle 2018 on 171 960 euroa ylijäämäinen.

Suurimpana investointina alkaa päiväkodin rakentaminen 1,0 miljoonalla eurolla, hanketta jatketaan vuonna 2019 300 000 eurolla. Muihin kunnan kiinteistöihin tehdään erilaisia korjauksia 372 000 eurolla. Koskenpartaan uudelle kaava-alueelle tehdään investointeja infraan 162 000 eurolla. Laitostoiminnan muihin investointeihin varataan kaikkiaan 85 000 euroa. Muita investointeja ovat muun muassa liikenneväylien ja niiden valaistuksen kunnostus 167 000 euroa. Liikuntapaikkojen kunnostamiseen talousarviossa on varattu 45 000 euroa. Vuonna 2018 investointihankkeiden määrä on 1.856 miljoonaa euroa.

Kunnan verotulot pysyvät ennusteiden mukaan samalla tasolla suunnitelmakaudella. Valtionosuudet alenevat 713 840 euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden perinnäksi on arvioitu -140 000 euroa. Kunnan lainakanta on alentunut ja pitkäaikainen lainakanta loppuvuonna on 0,5 miljoonaa euroa. Lyhytaikaista lainaa kunnallamme on 0,8 miljoonaa euroa talousarvion tekohetkellä. Talousarviovuonna ei oteta pitkäaikaista lainaa ja vanhoja lainoja lyhennetään 47 000 euroa.

Valtakunnallinen sote- ja maakuntauudistus on edelleen kesken. Kuhmoisten kunnanvaltuuston vahva tahtotila uudistukseen liittyvässä maakuntajakoa koskevassa asiassa on ollut, että kunta vaihtaa maakuntaa ja kuuluu jatkossa Pirkanmaan maakuntaan. Alkuperäisessä lakiluonnoksen voimaannanolain 5 §:n mukaisessa maakuntajaossa olimme edelleen osa Keski-Suomea. Lausuntokierrosten jälkeen uudistetussa lakiluonnoksessa kuitenkin Kuhmoinen sijoitettiin osaksi Pirkanmaan maakuntaa.

Anne Heusala
kunnanjohtaja

Kuntatalouden tilanne

Valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelman mukaan valtion toimenpiteiden vaikutuksen arvioidaan olevan nettomääräisesti noin 129 miljoonaa euroa kuntataloutta heikentävä vuonna 2018. Hallitusohjelma sisältää useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on vähentää kuntien menoja. Näitä ovat muun muassa erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen ja omais- ja perhehoidon kehittäminen.

Kuntatalouteen vaikuttavat vuonna 2018 merkittävästi myös muut tekijät kuin valtion päätökset, kuntien työvoimakustannuksia alentava kilpailukyky sopimus. Valtionavut kunnille ja kuntayhtymille ovat yhteensä 10,59 miljardia euroa vuonna 2018 ja ne lisääntyvät edellisestä vuodesta noin 0,1 prosenttia.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ehdotetaan 8 458 miljoonaa euroa, joka on noin 140 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2017 varsinaisessa talousarviossa. Valtionosuuden vähenemiseen vaikuttavat eniten kilpailukyky sopimukseen liittyvän vähennyksen kasvu 119 miljoonalla eurolla, sekä valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, joka vähentää valtionosuutta 177 miljoonaa euroa.

Sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun ehdotetaan talousarvioesityksessä 180,5 miljoonaa euroa. Määrärahoista 130 miljoonaa euroa kohdennetaan maakuntien ja soten ICT-valmisteluun, maakuntien ICT-palvelukeskuksen, maakuntien tietohallinnon valmisteluun, alueellisiin ICT-tukitoimiin sekä yhteisiin investointeihin. Maakuntien esivalmisteluun ja väliaikaisille valmisteluelimille osoitetaan rahoitusta 40 miljoonaa euroa.

Suomen Kuntaliitto selvitti kesäkuussa 2017 hallitusohjelman keskeisimpien kuntatalouteen kohdistuvien toimenpiteiden vaikutuksia kunnissa ja kuntayhtymissä. Lisäksi kyselyssä selvitettiin kilpailukyky sopimuksen toimeenpanoa ja kuntien omia sopeutustoimia. Saatujen vastausten perusteella hallitusohjelman sopeutustoimet eivät ole vielä edenneet kuntakentässä odotetulla tavalla. Vastausten perusteella näyttää siltä, että säästötavoitteesta toteutuisi vain noin kolmannes. Muun muassa omais- ja perhehoidon kehittämisen ja erikoissairaanhoidon keskittämisen osalta toimeenpano on toisaalta vielä kesken tai niin alkuvaiheessa, että syntyvien kokonaissäästöjen arviointi ei ole mahdollista. Hallitusohjelmaan kirjattujen säästöjen lisäksi kunnissa on lisäksi tehty merkittävästi omia talouden sopeutuspäätöksiä liittyen muun muassa palveluverkkoon, henkilöstön määrään ja toimitilojen käyttöön.

Suomen talous on selvässä nousussa. BKT:n kasvu jatkuu myös seuraavina vuosina, tosin hivenen hidastuen. Hyvä talouskasvu ei kuitenkaan ratkaise julkisen talouden ongelmia. Työttömyysaste pysyy rakenteellisten tekijöiden takia melko korkeana, minkä vuoksi kuntien osaltaan rahoittamat työmarkkinatukimenot laskevat hyvin hitaasti. Lisäksi väestön ikärakenteen muutos lisää hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita. Myös kasvanut maahanmuutto lisää kuntien tuottamien palvelujen tarvetta.

Kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa vuonna 2017 selvästi saman vuoden kevään 2017 kuntatalousohjelmassa esitettyä vahvemmaksi. Etenkin verotulojen odotetaan kasvavan aiemmin arvioitua paljon suotuisammin. Kuluvana vuonna kuntataloutta vahvistaa toimintamenojen supistuminen, mikä on seurausta kilpailukyky sopimuksen toimenpiteistä, kuntatyönantajan eläkemaksujen alentumisesta sekä kuntien omista ja hallituksen linjaamista sopeutustoimista.

Kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuntatalouden tilikauden tulos heikkenee kuitenkin jo vuodesta 2018 alkaen sote- ja maakuntauudistuksen voimaantumisen saakka. Sote-uudistuksen myötä kuntatalouden tehtävät painottuvat jatkossa muun muassa koulutukseen, johon ei väestön ikärakenteen muutoksen vuoksi kohdistu vastaavia menopaineita kuin sosiaali- ja terveystalouteen. Tästä syystä kuntatalouden menopaineen arvioidaan helpottuvan vuodesta 2020 alkaen ja velkaantumisen arvioidaan hidastuvan. Kuntatalouden nettoinvestointien arvioidaan pysyvät edelleen korkealla tasolla. Kuntien nykyisen rakennuskannan kunnossapito edellyttää edelleen mittavia korjausinvestointeja.

Kuhmoisten kunnan taloustilanne

Valtuuston hyväksymien vuoden 2017 talousarvioon tehtyjen muutosten jälkeen tilikauden tulos olisi 358 260 € ylijäämäinen. Kunnan 2016 tilinpäätöksen taseessa oli kumulatiivista ylijäämää 5 miljoonaa euroa. Kuhmoisten kunnan talous täytti vuoden 2016 tilinpäätöstietojen mukaan tasapainossa olevan talouden tunnusmerkit. Talousarvion 2018 osalta tilikauden tuloksen ennustetaan olevan ylijäämäinen 171 960 € euroa.

Kuhmoisten kunnanvaltuusto korotti tuloveroprosenttia vuodelle 2015. Kunnan tuloveroprosentiksi vahvistettiin silloin 20,75, kiinteistöveroprosentit säilyivät ennallaan. Kunnan verotulojen kertymän ennustetaan talousarviovuonna 2017 laskevan vuoden 2016 tilinpäätöksestä 2,5 %. Vuodelle 2018 tehdyssä ennusteessa verotulot alenevat edelleen 0,8 %. Valtionosuuksissa on tapahtunut merkittävää kasvua tähän saakka joka vuosi. Tulevana talousarviovuonna 2018 valtionosuuksia on nyt leikattu rajusti eli 713 840 €, näin suuren valtionosuusleikkauksen vuoksi vuoden 2018 talousarvion tasapainoon saaminen on ollut erittäin vaikeaa. Kunnan tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien korotuksia ei kuitenkaan vielä haluttu tehdä.

Kunnan lainakanta on alentunut viime vuosina merkittävästi ja pitkäaikainen lainakanta vuoden 2016 lopussa oli 1,26 miljoonaa euroa, josta vuonna 2015 nostettua lainaa on 1,0 miljoonaa euroa. Talousarvion valmisteluhetkellä lyhytaikaista lainaa ei ole. Kuntakonsernin osalta on todettava, että Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöjen pitkäaikainen lainakanta on yhteensä 2,8 miljoonaa euroa vuoden 2016 lopussa. Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:n lainakanta vuoden 2016 lopussa on yhteensä 3,9 miljoonaa euroa.

Kuhmoisten kunnan kannalta suurimpia talouteen liittyviä kysymyksiä tulevaisuuden osalta ovat verotulojen ja valtionosuuksien kehitys, sote- ja maakuntauudistuksen vaikutukset kunnan palveluihin ja talouteen sekä kunnan omistamien kiinteistöjen ns. korjausvelan aiheuttama investointitarve.

Kuhmoisten kunnan strategia

Kuhmoisten kunnan strategia on vuodelta 2014. Strategian päivittäminen uudelle valtuustokaudelle on valmistelussa ja päätöksentekoon se on tulossa tammikuussa 2018.

Strategiassa määritellään kunnan visio seuraavasti:

Kuhmoinen on kolmen maakunnan rajalla oleva vakituksille ja vapaa-ajanasukille läheinen kunta, jossa on hyvä olla, tehdä työtä, yrittää ja jossa kuntalainen voi aidosti vaikuttaa”

Kuhmoisten kunnan arvot ja periaatteet ovat seuraavat: Kuhmonen on edelläkävijä ja toimii ennakkoluulottomasti, avoimesti ja luovasti. Arjen asiat sujuvat mutkattomasti. Parhaita voimavarojamme ovat aktiiviset asukkaat, monialaiset yritykset ja yhteisöt.

Strategiset päämäärät

Asukkaat ja palvelut

- Kuhmoisissa ovat laadukkaat ja asiakaslähtöiset palvelut
- Kunnan hyvän imagon ylläpitämiseen osallistuvat kaikki kuntalaiset ja vapaa-ajanasukkaat
- Palveluja ja lähiympäristöä kehitetään yhdessä kuntalaisten kanssa

Elinvoima ja ympäristö

- Kuhmoinen on viihtyisä ja helposti lähestyttävä
- Kunta edistää yrittäjyyttä ja uusien toimialojen luomista
- Kuhmoinen kannustaa kaikkia kuntalaisia osallistumaan kunnan kehittämiseen
- Kuhmoinen tarjoaa laadukkaita matkailupalveluita muun muassa kulttuuria, Päijännettä ja luontoa hyödyntäen

Voimavarat ja johtaminen

- Kunnan palvelut ja toimintatavat ovat oikein mitoitettuja ja tehokkaita
- Kunnalla on laadukkaita palvelusopimuksia kuntapalveluista eri toimijoiden kanssa
- Kunnan henkilöstö palvelee asiantuntevasti

Kaavoitus

Vuoden 2018 maankäytön kärkihankkeita ovat Koskenpartaan ja Satamarinteen kaavojen valmistuminen ja Kuhmoisten keskusta-alueen osayleiskaavatyön aloittaminen. Uusien kaava-alueiden valmistumisten odotetaan tuovan kuntaan lisää houkuttelevia alueita asuin- ja yrityskäyttöön.

Palvelurakenteen kehittäminen

Palvelurakenteen uudistaminen toteuttaa strategisia päämääriä: Kuhmoisissa ovat laadukkaat ja asiakaslähtöiset palvelut; Kuhmoinen on viihtyisä ja helposti lähestyttävä sekä kunnan palvelut ja toimintatavat ovat oikein mitoitettuja ja tehokkaita.

Päiväkotitoiminta vastaa joustavasti lasten kasvatuksen, opetuksen ja hoidon tarpeeseen siten, että kaikille lapsille voidaan tarjota pedagogisesti suunniteltu toimintaympäristö perhepäivähoidon sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan rinnalla.

Uusi opetussuunnitelma asettaa koulutoimen kehittämiselle haasteita. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee koulutoimen kehittämistä Uusi peruskoulu –ohjelmalla. Investointi oppimisympäristöön, opettajien täydennyskoulutautumiseen sekä vuorovaikutteiseen johtamiseen jatketaan esimerkiksi Liikkuva koulu –toiminnalla sekä uudistamalla koulukeskuksen lähiliikuntapaikkoja.

Liikuntapaikkojen ylläpito ja kunnostaminen edistää kaikkien kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Väestön ikääntymisen myötä liikkumismahdollisuuksien määrä ja laatu korostuu, koska yhä useammalla on aikaa liikkua. Myös työnantajat kiinnittävät yhä enemmän huomiota työntekijöidensä kuntoiluun.

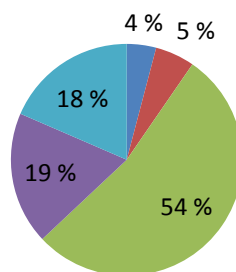
Tulevaisuuden kirjasto- ja tietopalveluilla on keskeinen tehtävä edistää yhteiskunnallista demokratiakehitystä ja vahvistaa yleisten kirjastojen toimintaedellytyksiä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Pääkirjaston lainaustiskin uusiminen vastaa tähän tarpeeseen.

Kunnan väestökehitys, työllisyys ja elinkeinorakenne

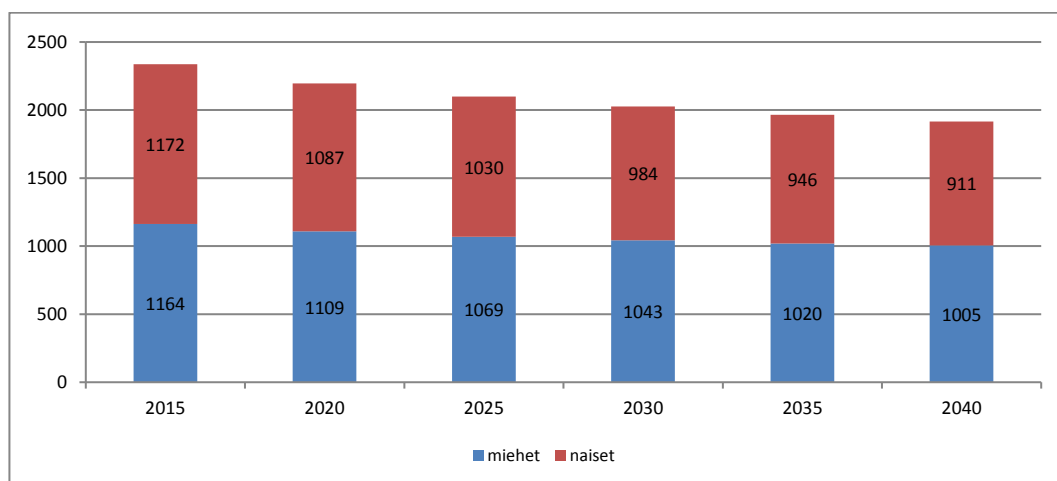
Kuhmoisten kunnassa asui 31.12.2016 yhteensä 2286 henkilöä. Väkiluku aleni vuodesta 2015 vuoteen 2016 -2,0 %. Vuodesta 2000 vuoteen 2016 on väkiluku pienentynyt 686 henkilöä. Viime vuosien aikana poismuutto on hidastunut ja kuntaan muuttavien henkilöiden määrä lisääntynyt. Vuoden 2016 nettomuutto oli +1. Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan Kuhmoisten kunnan väestön ennustetaan pienenevän vuoteen 2040 mennessä 1916 asukkaaseen. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Kuhmoisissa asuvien yli 80-vuotiaiden osuus koko kunnan väestöstä nousee vuodesta 2008 vuoteen 2035 + 71 %. Ennusteen mukaan vastaava muutos Keski-Suomessa on + 152 %. Vuoden 2014 tilaston mukaan Kuhmoisissa vakituisesti asuvasta väestöstä yli puolet oli ikähaitarissa 15-64v. Yli 75-vuotiaiden osuus oli 19 % ja alle kuusi vuotiaiden osuus 4 %.

Kuhmoisissa vakituisesti asuva väestö, 2016

■ 0-6 ■ 7-14 ■ 15-64 ■ 65-74 ■ yli75

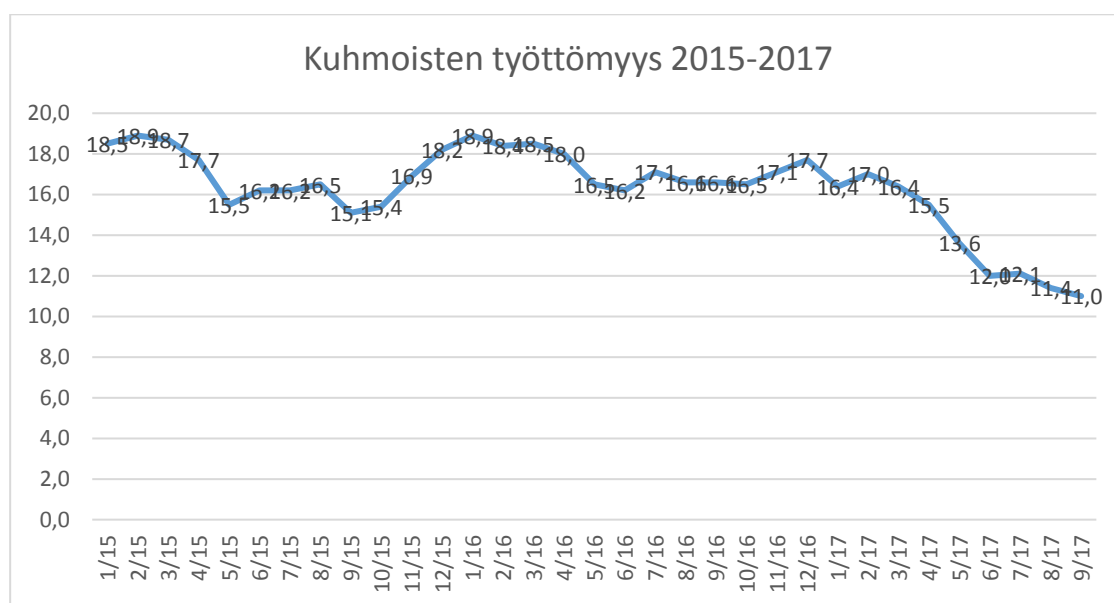

Kuhmoisten ennustetut väestömuutokset sukupuolen mukaan 2012- 2040 (tilastokeskus)

Kuhmoisissa oli työttöminä työnhakijoina vuoden 2017 syyskuussa 95 henkilöä eli 11 % työvoimasta. Työttömien työnhakijoiden määrä on vuodessa laskenut 54 henkilöllä. Työttömyys on laskenut vuoden alusta asti. Jyrkin lasku on ollut huhtikuusta kesäkuuhun. Kuhmoisten työllisyyden kehitys on seurannut vuoden aikana pääpiirteittäin pitkälti sekä Keski-Suomen että yleistä valtakunnallista linjaa. Palkkatuella palkattujen kuntalaisten määrä on ollut kasvussa. Alkuvuonna palkkatuen avulla palkattuja kuntalaisia on ollut alle 10, kun kesäkuussa luku oli 25. Yli vuoden työttömänä olleiden määrä on vähentynyt yli puolella vuoden takaiseen verrattuna. Vaikeimmin työllistyvien tilanteessa ei ole muutosta.

Vuoden 2016 syksyllä monialaista yhteispalvelua tarvitsevien työttömien hoitoon on tullut TE-toimiston, Kelan ja kuntien yhteinen TYP-verkosto. TYP:n tehtävänä on auttaa työtöntä kohti työmarkkinoita. Kuhmoisten kunta kuuluu Keski-Suomen eteläiseen verkostoon yhdessä 15 muun kunnan kanssa. Vuonna 2017 TYP-palveluiden piiriin on Kuhmoisissa kuulunut 22–26 henkilöä.

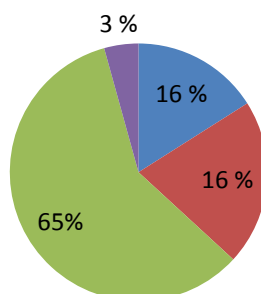

Kuhmoisten kunnan elinkeinotoiminnan perusta on luotu perinteikkäälle pienyrityksyydelle. Kunnassa on noin 230 toimivaa yritystä, jotka ovat pääsääntöisesti monialaisia muutaman henkilön perheyriyksiä, joille kesäaika ja kunnan lähes 10 000 vapaa-ajan asukasta tuovat merkittävän osan vuosittaisesta liikevaihdosta. Kunnan alueella olevista työpaikoista yli 65 % sijaitsee palvelualoilla, jalostuksen ja alkutuotannon osuus on noin 16 %. Myös liikevaihdolla mitattuna palveluiden osuus on suurin. Kuhmoisten työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2014 92,3 %. Työpaikkaomavaraisuus on kasvanut vuodesta 2011 +8,6 %.

Pendelöinnin osalta muilla alueilla työssäkäyvien osuus kunnassa asuvista työllisistä on noin 27 % ja alueen ulkopuolelta tulevien työntekijöiden osuus on noin 21 %. Huomattavaa on, että Kuhmoisten pendelöijistä yli puolet (noin 60 %) suuntaa maakunnan ulkopuolelle.

Työpaikkojen osuus toimialoittain, 2014

■ alkutuotanto ■ jalostus ■ Palvelu ■ toimialtaan tuntematon

Vuoden 2016 aikana ovat valtakunnalliset talouden näkymät kääntyneet osoittamaan elpymisen merkkejä. Keski-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdanteet ovat koko maan keskiarvoa myönteisemmät eikä suuria uhkakuvia ole näkyvissä. Talouden elpymisen merkit näkyvät myös Kuhmoisten elinkeinoelämässä. Yrittäjien investointihalukkuus on lisääntynyt ja uusia yrityksiä perustetaan hieman edellistä vuotta enemmän.

Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö ja muutokset

Tekninen toimi

Uusi ympäristönsuojelulaki astui voimaan 2014. Lain 23 §:n 2 momentti tuli voimaan 1. päivänä tammikuuta 2015. Maankäyttö- ja rakennuslakiin tehtiin muutoksia 2014. Rakentamismääräyksiä siirrettiin lakiin ja samalla täsmennettiin mm. työnjohtoon ja rakennussuunnitteluun sekä tekniseen valvontaan liittyviä määräyksiä. Kuhmoisten kunta on osallisena työryhmässä, joka omalta osaltaan on miettimässä mahdollista ylikunnallista rakennusvalvontaa. Työryhmän tärkeimpänä tehtävänä on kuitenkin jakaa erityyppisiä ongelmatilanteita, miettiä ratkaisuja ja koittaa yhtenäistää eri käytänteitä ja saada viimeistä tietoa laeista ja määräysten tulkinnoista. Vasta prosessissa oleva ns. itsehallintoalue on saamassa joitain tehtäviä ELY:ltä ja kaikki tehtävät maakuntien liitoilta. Byrokratiaa vähennetään ja päällekkäisyyksiä pyritään poistamaan lakimuutoksien. Tämä omalta osaltaan mahdollistaa esim. poikkeamisten käsittelyn lähempänä peruskuntia olevassa organisaatiossa. Mahdolliset lakimuutokset lyhentävät käsittelyaikaa, kun esim. kuntalaisten lupa-asioita saatetaan päätöksentekoon.

Sivistystoimi

Kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma ja uusi opetussuunnitelma otettiin vuosiluokkien 7–9 osalta käyttöön 1.8.2017 alkaen. Varhaiskasvatussuunnitelma korostaa lapsilähtöistä toimintaa, joka tukee lasten luontaista aktiivisuutta ja halua oppia asioita. Uusi opetussuunnitelma korostaa oppiaineiden opetuksessa laaja-alaista osaamista. Opiskelu, työelämä sekä aktiivinen kansalaisuus edellyttävät eri tiedon- ja taidonalojen hallintaa ja myös niitä yhdistävää osaamista.

Sote- ja maakuntauudistus

Sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä kuntien ja kuntayhtymien tehtäviä siirretään maakunnille. Vastuu sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisestä siirtyy 18 maakunnalle vuoden 2020 alusta lukien. Samalla työelämä- ja elinkeinopalvelujen, elinkeino-, ja liikenne ja ympäristökeskuksen, aluehallintoviraston sekä maakuntien liittojen tehtävät siirretään maakunnille. Kunnilta maakunnille siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä ympäristöterveydenhuollon kustannukset olivat yhteensä noin 17,7 miljardia euroa vuonna 2016. Nämä tehtävät muodostavat keskimäärin 57 prosenttia kuntien käyttötaloudsmenoista.

Uudistuksen yhteydessä vero- ja valtionosuusjärjestelmää muutetaan siten, että edellä mainittujen tehtävien rahoitus siirretään kunnilta maakunnille. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikkien kuntien tuloveroprosentteja alennetaan noin 12,5 prosenttia, kunnille tilitettävää yhteisöverojen osuutta alennetaan 500 miljoonaa euroa ja valtionosuusjärjestelmää muutetaan niin, että kuntien valtionosuudet vähenevät kaksi kolmasosaa nykytasosta.

Kuntalakiuudistus

Uusi kuntalaki on tullut voimaan 1.5.2015. Merkittävää osaa laista alettiin soveltamaan kuitenkin vasta 1.6.2017 lukien, jolloin vuoden 2017 huhtikuun kuntavaaleissa valitun valtuuston toimikausi alkoi. Kuntalaissa on otettu huomioon kunnan toiminta laajasti. Kunnan toimintaa ohjataan kokonaisuutena huolimatta siitä, hoidetaanko tehtäviä kunnan omassa organisaatiossa, kunnan omistamassa yhtiössä, kuntayhtymässä tai ostopalveluina.

Suurin osa uudistetun kuntalain säännöksistä ovat aiempaa enemmän kuntia velvoittavaa. Merkittävät muutokset, jotka astuivat voimaan 1.6.2017 lukien ovat mm. kunnan asukkaiden osallistumisoikeuksien laajentaminen, kunnan johtamiseen sekä kunnanhallituksen ja luottamushenkilöiden rooleihin liittyvät muutokset, päätöksentekoon ja hallintomenettelyyn liittyvät säädökset.

Kuhmoisten kunta on uudistanut hallintosäännön kesällä 2017 vastaamaan kuntalain uusia säännöksiä. Kuntastrategian uusiminen valtuustokaudelle 2017 – 2021 on vielä kesken.

Muutokset ja kehittämistarpeet kunnan toiminnassa

Yleishallinto

Kunnan talouden tasapaino on edellytys kunnan asukkaiden hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen tuottamiselle. Peruspalvelujen valtionosuuden merkittävä lasku aiheuttaa haasteita talouden tasapainon ylläpidolle. Vuonna 2018 kunnan palvelurakenteita tarkastellaan kustannustehokkaiden toimintatapojen näkökulmasta ja tällä tavoin pyritään hillitsemään käyttötalouden menoja kestäväällä tavalla.

Kuhmoisten kunnan asukkaiden hyvinvointia tukevat ja laadukkaat palvelut tuottaa osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Työhyvinvoinnin edistämisen tulee olla jatkuvaa ja toimenpiteiden tulee osa jokapäiväistä toimintaa. Vuoden 2017 marraskuussa kunnan henkilöstölle toteutettiin työhyvinvointikysely, jonka tuloksia hyödynnetään työyksiköissä vuonna 2018

Sosiaali- ja terveystoimi

Jämsän kaupunki on tuottanut Kuhmoisten kunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut vuodesta 2009 lähtien. Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on tuottanut erikoissairaanhoidon palvelut Kuhmoisten kunnalle vuoden 2013 alusta lukien. Käytännössä perustason erikoissairaanhoidon palvelut tuotetaan Jokilaakson sairaalassa Jämsässä ja vaativan tason erikoissairaanhoidon palvelut Tampereen yliopistollisessa sairaalassa. Vuonna 2018 Kuhmoisten kunta on osallisena Pirkanmaalla tapahtuvassa valmistelutyössä, joka tähtää sote- ja maakuntauudistuksen toteutumiseen Pirkanmaalla. Vuonna 2020 Kuhmoisten kunnan alueen sosiaali- ja terveystoimen palvelut on tarkoitus tuottaa Pirkanmaan maakunnan toimesta.

Sivistystoimi

Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palvelujen keskeinen asema kunnan elinvoimatehtävänä korostuu lähitulevaisuudessa. Valtuusto hyväksyi sivistyslautakunnan esityksen 31.10.2016, että päiväkotia varten rakennetaan uudisrakennus keskustan alueelle. Toimivalla päiväkodilla kunta vastaa joustavasti lasten kasvatuksen ja opetuksen tarpeeseen.

Uusi opetussuunnitelma asettaa yhtenäiskoulun toimintakulttuurille, pedagogiselle johtamiselle ja oppimisympäristölle haasteita. Opettajien laaja-alaisen osaamiseen ja ammatilliseen kehittymiseen panostetaan, ja myös johdon työaikaa kohdennetaan uuden pedagogiikan jalkauttamiseen ja johtamiseen. Lukion ratsastuspainotteisen opetuksen markkinointia jatketaan.

Vapaa-ajan palvelujen asema osana kunnan hyvinvointipolitiikkaa korostuu lähitulevaisuudessa. Investoidaan edelleen liikuntapaikkojen ylläpitoon ja kehittämiseen sekä kirjaston toimintaan. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen haetaan valtionavustuksia, joilla toimintaa kohdistetaan niin lapsiin, nuoriin kuin aikuisiin kuntalaisiin.

Tekninen toimi

Teknisen toimen tärkeimmät kehittämiskohteet talousarviovuonna 2018 ovat uuden päiväkodin rakentamisen aloittaminen, kiinteistöstrategian toteuttaminen ja jalkauttaminen sekä Aurinkorinteen ja Koskenpartaan kaava-alueiden infran rakentaminen. Satamarinteen kaavan saaminen valmiiksi on maankäytöllisesti merkittävä työ. Myös laitostoiminnan saaminen uralle, jossa tappiollinen toiminta jatkaa kohti kustannusneutraalia nollatulosta, on tavoitteena. Panostaminen lapsiin ja nuoriin näkyy päiväkodin rakentamisen lisäksi yhtenäiskoulun erilaisina saneerausprojekteina. Teiden, sataman läheisten alueiden ja yleisten alueiden kunnossapito ja pienimuotoinen korjaus todetaan tärkeäksi talousarviovuonna. Purkutoimet jatkuvat vanhan varikon hallitilan ja sen pihan peltihallin purkamisella, infran rakentamisen alta.

Valaistuksen päivitystä alueella tehdään samoin kuin keskusta-alueen yleisilmeen kohotusta. Kiinteistöjen korjaussuunnitelmia ja kuntoarviointoja suoritetaan talousarviovuoden aikana kiinteistöstrategian mukaisesti.

Kuhmoisten kunta jatkaa valtakunnallisessa Hiilineutraali kunta -hankkeessa yhdessä 24:n muun kunnan kanssa. Ostopalvelusopimuksia tarkistetaan vastaamaan vallitsevaa tilannetta. Kaavoitusyhteistyösopimus Jämsän kanssa on loppumassa ja Rakennusvalvonnan ostosopimuksen jatkamisesta neuvotellaan Padasjoen kanssa.

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuhmoisten kunnan tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt ovat vuonna 2017 seuraavat:

Tytäryhteisöt:

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy (omistusosuus 100 %)

Kuhmoisten Päijälänkoti As Oy (omistusosuus 100 %)

Alakonserni:

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy (omistusosuus 100 %)

Kuhmoisten Laajakaista Oy (omistusosuus 65 %)

Kuntayhtymät:

Keski-Suomen liitto (0,90 %)

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (1,27 %)

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ky (0,15 %)

Päijät-Hämeen koulutuskonserni –kuntayhtymä (0,19 %)

Osakkuusyhteisöt:

Asunto Oy Hokkalanperä (31,7 %)

Kiinteistö Oy Pohjoisportti (35,5 %)

Kuhmoisten kunnan hyväksyttyä konserniohjetta tulee noudattaa konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä taikka säännöistä muuta johdu.

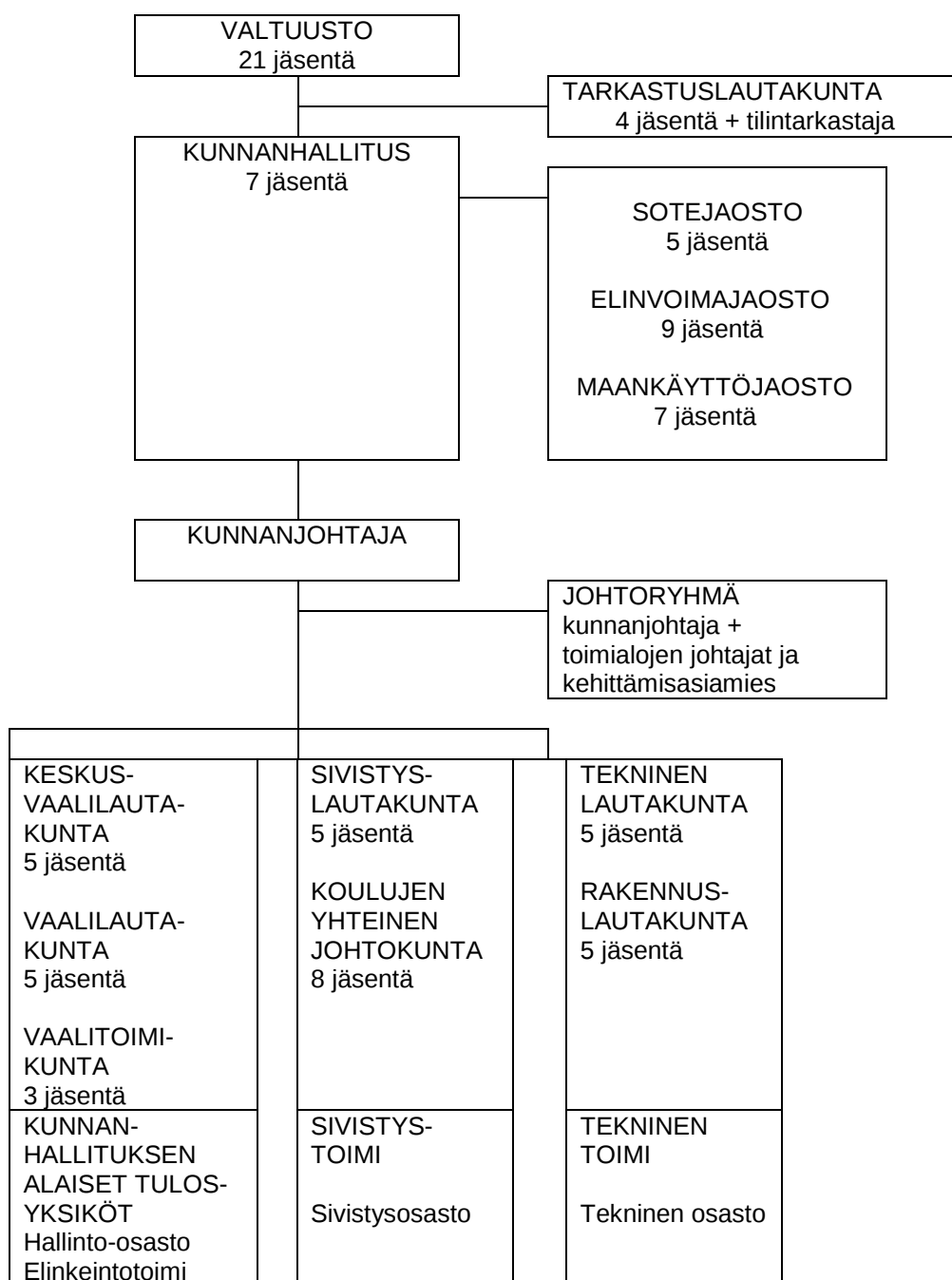
Kuhmoisten kunnan omistaman Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy:n tärkeimpiä tehtäviä on kohtuuhintaisten ja hyväkuntoisten vuokra-asuntojen tarjoaminen Kuhmoisten kunnan alueen asukkaille. Asuntojen käyttöaste on ollut kohtuullinen, tavoitetasoksi on talousarviossa asetettu 94 %:n käyttöaste. Haja-asutusalueella sijaitsevien asuntojen käyttöaste on alhainen, 12:sta asunnosta käytössä on 9 asuntoa. Tilikaudelle 2018 ei ole suunniteltu peruskorjauksia eikä suurempia asuntojen remontteja. Yksittäisiä huoneistokunnostuksia ja remontteja tehdään edelleen tarvittaessa asukkaiden vaihtuessa. Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöjen talousarvio ja toiminnan tavoitteet on liitteenä 2.

Kuhmoisten kunnan 100 %:sti omistaman Kuhmoisten Verkkopalvelu Oy:n tehtävänä omistaa ja hallinnoida kuntien palveluyhtiöitä. Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy perusti vuoden 2016 alussa Kuhmoisten Laajakaista Oy:n toteuttamaan laajakaistan rakentamista Kuhmoisten kunnan alueelle. Kuhmoisten Laajakaista Oy raportoi kuukausittain Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:lle toiminnan etenemisestä..

Kunnan organisaatio

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää valtuusto, joka valitaan kunnallisvaaleissa vaalivuotta seuraaviksi neljäksi kalenterivuodeksi. Uuden kuntalain mukaisesti kunnanvaltuuston kauden alku siirtyi vuoden vaihteesta kesäkuun alkuun 2017.

Kuhmoisissa kunnanvaltuutettujen määrä on edelleen 21 jäsentä. Lautakuntina jatkavat sivistys-, tekninen, rakennus- ja tarkastuslautakunta. Kunnanhallituksen alaisia valmistelevia toimielimiä on kolme: sosiaali- ja terveystoimen asioita käsittelevä sotejaos, elinvoiman ja elinkeinotoiminnan asioita valmisteleva elinvoimajaosto sekä maapolitiikan kokonaisvaltaista kehittämistä ja kunnanstrategisen maankäytön suunnittelua koskevia asioita käsittelevä maankäyttöjaosto. Lisäksi Kuhmoisten kunnassa on kaksi vaikuttamistoimielintä: vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Sosiaali- ja terveyslautakunta/sosiaali- ja terveyspalvelut

Kuhmoisten kunta muodostaa yhdessä Jämsän kaupungin kanssa yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyspalveluissa. Jämsän kaupunki järjestää Kuhmoisten kunnalle sosiaali- ja terveyspalvelut myös vuonna 2018. Sopimusosapuolten yhteinen toimielin on Jämsän sosiaali- ja terveyslautakunta, johon Kuhmoisten kunta on nimennyt kaksi jäsentä. Lisäksi sopijakunnat ovat nimenneet hallituksistaan yhden edustajan sosiaali- ja terveyslautakuntaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii Jämsän kaupungin organisaatiossa ja lautakunnan toimikausi noudattaa valtuustokausia. Lautakunnan tehtävistä ja asioiden esittelystä lautakunnassa määrätään Jämsän kaupungin hallintosäännössä.

Kunnanhallituksen alaisena jaoksena on toiminut vuoden 2009 alusta lukien sosiaali- ja terveysjaos. Sen tehtävänä on toimia valmistelijana niissä sosiaali- ja terveystoimen alaan liittyvissä asioissa, jotka tulevat kunnanhallituksen käsittelyyn.

TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA (ulkoinen)	TP 2016	TA +muutos 2017	TA 2018	TS 1000 € 2019
Toimintatulot				
Myyntitulot	1 394 590	1 660 530	1 816 430	1 717
Maksutulot	97 287	110 050	112 550	115
Tuet ja avustukset	124 309	37 500	42 000	42
Vuokratulot	646 190	677 980	691 440	691
Muut toimintatulot	22 520	24 450	24 450	25
Toimintatulot yhteensä	2 284 896	2 510 510	2 686 870	2 590
Toimintamenot				
Henkilöstömenot	-4 355 632	-4 391 180	-4 374 940	-4 376
Palvelujen ostot	-12 106 012	-12 132 210	-11 995 160	-11 995
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 309 135	-1 463 560	-1 430 140	-1 428
Avustukset	-293 846	-286 600	-281 100	-287
Vuokramenot	-101 812	-96 950	-96 200	-94
Muut toimintamenot	-39 875	-19 390	-19 590	-19
Toimintamenot yhteensä	-18 206 312	-18 389 890	-18 197 130	-18 199
Toimintakate	-15 921 416	-15 879 380	-15 510 260	-15 609
Verotulot	8 266 643	8 000 000	8 000 000	8 300
Valtionosuudet	9 352 121	9 266 100	8 552 260	8 500
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotulot	130 291	129 650	119 650	100
Muut rahoitustulot	81 409	15 070	151 920	50
Korkomenot	-25 101	-20 000	-10 000	-10
Muut rahoitusmenot	-44 417	-24 720	-24 720	-25
Rahoitustulot ja -menot netto	142 182	100 000	236 850	115
Vuosikate	1 839 530	1 486 720	1 278 850	1 306
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 073 702	-1 128 460	-1 106 890	-1 168
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN TULOS	765 828	358 260	171 960	138

TULOSLASKELMA (ulkoinen)	TP 2016	TA +muutos 2017	TA 2018	TS 1000 € 2019	TS 1000 € 2020
Toimintatulot					
Myyntitulot	1 394 590	1 660 530	1 816 430	1 717	1 717
Maksutulot	97 287	110 050	112 550	115	115
Tuet ja avustukset	124 309	37 500	42 000	42	42
Vuokratulot	646 190	677 980	691 440	691	691
Muut toimintatulot	22 520	24 450	24 450	25	25
Toimintatulot yhteensä	2 284 896	2 510 510	2 686 870	2 590	2 590
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-4 355 632	-4 391 180	-4 374 940	-4 376	-4 376
Palvelujen ostot	-12 106 012	-12 132 210	-11 995 160	-11 995	-11 995
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 309 135	-1 463 560	-1 430 140	-1 428	-1 428
Avustukset	-293 846	-286 600	-281 100	-287	-287
Vuokramenot	-101 812	-96 950	-96 200	-94	-94
Muut toimintamenot	-39 875	-19 390	-19 590	-19	-19
Toimintamenot yhteensä	-18 206 312	-18 389 890	-18 197 130	-18 199	-18 199
Toimintakate	-15 921 416	-15 879 380	-15 510 260	-15 609	-15 609
Verotulot	8 266 643	8 000 000	8 000 000	8 300	8 300
Valtionosuudet	9 352 121	9 266 100	8 552 260	8 500	8 500
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	130 291	129 650	119 650	100	100
Muut rahoitustulot	81 409	15 070	151 920	50	50
Korkomenot	-25 101	-20 000	-10 000	-10	-10
Muut rahoitusmenot	-44 417	-24 720	-24 720	-25	-25
Rahoitustulot ja -menot netto	142 182	100 000	236 850	115	115
Vuosikate	1 839 530	1 486 720	1 278 850	1 306	1 306
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poisto	-1 073 702	-1 128 460	-1 106 890	-1 168	-1 204
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	765 828	358 260	171 960	138	102
Tunnusluvut					
Toimintatulot/Toimintamenot, %	12,5	13,7	14,8	14,2	14,2
Vuosikate/Poistot, %	171,3	131,7	115,5	112	108
Vuosikate, €/asukas	804	650	559	571	571
Asukasmäärä vuoden lopussa	2 287	2 287	2 287	2 287	2 287

Tunnuslukujen selitykset:

Toimintatulot/Toimintamenot, %

$$\text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut} = 100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatua prosenttiosuutta vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

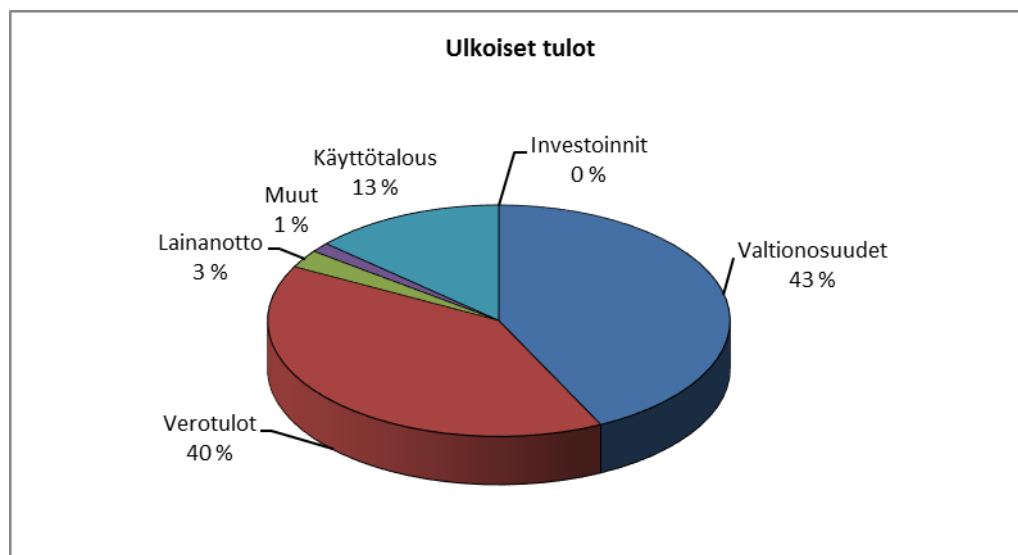
Vuosikate/Poistot, %

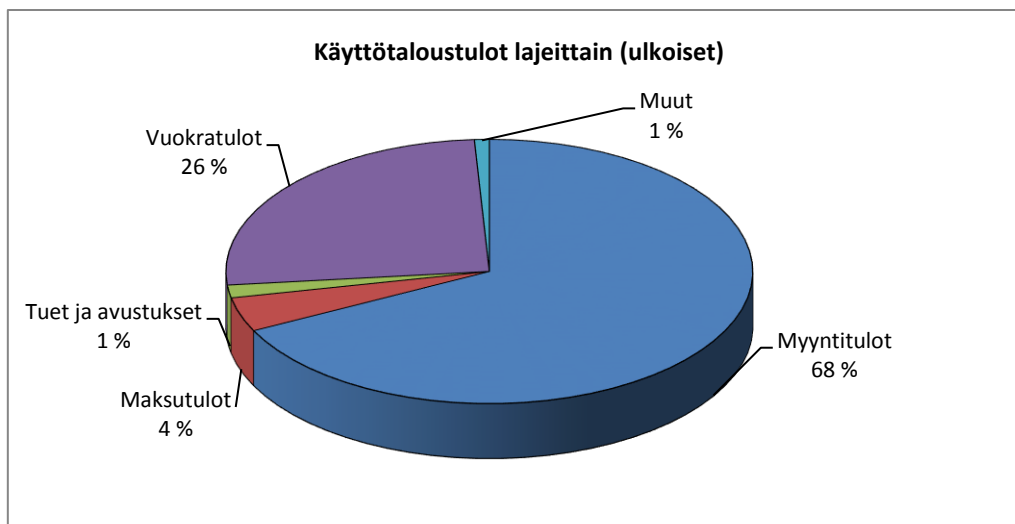
$$\text{vuosikate} / \text{poistot} = 100 \times \text{vuosikate/poistot}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Toimintatulot

Kuhmoisten kunnan talousarviossa on vuodelle 2018 arvioitu toimintatuloja kertyväksi noin 2,69 milj. euroa. Kasvu vuoteen 2017 on muutettuun talousarvioon verrattuna 7,02 %. Kasvu selittyy puunmyyntituottojen lisäyksestä 150 000 € ja vuokratuottoja lisättiin hieman. Muutetussa talousarviossa alennettiin toimintatuottoja 33 000 €, joka koski vuokratuottoja. Talousarvioraamissa vuodelle 2018 toimintatuloja oli arvioitu 2,7 milj. euroa, johon nyt tehdyssä talousarviossa ei päästä.

Toimintamenot

Toimintamenoja talousarviossa on yhteensä 18,2 milj. euroa. Vähennystä vuoden 2017 muutettuun talousarvioon verrattuna on 1,05 %.

Talousarvioraamia laadittaessa henkilöstömenojen muutokseksi arvioitiin 0 % vuodelle 2018. Henkilöstömenoja talousarvioehdotuksessa on 4,4 milj. euroa. Vähennystä vuoden 2017 muutettuun talousarvioon on 0,37 %. Henkilöstömenoissa on huomioitu Kilpailukyky-sopimuksessa sovittu 30 %:n lomarahaleikkaus. Eläkemenoperusteinen maksu ja varhemaksu on talousarviossa 375 000 euroa. Työttömien työllistämiseen on varattu henkilöstökuluihin 76 100 €. Tuloina on vastaavasti arvioitu saatavan tukea työllistämiseen 15 000 euroa, joten nettovaikutukseksi vuodelle 2018 jää 66 100 €.

Henkilöstömenoihin sisältyvät sosiaalivakuutusmaksut on laskettu seuraavin prosentein:

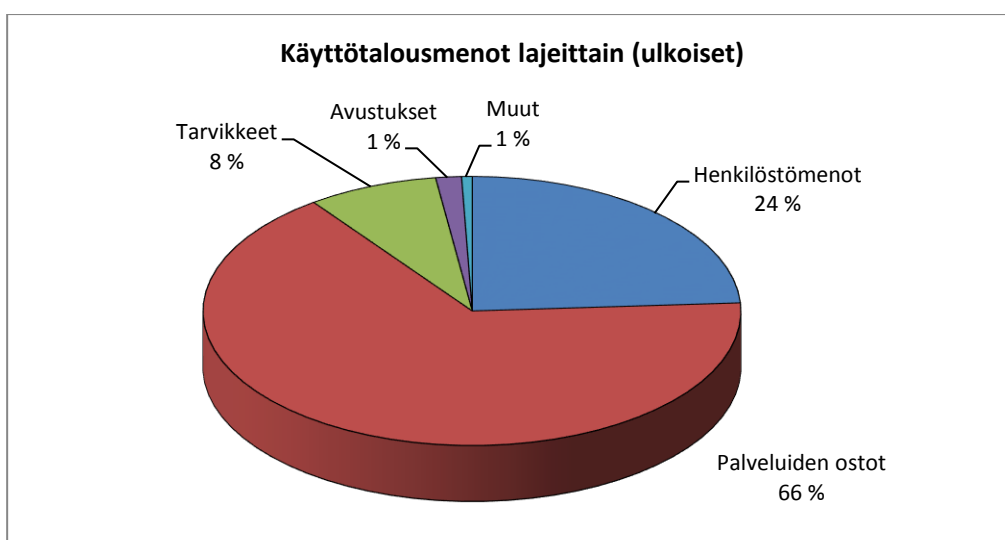
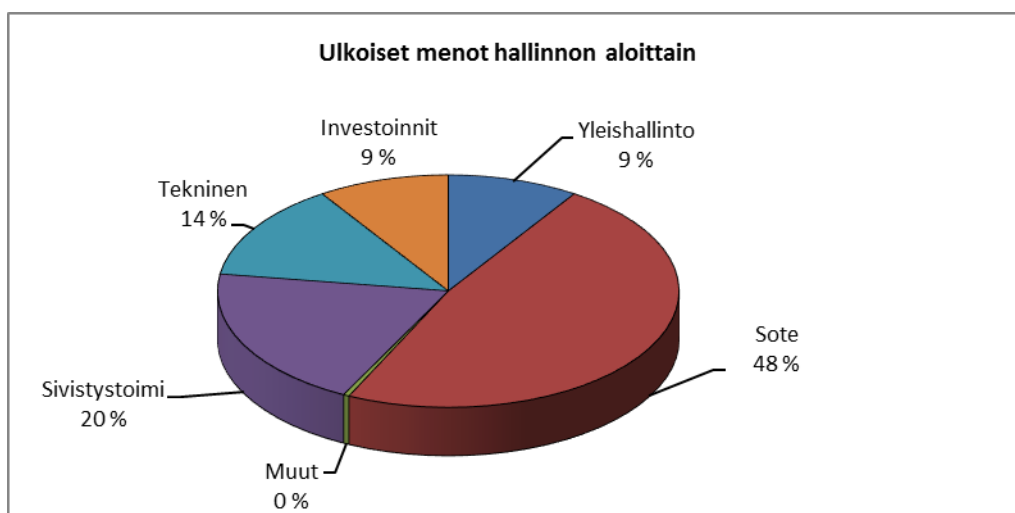
- sairausvakuutusmaksu	1,13 %
- KuEL, palkkaperusteinen	17,05 %
- KuEL, eläkemenoperusteinen (arvio)	5,45 %
- työttömyysvakuutusmaksu	2,50 %
- tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksu	1,00 %
- VaEL:iin kuuluvat opettajat	16,83 %

Kunnan toimintamenoihin sisältyy 12 milj. euron suuruinen määrärahavaraus palvelujen ostoihin. Määräraha on 1,13 % pienempi kuin vuoden 2017 muutetussa talousarviossa. Jämsän kaupungilta ostettavat sosiaali- ja terveystoimen palvelut on talousarviossa vuonna 2018 yhteensä 9,57 milj. euroa, joka on 1,4 % pienempi kuin vuoden 2017 talousarvion ostot. Talousarvioraamia laadittaessa lähdettiin siitä, että sosiaali- ja terveystoimen menot eivät saa kasvaa vuodelle 2018. Jämsän kaupungin ilmoittamassa talousarviossa sote hallinnossa, vanhuspalveluissa ja perusterveydenhuollossa tapahtuu lievää menojen alenemista muiden osalta lievää nousua.. Erikoissairaanhoidon tulosalueella on suurin kasvu 5,6 % eli 166 870 €. Meidän talousarviossa on leikattu Jämsän ilmoittamista talousarvioluvuista 106 340 € lähinnä erikoissairaanhoidon osalta.

Aineita ja tarvikkeita (elintarvikkeet, lämmitys, sähkö, toimisto- ja koulutarvikkeet, yms.) varten on talousarviossa noin 1,4 milj. euron suuruinen määrärahavaraus. Määräraha on n. 2,3 % pienempi kuin vuoden 2017 talousarviossa.

Avustuksissa on noin 0,281 milj. euron suuruinen määräraha, joka on 1,9 % pienempi kuin vuoden 2017 muutetussa talousarviossa. Määräraha käytetään mm. lasten kotihoidontukiin, yksityistieavustuksiin ja yhteisöavustuksiin. Kunnanhallituksen avustuskohtaan on varattu 90 000 euron määräraha, joka on yhtä suuri kuin vuoden 2017 alkuperäisessä talousarviossa. Vauvarahaa avustuksiin on varattu 15 000 €. Lisäksi yhdistysten työllistämistoimintaan on varattu 5 000 euron määräraha.

Vuokramenoiksi on arvioitu 0,1 milj. euroa, jossa on alenema 0,77 %. Muita toimintakuluja talousarvioon on varattu noin 0,02 milj. euroa.

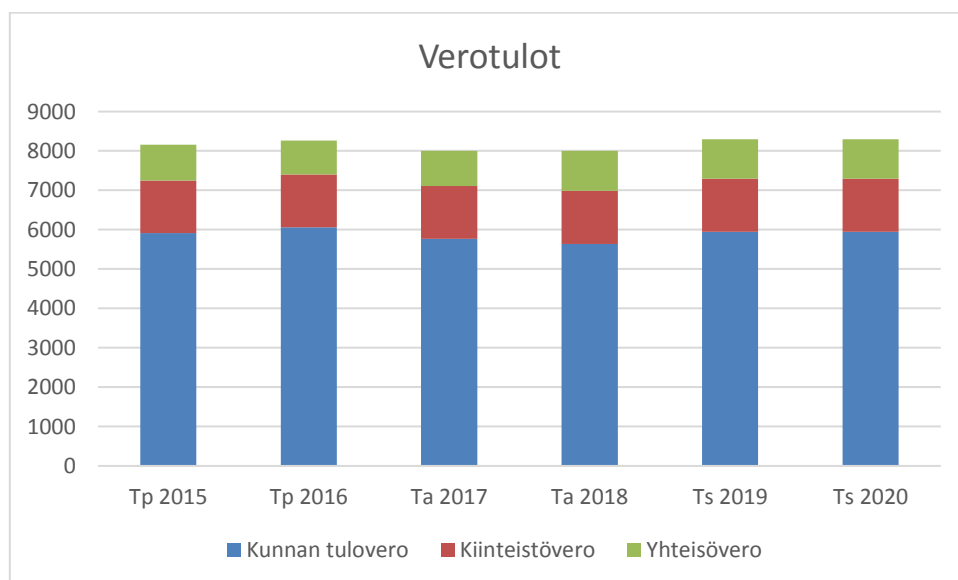
Verotulot

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 13.11.2017 vahvistaa vuoden 2018 tuloveroprosentiksi 20,75 (vuonna 2017 20,75 %). Kiinteistöveroprosentit valtuusto päätti vahvistaa seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00
- pääasiassa vakinaiseen asumiseen käytettävien rakennusten kiinteistöveroprosentti 0,50
- pääasiassa muuhun kuin vakinaiseen asumiseen käytettävien asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,10
- yleishyödyllisten yhteisöjen omistamien rakennusten ja maapohjan kiinteistöveroprosentti 0,00

Kunnan verotulojen kertymä vuosilta 2015 - 2016 ja ennusteet 2017 – 2020. Ennusteessa on huomioitu varautuminen kunnan tuloveroprosentin yhden prosentin korottamiseen vuoden 2019 alusta.

	TP 2015	TP 2016	TA 2017 +muutos	TA 2018	TA 2019 1000 €	TA 2020 1000 €
Kunnan tulovero	5 917 163	6 062 712	5 770 000	5 640 000	5 950	5 950
Kiinteistövero	1 332 397	1 342 714	1 340 000	1 350 000	1 350	1 350
Yhteisövero	905 531	861 218	890 000	1 010 000	1 000	1 000
Yhteensä	8 155 091	8 266 643	8 000 000	8 000 000	8 300	8 300

Valtionosuudet vuodelle 2018

Vuodelle 2018 valtionosuuksista leikataan 713 840 € eli 7,7 %, näin suuri leikkaus on vaikeuttanut suuresti talousarvion tasapainotusta. Talousarvio saatiin kuitenkin 171 960 € ylijäämäiseksi. Talousarviomenot ovat nyt sillä tasolla, ettei suuriin menoissa tapahtuviin yllätyksiin ole varaa, lisäksi tuloja on lisätty kertaluontoisilla erillä. Mikäli valtionosuuksiin tulee leikkauksia vielä v. 2019, niin kunnan palvelurakenteita tulee tarkastella kustannus-tehokkuuden näkökulmasta.

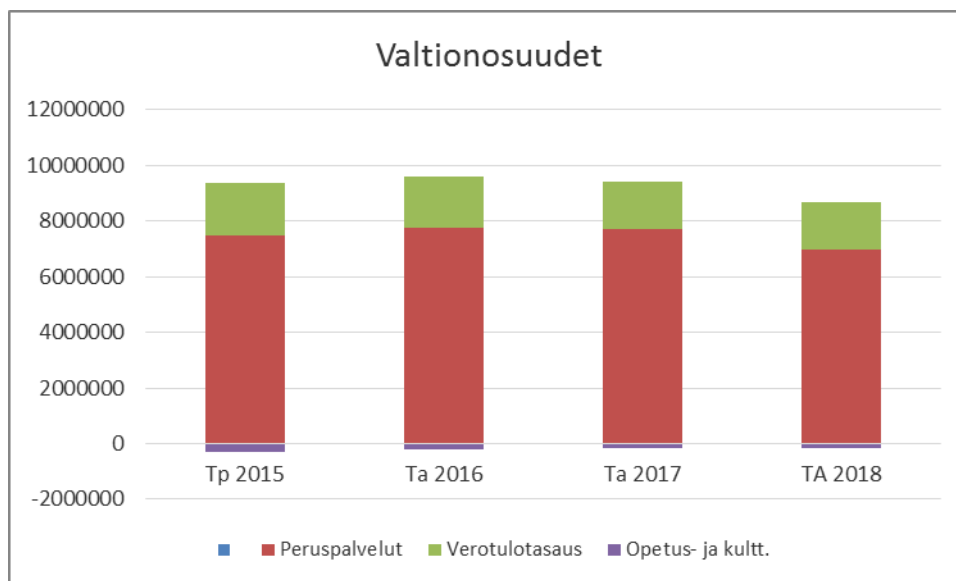
Kuntien valtionosuusjärjestelmä on uudistunut vuoden 2010 alusta. Ns. yhden putken valtionosuuksiin on yhdistetty sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastojen ja kuntien kulttuuritoimen valtionosuudet sekä entinen yleinen valtionosuus. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus käsitellään järjestelmässä yhtenä eränä. Laskennalliseen valtionosuusjärjestelmään kuuluvat seuraavat osat:

- yleisen osan määrätymisperusteet
- sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset
- esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen ja laskennalliset kustannukset
- taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määrätymisperusteet
- erityisen harvan asutuksen, saaristoisuuden ja saamelaiden kotiseutualueen kuntien lisäosien määrätymisperusteet
 - valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus
 - valtionosuuteen tehtävät lisäykset ja vähennykset
 - verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus
 - muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet
 - harkinnanvarainen valtionosuuden korotus

Kunnan valtionosuudet vuosilta 2015 - 2016 ja ennusteet vuosille 2017 – 2018.

	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	TA 2018	Ero 2017-2018
Peruspalvelut	7 480 768	7 745 000	7 703 100	6 981 590	-721 510
Verotulotasaus	1 877 162	1 857 760	1 703 000	1 710 670	7 670
Opetus- ja kultt.	-317 607	-202 660	-140 000	-140 000	0
Yhteensä	9 040 323	9 400 100	9 266 100	8 552 260	-713 840

	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	TA 2018	Ero 2017-2018
Peruspalvelut	7 480 768	7 745 000	7 703 100	6 981 590	-721 510
Verotulotasaus	1 877 162	1 857 760	1 703 000	1 710 670	7 670
Opetus- ja kultt.	-317 607	-202 660	-140 000	-140 000	0
Yhteensä	9 040 323	9 400 100	9 266 100	8 552 260	-713 840

3.10.2017, Kuntaliitto / SL/KORJAUS 16.11.2017

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2018

YHTEENVETO

Kunta: **Kuhmoinen**
 Asukasluku 31.12.2016: **2 286**

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus:	euroa	euroa/ asukas
Ikärakenne	8 845 583	3 869,46
Sairastavuus	3 976 444	1 739,48
Muut laskennalliset kustannukset	885 600	387,40
Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden rahoitus -3 540,31 €/asukas	-8 093 149	-3 540,31
Lisäosat	424 567	185,72
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset yhteensä	712 144	311,52
Vuoden 2015 valtionosuusjärjestelmämuutoksen taseaus (+/-)	99 366	43,47
Valtionosuuteen tullut valtioneuvoston korjaus 16.11.2017	131 039	57,32
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tasausta	6 981 594	3 054,07
Verotuloihin perustuva valtionosuuden taseaus (+/-)	1 710 666	748,32
1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 692 260	3 802,39
2. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet 2018	-140 000	-61,24
Kunnan valtionosuusrahoitus 2018	8 552 260	3 741,15
Kotikuntakorvaukset esi- ja perusopetuksessa, netto	-11 733	-5,13
Maksatus 2018	8 540 527	3 736,01

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottoihin on lisätty SEB- Ethical Forum B- yhdistelmärahastosijoituksen purku, tuotto rahastossa on talousarvion tekohetkellä 136 850 €. Korkotuottoja on talousarviovuonna arvioitu kertyvän 119 650 euroa. Talousarviolainojen korkomenoiksi on arvioitu 10 000 euroa. Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioitu netto on 236 850 euroa positiivinen.

Vuosikate

Talousarviossa vuosikate on 1 278 850 euroa, joka on 559 €/asukas.

Poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät

Talousarviossa poistosuunnitelman mukaiset poistot ovat yhteensä 1 106 890 euroa.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antoi 15.11.2011 uuden yleisohjeen kuntien ja kuntayhtymien suunnitelman mukaisista poistoista. Tällä yleisohjeella korvataan kuntajaoston 7.10.2008 antama yleisohje. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto suosittelee poistoaikojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Seuraavalla sivulla on suosituksen mukaiset poistoajat sekä aiemmin 31.12.2012 saakka noudatetut poistoajat.

Talousarviossa olevat poistot on laskettu uuden yleisohjeen mukaisesti poistoaikojen alarajoja noudattaen muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Poikkeukset perustuvat rakennusmestarin antamiin hyödykekohtaisiin lausuntoihin, jossa tiettyjen rakennusten taloudellista pitoaikaa on pidennetty. Poikkeukset on tehty seuraaville rakennuksille:

Hallinto- ja laitosrakennukset:

Suojatyökeskus, Kuntotie 1
Entinen yhteiskoulurakennus, Lukio-, ylästerakennus ja liikuntahalli
Päijännekoti
Kuntala I. virastotalo
Ala-asteen työpajarakennus ja tiilinen koulurakennus

Tehdas ja tuotantorakennukset:

Jätevedenpuhdistamo
24-hallikiinteistöt

Muut rakennukset:

Palo- ja järvipelastusasema
Kuhmola

Satunnaisiin eriin ei ole varattu talousarvioon määrärahaa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulosarvio on 171 960 euroa ylijäämäinen.

Kuhmoisten kunnan käyttöomaisuuden suunnitelmapoistot

	1.1.2009 alkaen	1.1.2013 alkaen
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot		2 vuotta*
Aineettomat oikeudet		5 vuotta*
Liikearvo		2 vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot		
➤ Atk-ohjelmat	4 v.	2 vuotta*
➤ Muut	4 v.	2 vuotta*
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
➤ Hallinto- ja laitosrakennukset	40 v.	20 vuotta
➤ Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 v.	20 vuotta
➤ Talousrakennukset	17 v.	10 vuotta
➤ Vapaa-ajan rakennukset	25 v.	20 vuotta
➤ Asuinrakennukset	40 v.	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
➤ Kadut, tiet, torit, puistot	17 v.	15 vuotta
➤ Sillat, laiturit, uimalat	20 v.	10 vuotta
➤ Muut maa- ja vesirakenteet	20 v.	15 vuotta
➤ Vesi- ja viemäriverkko	35 v.	30 vuotta
➤ Kaukolämpöverkko		20 vuotta
➤ Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	17 v.	15 vuotta
➤ Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		10 vuotta
➤ Maakaasuverkko		20 vuotta
➤ Muut putki- ja kaapeliverkot		15 vuotta
➤ Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 v.	10 vuotta
➤ Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		15 vuotta
➤ Liikenteen ohjauslaitteet		10 vuotta
➤ Muut kiinteät koneet, laitteet, rakenteet	12 v.	10 vuotta
Koneet ja kalusto		
➤ Rautaiset alukset	17 v.	15 vuotta
➤ Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		8 vuotta
➤ Muut kuljetusvälineet	7 v.	4 vuotta
➤ Muut liikkuvat työkoneet	7 v.	5 vuotta
➤ Muut raskaat työkoneet		10 vuotta
➤ Muut kevyet koneet		5 vuotta
➤ Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet		5 vuotta
➤ Atk-laitteet	4 v.	3 vuotta
➤ Muut laitteet ja kalusteet	4 v.	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
➤ Luonnonvarat	käytön mukainen	käytön mukainen
➤ Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

*)erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta.

RAHOITUSLASKELMAOSA

RAHOITUSLASKELMA

	TP	TA	TA	TS 1000 €	TS 1000 €
	2016	+muutos 2017	2018	2019	2020
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 839 530	1 486 720	1 278 850	1 206	1 306
Tulorahoituksen korjauserät	14 920	-1 000	-1 000	-1	-1
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-926 531	-1 250 800	-1 856 000	-1 364	-920
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	24 000	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	29 650	4 726	1 000	1	1
Toiminnan ja investointien rahavirta	957 568	263 646	-577 150	-158	386
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	11 150	11 150	11 150	11	11
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-161 000	-947 000	-47 000	-47	-47
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000 000	800 000	500 000	0	-500
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-192 282	127 796	-113 000	-194	-150
Muut maksuvalmiuden muutokset	245 840				
Rahavarojen muutos	53 559	127 796	-113 000	-194	-150
Rahavarat 31.12.	3 392 858				
Rahavarat 1.1.	3 339 299				
Kassavarojen muutos	53 559				
Tunnusluvut					
Rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	598	278	1 049	740	872
Investointien tulorahoitus, %	198,5	121,7	68,9	95,8	142,1
Pääomamenojen tulorahoitus, %	169,1	68,5	67,2	85,5	135,2
Lainanhoitokate	10,0	1,6	22,6	21,3	21,3
Korollinen vieraspääoma, milj. €	1,5	2,4	2,0	2,3	2,0
Korollinen vieraspääoma, €/asukas	638	969	860	988	859
Kassan riittävyys, pv	64,0	60	60	60	60
Asukasmäärä vuoden lopussa	2 287	2 287	2 287	2 287	2 287

Tunnuslukujen selitykset:**Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta**

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

investointien tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

pääomamenojen tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

Tunnuslukujen selitykset:**lainanhoitokate**

$$= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään toimintapääomaa eli kassavaroja.

kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{kassavarat} / \text{kassasta maksut}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kunnan kassavaroilla kattaa.

Investointimenot

Talousarvion investointimenot vuodelle 2018 on kokonaisuudessaan 1 896 000 euroa. Kiinteistöihin investoidaan talousarviovuonna 1372 000 euroa ja koko suunnitelmakaudella 2,6 milj. euroa. Suurin yksittäinen kiinteistöinvestointi suunnitelmakaudella on päiväkodin rakentaminen 1,3 milj. euroa. Laitostoiminnan investoinnit ovat 169 000 euroa. Yleisiin alueisiin ja liikenneväyliin käytetään talousarviovuonna 240 000 euroa. Liikuntapaikkojen kunnostamiseen 45 000 euroa. Koneiden ja laitteiden investointihankintoihin on varattu 30 000 euroa.

Suunnitelmakauden 2018 – 2020 investoinnit ovat yhteensä 4,1 milj. euroa.

Antolainat

Antolainojen vähennyksissä on Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy:lle ja Kuhmoisten Vanhustentaloyhdistys Ry:lle myönnettyjen kaukolämpöantolainojen lyhennykset.

Lainat

Uutta pitkäaikaista lainaa ei talousarviovuonna oteta. Lyhytaikaista lainaa talousarvion tekohetkellä ei ole. Vanhoja pitkäaikaisia lainoja lyhennetään talousarviovuonna 47 000 eurolla ja maksuvalmiutta ylläpidetään edelleen lyhytaikaisella lainalla. Kunnalla on pitkäaikaista lainaa tällä hetkellä taseessa 1,2 milj.

TALOUSARVION SITOVUUS

Valtuusto vahvistaa toimielinten tulosaluekohtaiset tulo- ja menomäärärahat. Investointiosan määrärahat valtuusto vahvistaa investointiluettelossa esitetyllä tasolla. Vahvistetut määrärahat sitovat toimielimiä tulosalueittain tulot yhteensä ja menot yhteensä tasolla. Määrärahoja ei saa ylittää ilman valtuuston lupaa. Valtuuston hyväksyttyä talousarvion antaa kunnanhallitus tarkemmat täytäntöönpano-ohjeet.

Kun talousarvio on hyväksytty, hallintokunnat laativat käyttösuunnitelmat, jonka yhteydessä ne täsmentävät myös sitovat toiminnalliset tavoitteensa. Valtuustolle annetaan puolivuositain selvitys toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteidensa toteutumisesta.

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEEENVETO JA SITOVUUS			
	Sitovuus B= Brutto N=Netto	Menomäärä- rahat €	Tuloarviot €
KÄYTTÖTALOUS			
YLEISHALLINTO			
Hallintopalvelut	B	1 059 790	42 400
Elinkeinoelämän edistäminen	B	287 920	413 680
Sosiaali- ja terveys/	B	505 000	0
Sosiaali- ja terveys ostopalvelut	B	9 639 480	0
SIVISTYSTOIMI			
Varhaiskasvatus	B	527 320	48 500
Yhtenäiskoulu	B	2 234 090	16 280
Ruokapalvelu	B	727 570	624 000
Elämänlaatupalvelut	B	507 420	38 400
TEKNINEN TOIMI			
Kaavoitus- ja maankäyttö	B	467 660	17 700
Kiinteistötoimi	B	958 720	643 720
Palo- ja pelastustoimi	B	207 300	31 730
Laitostoiminta	B	930 540	765 460
Rakennuslautakunta	B	144 320	45 000
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		8 000 000
Valtionosuudet	B		8 552 260
Rahoitustulot	B		271 570
Rahoitusmenot	B	34 720	
Satunnaiset erät	B	0	0
INVESTOINTIOSA	B	1 856 000	0
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset	B	0	11 150
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	47 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		500 000
Oman pääoman muutokset		0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen		-113 000	0
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		20 021 850	20 021 850

KUHMOISTEN KUNNAN TALOUSARVION KÄYTTÖTALOUSOSAN HIERARKIARAKENNE
TOIMIALA
**VALTUUSTON
SITOVUUSTASO**
KUSTANNUSPAIKKA
YLEISHALLINTO
Hallintopalvelut

Vaalit

Tilintarkastus

Kunnanvaltuusto

Kunnanhallitus

Hallintotoimisto

Työllisyydenhoito

tunniste 1 yörytys

Kunnallisverotus

Työsuojelu

Muu henkilöstöhallinto

Talous- ja palkanlaskentapalvelut

yörytys

Puhelinpalvelut

yörytys

Kopiointi ja postitus

yörytys

ATK-palvelut

yörytys

Elinkeinoelämän edistäminen

Elinkeinotoimi

Maa- ja metsätilat

Joukkoliikenne

Maataloustoimi

Sote omatoiminta

Eläkemienoperusteiset ja varhe maksut (KUEL)

Työmarkkinatuen kuntaosuus (KELA)

Sote ostopalvelut Jämsä ja Keuruu

Sote hallinto

Sosiaalityö ja perhepalvelut

Vammaispalvelut

Vanhuspalvelut

Terveyspalvelut

Erikoissairaanhoidon ostopalvelut

Ympäristöterveydenhuolto (Keuruu)

Rahoitus

Rahoitus

SIVISTYSTOIMI
Varhaiskasvatus

Perhepäivähoito

Ryhmäperhepäivähoito

Lasten kotihoidontuki

tunniste 1

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Yhtenäiskoulu

Esiopetus

tunniste 1

Perusopetus

tunniste 1

Lukio

tunniste 1

TOIMIALA	
VALTUUSTON SITOVUUSTASO	KUSTANNUSPAIKKA
Elämänlaatupalvelut	Kirjastopalvelut Kulttuuripalvelut Kotiseutumuseo Riihigalleria Kuhmola Musiikkioppilaitokset Taiteen perusopetus Työväenopisto Liikuntatoimi Nuorisotoimi
Ruokapalvelu	Koulukeskuksen keittiö Päijännekodin valmistuskeittiö
TEKNINEN TOIMI	
Kaavoitus- ja maankäyttö	Yhdyskuntasuunnittelu Puistot ja yleiset alueet Liikenneväylät Jätehuolto Satama- ja laiturialueet Varasto, koneet ja välineet
	tunniste 1
Kiinteistötoimi	Kuntalan kiinteistö (kunnanviraston rak.) Vuokralle annetut asunnot Muut vuokralle annetut tilat Opetus- ja kulttuuritoimen kiinteistöt Sote-kiinteistöt
	tunniste 1 tunniste 1 tunniste 1 tunniste 1
Palo- ja pelastustoimi	Palo- ja pelastustoimi Palo- ja järvipelastusasema
Laitostoiminta	Vesihuoltolaitos Vesihuoltolaitos (vyörytyspalkat) Pesula Kaukolämpöverkosto
	sisäisenä
Rakennuslautakunta	Rakennusvalvonta Ympäristönsuojelu Yksitystiet

Talousarvion käyttötalousosan taulukoiden poistot, laskennalliset - ja sisäiset erät koostuvat seuraavista tileistä:

POISTOT

- Suunnitelman muksiset poistot
 - Poistot atk-ohjelmista
 - Poistot muista pitkävaikutteisista menoista
 - Poistot rakennuksista
 - Poistot kiinteistä rakenteista ja laitteista
 - Poistot koneista ja kalustosta

SISÄISET- JA VYÖRYTYSTULOT

Myyntitulot

- Sisäiset
 - Sisäiset vesi- ja jätevesimaksut
 - Sisäinen lämmön myynti
 - Sisäiset myyntitulot
 - Pyykkipalvelut
- Vyörytetyt
 - Puhelinkeskus
 - Kopiointi
 - Atk-palvelut
 - Talous-, palkanlaskenta ja toimistopalvelumenot
 - Työttömien työllistäminen
 - Vesilaitoksen vyörytyspalkat

Vuokratulot

- Sisäiset vuokratulot
- Vyörytetyt vuokratulot

SISÄISET- JA VYÖRYTYSMENOT

Palvelujen ostot

- Sisäiset
 - Jätevesimaksut
 - Ravitsemuspalvelut
 - Pyykkipalvelut
- Vyörytetyt
 - Puhelinkeskus
 - Kopiointi
 - Atk-palvelut
 - Talous-, palkanlaskenta ja toimistopalvelut
 - Työttömien työllistäminen
 - Vesilaitoksen vyörytyspalkat

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

- Sisäiset
 - Vesimaksut
 - Sisäinen lämmön osto
 - Muu materiaali

Vuokrat

- Sisäiset vuokramenot
- Vyörytetyt vuokramenot

KÄYTTÖTALOUSOSA

TULOSALUEKOHTAISET TAVOITTEET JA MÄÄRÄRAHAT

YLEISHALLINNON TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2018

HALLINTOPALVELUT

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen lautakunta, jonka tavoitteena on huolehtia kunnan tehtävistä vaalien järjestämisessä virheettömästi ja taloudellisesti. Vuonna 2018 järjestetään presidentinvaalit ja maakuntavaalit.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vaalien järjestäminen.

Tarkastuslautakunta

Tilintarkastus

Vastuuhenkilö: Tilintarkastaja Jorma Kesä, JHTT

Tehtävän toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lisäksi valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan (JHTT-tilin-tarkastaja/JHTT-yhteisö). Tilintarkastuspalvelut kunta ostaa valtuuston päätökseen perustuen tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy:ltä. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHTT Jorma Kesä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös hyvää tilintarkastustapaa noudattaen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on määritellä tilintarkastuksen painopistealueet, valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Hallinto

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Hallinnon tulosalueeseen kuuluu seuraavat yksiköt: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, toimikunnat, hallintotoimisto, työllisyyden hoito, kunnallisverotus, työsuojelu ja muu henkilöstöhallinto.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kunnan talous-, henkilöstö- ja muuhun yleishallintoon sekä tiedotukseen liittyvät viranomais- ja muut tehtävät siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muiden tulosalueiden vastuulle. Hallinnon tulosalueen tehtävänä on myös edistää ja ylläpitää yhteistyötä eri tulosalueiden ja sidosryhmien kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kunnan talous on vahva		
Valtuustokauden tavoite 2017 – 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Tilikauden tulokset ovat pääsääntöisesti positiivisia	171 960 euroa	Tilikauden tulos
Vuosikate kattaa riittämään poistot ja investoinnit	1.278 850 euroa	Kunnan vuosikate

Kunnan päätöksenteko tukee kuntastrategiaa		
Valtuustokauden tavoite 2017 – 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Valtuustokauden strategia 2017 - 2021 otetaan käyttöön päätöksenteossa	Strategia-asiakirja on käytössä	Valtuuston päätökset ovat strategian mukaisia

Hyvinvointia tukevat laadukkaat palvelut		
Valtuustokauden tavoite 2017 – 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Työntekijöiden osaamista kehitetään järjestelmällisesti ja samalla vahvistetaan vastuullista toimintakulttuuria	Henkilöstön koulutussuunnitelma toteutuu	Henkilöstön koulutussuunnitelman toteutuminen

Perustelut: Kunnan talouden tulee olla tasapainossa, jolloin kuntalaiset saavat hyvinvointia tukevat laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa. Lisäksi palvelujen tuottamiseen tarvitaan osaava ja motivoitunut henkilöstö. Kunnan strategia-asiakirjan päivitystyötä on tehty vuoden 2017 aikana valtuutettujen ja kunnan viranhaltijoiden kesken. Strategia-asiakirja valmistuu päätöksentekoon vuoden 2018 alussa. Kunnan strategia-asiakirjan sisältö tulee huomioida valmistelussa ja päätöksenteossa. Myös kunnan elinkeino- ja työllisyysstrategian sisältö tulee huomioida kunnan päätöksenteossa. Huolelliseen ja perusteelliseen päätösvalmisteluun tulee myös kiinnittää erityistä huomiota.

Sisäiset palvelut

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tulosalueen tehtävänä on tarjota kunnan eri toimialoille niiden tarvitsemat tietohallinto- ja tietoliikennepalvelut sekä talous- ja palkkahallinnon palvelut sisältäen yhteisesti käytössä olevat ohjelmistot, laitteet ja tukipalvelut. Tulosalue koostuu puhelinvaihteesta, kopioinnista, tieto- ja taloushallintopalveluista aiheutuvista menoista. Puhelinvaihtepalvelu on kevästä 2006 alkaen toteutettu seudullisena ratkaisuna. Kuhmoisten kunnan puhelinvälitys hoidetaan Jämsän kaupungin toimesta. Kuhmoisten kunnalla on toistaiseksi voimassa oleva sopimus Jämsän kaupungin kanssa tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen sekä palkkahallinnon palvelujen tuottamisen osalta. Kuhmoisten kunnan palveluksessa on määräaikainen atk-lähtökäyttäjä, joka varmistaa mm. tietohallintoon liittyvien lähipalvelujen sujuvuuden ja järjestelmien häiriöttömän toiminnan.

Tietohallinto, talous- ja palkkahallinto, tietoliikenne, kopiointi- ja puhelinvaihtepalvelujen tuottaminen kunnan eri toimialoille.

Taloushallinnon tehtäviä ovat mm. 1) taloustiedon tuottaminen (talousarvio, raportointi ja tilinpäätös) 2) maksuliikenteen hoitaminen 3) perinnän suorittaminen 4) taloushallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpitäminen 5) tarvittava koulutus esimiehille ja henkilöstölle.

Palkka- ja henkilöstöhallinnon keskeisiä tehtäviä ovat mm. 1) henkilöstön ja luottamushenkilöiden palkanmaksu 2) henkilöstöhallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpito 3) linjata työ- ja virkaehtosopimusten ja lainsäädännön tulkintaa työnantajan näkökulmasta henkilöstöä koskevissa kysymyksissä 4) tukea organisaatiota henkilöstöhallinnon kysymyksissä 5) työsuojelutoiminta.

Talous- ja palkkahallinnon sekä tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen saatavuus ja virheettömyys ovat keskeinen edellytys kunnan palvelutuotannossa.

TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Hallintopalvelut		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	4 100	2 000	4 400	120,0 %	4	4
Maksutulot	3 600	3 000	3 000	0,0 %	3	3
Tuet ja avustukset	32 401	28 000	35 000	25,0 %	35	35
Vuokratulot						
Muut tulot	0					
tulot yhteensä	40 101	33 000	42 400	28,5 %	42	42
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	426 138	474 910	476 130	0,3 %	476	476
Palvelujen ostot	396 232	444 140	428 100	-3,6 %	428	428
Aineet, tarvikkeet, tavarat	22 218	25 050	27 550	10,0 %	25	25
Avustukset	159 891	115 000	110 000	-4,3 %	115	115
Vuokramenot	3 097	3 100	5 000	61,3 %	3	3
Muut menot	26 198	12 810	13 010	1,6 %	13	13
menot yhteensä	1 033 774	1 075 010	1 059 790	-1,4 %	1060	1060
TOIMINTAKATE (netto)	-993 673	-1 042 010	-1 017 390	-2,4 %	-1018	-1018
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0			
Tulot	345 050	414 740	392 910	-5,3 %	393	393
Menot	113 434	112 210	105 030	-6,4 %	105	105
KOKONAISTULOT	385 151	447 740	435 310	-2,8 %	435	435
KOKONAISMENOT	1 147 207	1 187 220	1 164 820	-1,9 %	1165	1165
NETTO KUSTANNUS	-762 056	-739 480	-729 510	-1,3 %	-730	-730
Vakituinen henkilöstö	4,94	4,94	5,10		5,10	5,10
Tilapäinen henkilöstö		1,15	1,25		1,25	1,25

Elinkeinoelämän edistäminen

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elinkeinoelämän edistämisen tulosalueeseen kuuluvat elinkeinotoimi, maaseututoimi, maa- ja metsätilat ja joukkoliikenne. Elinkeinotoimen kehittäminen pohjautuu Kuhmoisten kunnan strategiaan.

Kuhmoisten kunnan elinkeinojen kehittämisestä on linjattu kunnan strategiassa. Lisäksi kunnan elinvoiman ja elinkeinotoiminnan kehittämistä linjaa elinvoimajaosto. Tehtyjen linjausten toteuttamisesta vastaa kehittämisasiamies. Hän ratkaisee omalta osaltaan asiat jotka koskevat: kunnan elinkeinoelämän kehittämistä ja kunnan markkinointia, päätöksenteon valmistelua elinkeinopoliittiseen kehittämiseen liittyvissä asioissa, toimitilojen ja teollisuustilojen määräaikaista, kunnanhallituksen ohjeiden mukaisesti laadittuja vuokrasopimuksia, yritysten perusneuvontaa ja alkavien yrittäjien palveluja, sidosryhmäyhteistyötä, kunnan elinkeinotoimintaan liittyviä hankkeita, kunnan omistamien tonttien myyntiä neuvottelujen ja sopimusten valmistelun osalta ja niiden markkinointia, sekä kunnan metsäomaisuuden hoitoa ja puukaupan valmistelua. Kehittämisasiamies toimii myös kunnan työsuojelupäällikkönä.

Kuhmoisten kunnassa on voimassa oleva vuonna 2017 valmistunut metsäsuunnitelma, jonka perusteella toteutetaan metsänhoidollisia toimenpiteitä sekä myydään vuosittain puuta n. 200.000- 300.000 euron edestä. Talousarviossa vuoden 2017 puunmyyntitulot ovat 200 000 euroa.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Edellä lueteltujen palvelujen tuottaminen laadukkaasti ja aktiivisesti.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Kuhmoisten satama-alueen kehittäminen Suomen vetovoimaisimmaksi sisävesien satama alueeksi, jossa toimintaa on ympäri vuoden	Sahanrannan hotelli-ravintolan ympärivuotinen toiminta, alueen palveluvalikoiman laajeneminen	Satamarinteen kaavan valmistuminen Satama-alueen yrittäjien määrän kehitys Satama-alueen asiakasmäärä
Houkuttelemme uutta yritystoimintaa kuntaan markkinoimalla tonttejamme, palveluitamme ja toimivia yhteyksiä	Yksi tai kaksi teollista toimijaa, jotka tuovat lisää työpaikkoja kuntaan	Työpaikkojen lukumäärä
Koskenpartaan ja Aurinkorinteen kaava-alueiden markkinointi ja tonttien myynti	Kaikki rantatontit myytyinä, Aurinkorinteen alueelta yksi tontti myyty	Myytyjen tonttien lukumäärä

Perustelut: Kunnan menestys perustuu kasvuun. Ellei ole kasvua, elinvoiman edellytykset heikkenevät ajan kuluessa. Kuhmoisten kunnan elinvoiman perusta on aktiiviset asukkaat, osaavat yrittäjät, vireät vapaa-ajanasukkaat, sekä toimivat kuntapalvelut ja infrastruktuuri. Elinvoimaan vaikuttaa vahvasti myös työllisyysaste, asukasluvun muutos, yritysten perustamistahti ja niiden työpaikkakehitys

Kuhmoisten kirkonkylän satama-alue on kunnan yksi merkittävimmistä käyntikorteista ja alueen positiivisella imagolla on suuri merkitys koko kuntakeskuksen elinvoimaan. Kesä-aikana Päijänteeltä tulevat lukuista veneilijät käyttävät aktiivisesti kuntakeskuksen palveluita. Lisäksi maanteitse tulevat vierailijat suuntaavat usein taukonsa satama-alueelle. Kuhmoisten satama-alueella on meneillään Satamarinteen kaavahanke, joka valmistunee vuoden 2018 aikana. Kaavahankkeen tavoitteena on yhdistää entistä paremmin keskustan ja sataman alueet yhdeksi kokonaisuudeksi.

Uudet kuntaan sijoittuvat ja lisätyövoimaa palkkaavat yritykset tuovat kuntaan lisää uusia asukkaita ja palvelujen käyttäjiä. Olemassa olevien yrittäjien toimintaedellytyksien/ puitteiden turvaaminen ja kehittäminen antaa mahdollisuuden yrityksen kasvuun. Toimivat ja helposti lähestyttävät yrityspalvelut ovat tärkeä tekijä alueen yrittäjien toimintaedellytysten turvaamisessa ja uusien yritysten sijoittumisessa Kuhmoisiin.

Kunnan omistamien teollisuustilojen korkea käyttöaste ja riittävä vuokrataso lisäävät kunnan mahdollisuutta ylläpitää omistamia tiloja ja tarjota eri yritysten tarpeisiin soveltuvaa vuokratilaa. Kuntaan muuttavat uudet asukkaat, kunnan alueella käynnistyvät uudet yritykset ja uudisrakentamisen lisääntyminen ovat merkki kunnan kasvavasta elinvoimaisesta. Tuleva päiväkodin rakentaminen tuo kuntaan lisää houkuttelevuutta ja vetovoimaisuutta. Kunnan positiivinen nettomuutto on merkki kunnan elinvoiman vahvistumisesta ja ostovoiman säilymisestä. Kuhmoisten kunnan elinkeinotoimintaa linjaa elinvoimajaosto

Budjettirahoituksen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Elinkeinoelämän edistäminen		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	68 776	243 000	393 000	61,7 %	293	293
Maksutulot						
Tuet ja avustukset	2 758					
Vuokratulot	2 929	3 500	3 180	-9,1 %	3	3
Muut tulot	17 736	17 500	17 500	0,0 %	18	18
tulot yhteensä	92 198	264 000	413 680	56,7 %	314	314
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	139 530	127 770	132 820	4,0 %	133	133
Palvelujen ostot	119 412	174 200	150 150	-13,8 %	150	150
Aineet, tarvikkeet, tavarat	5 067	2 370	2 450	3,4 %	2	2
Avustukset	2 000	2 500	2 000	-20,0 %	3	3
Vuokramenot						
Muut menot	556	500	500	0,0 %	1	1
menot yhteensä	266 565	307 340	287 920	-6,3 %	289	289
TOIMINTAKATE (netto)	-174 367	-43 340	125 760	-390,2 %	25	25
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	16 251	32 310	30 020	-7,1 %	30	30
KOKONAISTULOT	92 198	264 000	413 680	56,7 %	314	314
KOKONAISMENOT	282 816	339 650	317 940	-6,4 %	319	319
NETTO KUSTANNUS	-190 618	-75 650	95 740	-226,6 %	-5	-5
Vakituisen henkilöstö	1,75	1,75	1,75	0,0 %	1,75	1,75
Tilapäinen henkilöstö		0,40	0,40		0,40	0,40

Terveysthuolto ja sosiaalitoimi, oma toiminta (ei Jämsän ostopalveluja)

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Oman toiminnan tulosalueeseen kuuluu tulona toimeentulotuen valtionosuus. Menoina sosiaali- ja terveystoimen siirtynyt henkilöstöä koskevat eläkemenoperusteiset- ja varhemaksut. Työmarkkinatuen kuntaosuus maksetaan myös tulosalueen menoista.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Sosiaali- ja terveys/ omatoiminta	€	muutos €	2018 €	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset	37 422	6 000			0	0
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	37 422	6 000	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	373 510	375 000	375 000	0,0 %	375	375
Palvelujen ostot	106 671	100 000	130 000	30,0 %	130	130
Aineet, tarvikkeet, tavarat	329					
Avustukset						
Vuokramenot						
Muut menot						
menot yhteensä	480 511	475 000	505 000	6,3 %	505	505
TOIMINTAKATE (netto)	-443 089	-469 000	-505 000	7,7 %	-505	-505
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	500					
KOKONAISTULOT	37 422	6 000	0	0,0 %	0	0
KOKONAISMENOT	481 011	475 000	505 000	6,3 %	505	505
NETTO KUSTANNUS	-443 589	-469 000	-505 000	7,7 %	-505	-505

Terveysthuolto ja sosiaalitoimi, ostopalvelut Jämsä ja Keuruu

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on tuottaa ja järjestää kuntalaisille tarpeelliset, oikein mitoitettut ja laadukkaat sosiaali- ja terveysthuollon peruspalvelut. Palveluilla tuetaan kuntalaisten elämäntaitojen hallintaa ja mahdollisuutta turvalliseen ja mielekkääseen elämään kaikissa elämäntilanteissa.

Kuhmoisten kunta muodostaa yhdessä Jämsän kaupungin kanssa yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveysthuollon palveluissa. Sosiaali- ja terveysthuollon järjestämisvastuu on Jämsän kaupungilla ja järjestämisvastuuta toteutetaan tilaaja-tuottaja -mallin mukaisella toiminnalla. Yhteistoimintatehtäviin kuuluvat kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaan kunnille kuuluvien sosiaali- ja terveysthuollon lakisääteisten ja muiden sosiaali- ja terveysthuollon järjestämisvastuu ja tuottaminen.

Tehtäviä ovat:

1. Kunnille kuuluvat sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaistehtävät
2. Väestölle järjestettävät sosiaali- ja terveyspalvelut, jotka ovat:
sosiaali- ja terveystoimen hallinto, vastaanottopalvelut, aikuisten psykososiaaliset palvelut, perhepalvelut, suun terveydenhuollon palvelut, hoito- ja hoivapalvelut, vammaispalvelut, toimeentulotuki ja sosiaalitoimen lainsäädäntöön liittyvä työllisyys, kuntoutuspalvelut ja perusterveydenhuolto ja siihen liittyvä erikoissairaanhoido.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan erikoissairaanhoidon vastuullinen järjestäjä on Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Yhteistoiminta-alueen tilaajalautakunta hoitaa Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan puolesta sopimusohjausneuvottelut ja muun tarvittavan sopimisen Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kanssa kuntien valtuustojen antamien ohjeiden ja tavoitteiden mukaisesti. Muilta erikoissairaanhoidon ja kehitysvammaisten erityishuollon palvelujen tuottajilta yhteistoiminta-alueen tilaajalautakunta tilaa palvelut sopimuskuntien valtuustojen antamien ohjeiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Kuhmoisten kunta on mukana ympäristöterveydenhuollon palveluiden (terveysvalvonta ja eläinlääkintä) osalta yhteistoiminta-alueella, jossa tehtävien hoitamisesta vastaa Keuruun kaupunki.

Tulosalueen menoista maksetaan myös vuonna 1927 tai sitä aiemmin syntyneiden kuntalaisten terveyskeskusmaksuja.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tavoitteena on turvata Kuhmoisten kunnan ja Jämsän kaupungin muodostamalla yhteistoiminta-alueella kustannustehokkaat, tarkoituksenmukaiset ja kaikkien seutukunnan alueen asukkaiden saatavilla olevat laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut. Yhteistoiminta-alueen toiminnalliset tavoitteet ovat talousarvionkirjan liitteessä 1.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Laadukkaat ja riittävät sosiaali- ja terveystoimen palvelut		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Sote- ja maakuntauudistuksen toteutuminen parhaalla mahdollisella tavalla	Laadukas valmistelutyö	Säännöllinen osallistuminen valmistelutyöryhmiin ja muuhun valmistelevaan työhön
Palvelut tuotetaan Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan välisessä yhteistoimintasopimuksessa sovitulla tavalla 2018-2019	Sote-palvelutilaus toteutuu	Sote-palvelutilauksen toteutuminen

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Sosiaali- ja terveys ostopalvelut		muutos	2018	edell. ta		
Jämsä ja Keuruu	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot						
Palvelujen ostot	9 910 065	9 772 000	9 636 480	-1,4 %	9636	9636
Aineet, tarvikkeet, tavarat	805					
Avustukset	1 403	3 000	3 000	0,0 %	3	3
Vuokramenot						
Muut menot						
menot yhteensä	9 912 273	9 775 000	9 639 480	-1,4 %	9639	9639
TOIMINTAKATE (netto)	-9 912 273	-9 775 000	-9 639 480	-1,4 %	-9639	-9639
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot						
KOKONAISTULOT	0	0	0	0,0 %	0	0
KOKONAISMENOT	9 912 273	9 775 000	9 639 480	-1,4 %	9639	9639
NETTO KUSTANNUS	-9 912 273	-9 775 000	-9 639 480	-1,4 %	-9 639	-9 639
YLEISHALLINTO	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
YHTEENSÄ		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	72 876	245 000	397 400	62,2 %	297	297
Maksutulot	3 600	3 000	3 000	0,0 %	3	3
Tuet ja avustukset	72 581	34 000	35 000	2,9 %	35	35
Vuokratulot	2 929	3 500	3 180	-9,1 %	3	3
Muut tulot	17 736	17 500	17 500	0,0 %	18	18
tulot yhteensä	169 721	303 000	456 080	50,5 %	356	356
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	939 178	977 680	983 950	0,6 %	984	984
Palvelujen ostot	10 532 380	10 490 340	10 344 730	-1,4 %	10 344	10 344
Aineet, tarvikkeet, tavarat	28 420	27 420	30 000	9,4 %	27	27
Avustukset	163 293	120 500	115 000	-4,6 %	121	121
Vuokramenot	3 097	3 100	5 000	61,3 %	3	3
Muut menot	26 754	13 310	13 510	1,5 %	14	14
menot yhteensä	11 693 123	11 632 350	11 492 190	-1,2 %	11 493	11 493
TOIMINTAKATE (netto)	-11 523 401	-11 329 350	-11 036 110	-2,6 %	-11 137	-11 137
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot	345 050	414 740	392 910	-5,3 %	393	393
Menot	130 184	144 520	135 050	-6,6 %	135	135
KOKONAISTULOT	514 771	717 740	848 990	18,3 %	749	749
KOKONAISMENOT	11 823 307	11 776 870	11 627 240	-1,3 %	11 628	11 628
NETTO KUSTANNUS	-11 308 536	-11 059 130	-10 778 250	-2,5 %	-10 879	-10 879
Vakituisen henkilöstö	6,69	6,69	6,85	2,4 %	6,85	6,85
Tilapäinen henkilöstö		1,55	1,65		1,65	1,65

SIVISTYSTOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2018

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

Sivistystoimen toiminta-ajatus:

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatus-, opetus-, ruokapalvelu- ja elämänlaatupalvelujen järjestämisestä. Sivistystoimen toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö sekä valtakunnalliset linjaukset. Sivistystoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia, sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämänhallintaa elämän eri vaiheissa. Sivistyspalvelut vaikuttavat vetovoimatekijänä kunnan elinvoimaan.

Sivistystoimen tehtävänä on kasvua, oppimista ja osallisuutta edistämällä vahvistaa hyvinvointia sekä osaamista turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuun omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstä.

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: Päivähoidon ohjaaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Varhaiskasvatus on lapsen hoidon, kasvatuksen ja opetuksen muodostama kokonaisuus, jota toteutetaan yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa. Lapsen huoltajilla on aina lapsensa ensisijainen kasvatusoikeus ja vastuu. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä puolestaan on ammatillinen tieto, taito ja osaaminen lapsen kasvusta ja kehityksestä. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää, jonka tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisessa perhepäivähoidossa (perhepäivähoitajat ja ryhmäperhepäiväkoti) sekä aamu- ja iltapäivätoimintana. Kunnassa toimii myös yksityinen perhepäivähoitaja. Perheille maksetaan kotihoidontukea ja kotihoidontuen kuntalisää sekä yksityisen hoidon tukea. Kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan perheelle, jossa hoidetaan kotona yhtä tai useampaa alle 3-vuotiasta lasta.

Laadukas varhaiskasvatus koostuu päiväkotitoiminnasta, perhepäivähoidosta ja avoimesta varhaiskasvatuksesta. Talousarviovuonna valmistaudutaan Kuhmoisiin rakentuvan päiväkodin toiminnan aloittamiseen.

Opetushallituksen laatimien varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukainen paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017. Suunnitelma tukee esimiesten ja henkilöstön ammatillista ja pedagogisesti tietoisia toimintaa. Osaamisen kehittämiseksi henkilöstölle järjestetään koulutusta.

Huoltajalle järjestetään mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Lisäksi huoltajille järjestetään säännöllisesti mahdollisuus osallistua paikallisen ja yksikkökohtaisen varhaiskasvatuksen suunnitteluun ja arviointiin.

Varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssi suhteessa varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten lukumäärään on haasteellinen. Vuonna 2018 sijaistarpeen saatavuus pyritään varmistamaan, ja aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen edellyttää vähintään yhden puolipäiväisen henkilön palkkaamista. Lisäksi kiertävän erityislastentarhanopettajan työpanoksen tarve lisääntyy. Henkilöstöresurssia varten varataan vuodelle 2018 lisää määrärahaa vähintään yksi henkilötyövuosi.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Pidämme huolta lapsiperheiden hyvinvointia edistävästä palveluista ja toimintaympäristöstä	Päiväkotitoiminnan suunnittelu	Riittävä henkilöstöresurssi ja toimintasuunnitelma
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Henkilöstön pedagogisen osaamisen kehittäminen	Koulutukset
	Lasten ja vanhempien osallisuuden edistäminen	Toimiva kasvatuskumppanuus (kyselyt/avoin keskustelu)

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Varhaiskasvatus	€	muutos €	2018 €	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	150					
Maksutulot	43 572	48 500	48 500	0,0 %	50	50
Tuet ja avustukset	6 814					
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	50 536	48 500	48 500	0,0 %	50	50
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	411 642	306 400	349 150	14,0 %	350	350
Palvelujen ostot	49 409	101 070	60 870	-39,8 %	61	61
Aineet, tarvikkeet, tavarat	4 910	9 680	9 680	0,0 %	10	10
Avustukset	97 621	107 000	107 000	0,0 %	107	107
Vuokramenot		200	200	0,0 %		
Muut menot	3 206	420	420	0,0 %		
menot yhteensä	566 787	524 770	527 320	0,5 %	528	528
TOIMINTAKATE (netto)	-516 251	-476 270	-478 820	0,5 %	-478	-478
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	51 124	51 690	52 320	1,2 %	52	52
KOKONAISTULOT	50 536	48 500	48 500	0,0 %	50	50
KOKONAISMENOT	617 911	576 460	579 640	0,6 %	580	580
NETTO KUSTANNUS	-567 375	-527 960	-531 140	0,6 %	-530	-530
Vakituinen henkilöstö	5,66	6,24	6,24	0,0 %	6,24	6,24
Tilapäinen henkilöstö	3,63	1,53	1,95	27,5 %	1,95	1,95

Yhtenäiskoulu

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus:

Esi- ja perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa.

Esi- ja perusopetus mahdollistaa monipuolisen kasvun, oppimisen ja terveen itsetunnon kehittymisen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmiudet toimia osallistuvana kansalaisena demokraattisessa yhteiskunnassa. Opetus tukee jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Tavoitteena on myös herättää halu elinikäiseen oppimiseen.

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys, valmistaa opiskelijat ylioppilastutkintoon sekä antaa riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoja tarkastella asioita eri näkökulmista

Yhtenäiskoulun (esi- ja perusopetus sekä lukio) tehtävänä on tarjota monipuolinen, laadukas, virikkeinen sekä turvallinen oppimisympäristö pätevän henkilökunnan turvin, voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaan kohtuullisten kokoisissa opetusryhmissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Opetustoimen uudet opetussuunnitelmat on otettu porrastetusti käyttöön elokuussa 2016 ja 1.8.2018 alkaen vuorossa on kahdeksas vuosiluokka ja lukiossa kolmas vuosiluokka. Opetussuunnitelmien lisäksi toimintaa ohjaa yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelma, jossa opettajakunta asettaa painopistealueet lukuvuodelle.

Opetussuunnitelman jalkauttamisessa toteutetaan Opetusministeriön Uusi peruskoulu –ohjelmaa, jota valtio tukee erityisavustuksin. Ohjelmalla uudistetaan perusopetuksen toimintakulttuuria, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista. Lisäksi edistetään opetuksen digitalisaatiota, laajennetaan Liikkuva koulu -ohjelmaa sekä lisätään ja monipuolistetaan kieltenopiskelua.

Tutoropettaja- ja resurssiopettajatoiminnalla tuetaan ministeriön ohjelman mukaisesti uutta pedagogiikkaa sekä edistetään yhtenäiskoulun digitalisaation ja opettajien osaamisen kehittymistä. Liikkuva koulu-hankkeen toimenpiteiden tavoitteena on edistää lasten ja nuorten liikkumisen mahdollisuuksia, matalan kynnyksen liikkumista sekä tukea lapsen ja nuoren liikunnallista ja aktiivista koulupäivää. Oppilaat ovat mukana hankkeessa kehittäjinä ja toimijoina.

Oppijälhtöisyyttä ja toiminnallisia opetusmenetelmiä jalkautetaan myös lisäämällä taiteen ja kulttuurin ammattilaisten ohjaamia harrastetunteja koulupäivään valtionavustuksen tuella. Koululaiskyselyllä 2017 on selvitetty oppilaita kiinnostavat taiteen ja kulttuurin alat.

Oman lukion säilyttäminen osana yhtenäiskoulua on kunnalle vetovoimatekijä. Lukion markkinointia jatketaan aktiivisesti mm. sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä. Markkinointiin ei ole osoitettu erillistä määrärahaa.

Opiskeluhoito järjestetään monialaisena yhteistyönä Jämsän sosiaali- ja terveystoimen sekä Jämsän sivistystoimen ja nuorisokodin kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Henkilöstön pedagogisen osaamisen kehittäminen	Tutoropettaja + resurssiopetuksen resurssi yhteensä 1 henkilötyövuosi
	Työntekijöiden hyvinvointi	Hyvinvointikysely
	Monikäyttöinen, viihtyisä oppimisympäristö	Koulutilojen suunnittelu etenee/käyttäjäkysely

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Yhtenäiskoulu	€	muutos €	2018 €	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	17 770	15 780	15 780	0,0 %	16	16
Maksutulot	1 365	500	500	0,0 %	1	1
Tuet ja avustukset	17 307					
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	36 442	16 280	16 280	0,0 %	17	17
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	1 671 716	1 747 690	1 682 860	-3,7 %	1683	1683
Palvelujen ostot	464 599	470 380	451 380	-4,0 %	451	451
Aineet, tarvikkeet, tavarat	97 427	97 100	93 100	-4,1 %	93	93
Avustukset						
Vuokramenot	3 429	5 000	4 000	-20,0 %	4	4
Muut menot	4 935	2 750	2 750	0,0 %	3	3
menot yhteensä	2 242 107	2 322 920	2 234 090	-3,8 %	2234	2234
TOIMINTAKATE (netto)	-2 205 665	-2 306 640	-2 217 810	-3,9 %	-2217	-2217
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	2 616	710				
Tulot						
Menot	586 122	609 830	585 800	-3,9 %	586	586
KOKONAISTULOT	36 442	16 280	16 280	0,0 %	17	17
KOKONAISMENOT	2 830 845	2 933 460	2 819 890	-3,9 %	2820	2820
NETTO KUSTANNUS	-2 794 402	-2 917 180	-2 803 610	-3,9 %	-2 803	-2 803
Vakituinen henkilöstö	25,65	27,79	27,79	0,0 %	27,79	27,79
Tilapäinen henkilöstö	4,75	4,79	6,93	44,7 %	6,93	6,93

Elämänlaatupalvelut

Tulosalueen esimies: Sivistystoimenjohtaja, vastaava kirjastonhoitaja (kirjasto ja Riihigalleria)

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elämänlaatupalvelujen tehtävänä on tarjota mahdollisuudet elämysten, virkistyksen ja hyvinvoinnin ylläpitämiseen jokaiselle kuntalaiselle.

Kirjaston ydintehtävänä on kaikkien lukutaitojen edistäminen tarjoamalla ajantasaista, uudistuvaa ja nykyaikaista tiedontarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua kuntalaisille ja kunnassa asioiville asiakkaille, avoimesti ja ammattitaitoisesti – hyödyksi, huviksi ja lohduksi.

Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia virkistykseen ja elämyksiin järjestämällä erilaisia tapahtumia, elokuvia ja matkoja, ylläpitäen näyttely- ja museotoimintaa sekä taiteen perusopetusta. Lisäksi toimiala tuottaa musiikki- ja työväenopistopalveluja ostopalveluna.

Liikuntatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia ylläpitää hyvinvointia ja lisätä fyysistä vireyttä monipuolisten palvelujen avulla. Nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua sekä tarjota nuorille monipuolisia vapaa-ajan palveluja.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kuhmoinen täyttää 150 vuotta 8.11.2018, ja Riihigalleriaa juhlistaa 50. toimintavuosi. Kunnan juhluvuosi näkyy elämänlaatupalvelujen toiminnassa pitkin vuotta erityisinä kulttuuritapahtumina, sidosryhmä-yhteistyönä, osallistamisena sekä liikunnallisen elämäntavan edistämisenä, jonka toimenpiteisiin on haettu ja haetaan valtionavustusta. Tulosalueella ei ole osoitettua juhluvuoden tapahtumiin erillistä määrärahaa.

Liikunnallista elämäntapaa edistetään mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- jalkautetaan kasvatus- ja opetustyön arkeen liikunnallisia virikkeitä (valtionavustus)
- kohdennetaan liikuntatoimintaa kotona asuville ikäihmisille (Voimaa vanhuuteen kärkihanke) - liikuntapaikkarakentamisen hanke (koulukeskuksen piha-alueet)

Nuoriso-ohjaajan tehtävään liitetään nuorisovaltuuston ohjaustehtävä. Etsivän nuorisotyön järjestämiseen haetaan valtionavustusta yhteistyössä Työvalmennussäätiö Avituksen kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Pidämme yllä monipuolisia harrastamispaikkoja ja autamme harrastusmahdollisuuksien koordinoinnissa ja markkinoinnissa. Keskitymme erityisesti liikuntaharrastusten kehittämiseen	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Lähiliikuntapaikkahanke 2 (koulukeskuksen liikunta-alue) Toimenpiteiden raportointi/osallistujamäärän tilastointi
Kannustamme kuntalaisia osallistumaan ja vahvistamaan yhteisöllisyyttä	Nuorten kuuleminen Juhlavuosi 150 v ja Riihigalleria 50 v Lasten ja ikääntyneiden aktivointi	Osallistuminen toimielinten kokouksiin/aloitteet Tapahtumien määrä/Asiakaspalaute Satutunnit ja lukupiirit (osallistujamäärät)

TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Elämänlaatupalvelut		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	11 368	9 600	9 600	0,0 %	10	10
Maksutulot	13 484	13 850	16 350	18,1 %	16	16
Tuet ja avustukset	21 588	3 500	6 000	71,4 %	6	6
Vuokratulot						
Muut tulot	921	6 450	6 450	0,0 %	6	6
tulot yhteensä	47 361	33 400	38 400	15,0 %	38	38
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	341 222	321 430	330 600	2,9 %	331	331
Palvelujen ostot	102 438	105 570	96 370	-8,7 %	96	96
Aineet, tarvikkeet, tavarat	51 350	72 750	64 200	-11,8 %	64	64
Avustukset	7 932	9 100	9 100	0,0 %	9	9
Vuokramenot	6 668	5 950	5 950	0,0 %	6	6
Muut menot	1 497	1 200	1 200	0,0 %	1	1
menot yhteensä	511 106	516 000	507 420	-1,7 %	507	507
TOIMINTAKATE (netto)	-463 745	-482 600	-469 020	-2,8 %	-469	-469
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	33 426	31 120	27 880	-10,4 %	32	38
Tulot	0					
Menot	58 839	69 510	73 330	5,5 %	73	73
KOKONAISTULOT	47 361	33 400	38 400	15,0 %	38	38
KOKONAISMENOT	603 371	616 630	608 630	-1,3 %	612	618
NETTO KUSTANNUS	-556 010	-583 230	-570 230	-2,2 %	-574	-580
Vakituisen henkilöstö	6,70	6,70	6,70	0,0 %	6,70	6,70
Tilapäinen henkilöstö	1,26	1,00	1,20	20,0 %	1,20	1,20

Ruokapalvelut

Vastuuhenkilö: Ruokapalveluesimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Ruokapalvelujen tehtävänä on palvella asiakkaitaan maukailla ja terveellisillä aterioilla. Ruokapalveluilla on yksi jakelukeittiö ja kaksi valmistuskeittiötä, jotka tuottavat palvelunsa taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruokapalvelu tuottaa Kuhmoisten toimipisteiden asiakkaiden ja henkilöstön ateriapalvelut.

- Kuhmoisten palvelutalon asiakkaiden ateriat ja kotiateriat
- Terveysaseman potilaiden ja henkilöstön ateriat
- Toimintakeskuksen ja asuntolan lounaat
- Ryhmäpäiväkodin ateriat
- Kouluruokailu

Ruokatuotantoa ohjataan atk-ohjelmalla, joka ilmaisee tuotantoerälistat, ravintoarvot ja kustannukset. Keittiöt valmistavat ravitsemussuositusten mukaista ruokaa, laatutaso:

- ravitsemushoito ja ruokailu (sairaalan ja ikääntyneiden ruokasuositus)
- kouluruokasuositus
- lasten ruokasuositus

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluidemme laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen	Ateriapalvelut toteutetaan ravitsemussuositusten mukaisesti	Oiva-raportit ja asiakaskyselyt
	Työntekijöiden hyvinvointi	Hyvinvointikysely
	Osaamisen kehittäminen	Koulutukset

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Ruokapalvelu		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	556 550	622 500	623 000	0,1 %	623	623
Maksutulot						
Tuet ja avustukset	1 498		1 000		1	1
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	558 048	622 500	624 000	0,2 %	624	624
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	345 553	361 040	359 190	-0,5 %	359	359
Palvelujen ostot	92 675	102 390	100 390	-2,0 %	100	100
Aineet, tarvikkeet, tavarat	255 820	272 620	267 620	-1,8 %	268	268
Avustukset						
Vuokramenot						
Muut menot	12	370	370	0,0 %		
menot yhteensä	694 060	736 420	727 570	-1,2 %	727	727
TOIMINTAKATE (netto)	-136 012	-113 920	-103 570	-9,1 %	-103	-103
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	7 599	3 310	1 690	-48,9 %	8	8
Tulot	174 977	184 020	179 200	-2,6 %	179	179
Menot	32 496	74 910	73 940	-1,3 %	74	74
KOKONAISTULOT	733 025	806 520	803 200	-0,4 %	803	803
KOKONAISMENOT	734 155	814 640	803 200	-1,4 %	809	809
NETTO KUSTANNUS	-1 129	-8 120	0	0,0 %	-6	-6
Vakituinen henkilöstö	9,10	9,10	9,10	0,0 %	9,10	9,10
Tilapäinen henkilöstö	0,22	0,61	0,61	0,0 %	0,61	0,61

SIVISTYSTOIMI	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
YHTEENSÄ		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	585 838	647 880	648 380	0,1 %	649	649
Maksutulot	58 421	62 850	65 350	4,0 %	67	67
Tuet ja avustukset	47 208	3 500	7 000		7	7
Vuokratulot	0	0	0		0	0
Muut tulot	921	6 450	6 450	0,0 %	6	6
tulot yhteensä	692 388	720 680	727 180	0,9 %	729	729
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	2 770 133	2 736 560	2 721 800	-0,5 %	2 723	2 723
Palvelujen ostot	709 120	779 410	709 010	-9,0 %	708	708
Aineet, tarvikkeet, tavarat	409 508	452 150	434 600	-3,9 %	435	435
Avustukset	105 552	116 100	116 100	0,0 %	116	116
Vuokramenot	10 098	11 150	10 150	-9,0 %	10	10
Muut menot	9 649	4 740	4 740	0,0 %	4	4
menot yhteensä	4 014 060	4 100 110	3 996 400	-2,5 %	3996	3996
TOIMINTAKATE (netto)	-3 321 672	-3 379 430	-3 269 220	-3,3 %	-3267	-3267
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	43 641	35 140	29 570	-15,9 %	40	46
Tulot	174 977	184 020	179 200	-2,6 %	179	179
Menot	728 580	805 940	785 390	-2,5 %	785	785
KOKONAISTULOT	867 365	904 700	906 380	0,2 %	908	908
KOKONAISMENOT	4 786 281	4 941 190	4 811 360	-2,6 %	4821	4827
NETTO KUSTANNUS	-3 918 916	-4 036 490	-3 904 980	-3,3 %	-3 913	-3 919
Vakituinen henkilöstö	47,11	49,83	49,83	0,0 %	49,83	49,83
Tilapäinen henkilöstö	9,86	7,93	10,69	34,8 %	10,69	10,69

TEKNISEN TOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2018

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Teknisen toimen päätehtävä on huolehtia Kuhmoisten kunnan fyysisen ympäristön toimivuudesta ja turvallisuudesta. Tekninen toimi vastaa siitä, että kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut ja lakisääteiset rakennusvalvonnan viranomaispalvelut toimivat kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.

Teknisen toimeen sijoittuvan teknisen lautakunnan tavoitteena on huolehtia yhdyskunnan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä, kuten suunnittelu-, rakentamis-, käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Teknisen toimen tavoitteena on turvata elämisen taso kunnan kaikilla alueilla.

Kuhmoisten kunnan tekninen lautakunta huolehtii kunnan kiinteistöomaisuuden, infra-omaisuuden (vesi ja viemäri) hallinnasta ja kunnossapidosta sekä katualueiden ja kaavateiden, leikkipuistojen, viheralueiden, yleisten alueiden ja puistometsien huoltamisesta ja hoitamisesta sekä niiden suunnitelmista ja rakentamisesta.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Päiväkodin rakentaminen 2018 – 2019	Valmiusaste 75 %	Valmiusaste
Investointien toteutuminen, muut kuin kiinteistöt ja kaava-alueet	85 %	Toteutumisprosentti
Kiinteistöstrategia	investointien toteutuminen	Toteutumisaste
Kaava-alueiden infra	Koskenparras valmis syksyllä 2018	Valmiusaste

Perustelut: Koko tehtäväkentän toiminta-ajatuksen suunnitelman toteuttaminen nykyisillä henkilöresursseilla on erittäin haasteellista.

Kaavoitus ja maankäyttö

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kaavoituksen ja maankäytön tavoitteena on kehittää ja ylläpitää toimivaa kuntakeskusrakennetta sekä elinvoimaista maaseutua ja loma-asumisympäristöä. Tavoitteena on pystyä tarjoamaan tontteja eri tahojen tarpeisiin.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhdyskuntasuunnittelussa otetaan huomioon kuntalaisten ja loma-asujien ympäristön toimivuus ja viihtyisyys. Liikennealueiden osalta tavoitteena on parantaa liikenneväylien kuntoa ja helpottaa kunnossapitoa peruskorjaamalla ja rakentamalla väylästä suunnitelmallisesti. Puistojen ja yleisten alueiden osalta tavoitteena on hyvin hoidetut, monikäyttöiset ja viihtyisät kokonaisuudet.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Satamarinteen kaavan vahvistaminen	kaava valmis	toteutuminen
Riittävä tonttitarjonta	10 kpl vapaita tontteja	toteutuminen

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Kaavoitus- ja maankäyttö		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	1 710	9 600	2 600	-72,9 %	3	3
Maksutulot	1 413	700	700	0,0 %	1	1
Tuet ja avustukset	4 520					
Vuokratulot	13 474	14 400	14 400	0,0 %	14	14
Muut tulot	3 850					
tulot yhteensä	24 966	24 700	17 700	-28,3 %	18	18
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	123 234	156 140	152 510	-2,3 %	152	152
Palvelujen ostot	262 502	304 280	259 780	-14,6 %	260	260
Aineet, tarvikkeet, tavarat	47 947	65 080	50 930	-21,7 %	51	51
Avustukset						
Vuokramenot	2 449	3 400	3 400	0,0 %	3	3
Muut menot	862	1 040	1 040	0,0 %	1	1
menot yhteensä	436 994	529 940	467 660	-11,8 %	467	467
TOIMINTAKATE (netto)	-412 028	-505 240	-449 960	-10,9 %	-449	-449
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	225 341	240 780	203 470	-15,5 %	203	203
Tulot						
Menot	31 462	59 050	77 930	32,0 %	78	78
KOKONAISTULOT	24 966	24 700	17 700	-28,3 %	18	18
KOKONAISMENOT	693 797	829 770	749 060	-9,7 %	748	748
NETTO KUSTANNUS	-668 831	-805 070	-731 360	-9,2 %	-730	-730
Vakituisen henkilöstö	2,35	2,70	2,70	0,0 %	2,70	2,70
Tilapäinen henkilöstö	0,55	0,35	0,35		0,35	0,35

Kiinteistötoimi

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kiinteistötoimen tavoitteena on hoitaa ja kunnossapitää kunnan kiinteistöjä kehittävästi ja käyttäjiä mahdollisimman hyvin palvelevalla tavalla.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kiinteistöjä hoidetaan myös ohjelmoiduin kunnossapito- ja peruskorjaustoimenpitein siten, että kunnan rakennetun kiinteistöomaisuuden arvo säilyy.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Koulukeskuksen saneeraus	A-rakennuksen saneeraus 10 %	Valmiusaste
Havaitut viat korjataan heti	korjataan 1:ssä vuorokaudessa	Kulunut aika

Perustelut: Keskeisten kiinteistöjen määrittely ohjaa tavoitteita. Järjestelmällisen peruskorjaustoiminnan edellytyksenä ovat riittävän kattavat ja perusteelliset lähtötiedot. Nämä selviävät hyväksyttävästä kiinteistöstrategiasta.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Kiinteistötoimi	€	muutos	2018	edell. ta	1 000 €	1 000 €
		€	€			
Toimintatulot:						
Myyntitulot	4 304	2 000	2 000	0,0 %	2	2
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	598 714	627 500	641 720	2,3 %	642	642
Muut tulot						
tulot yhteensä	603 018	629 500	643 720	2,3 %	644	644
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	299 006	302 910	300 310	-0,9 %	300	300
Palvelujen ostot	281 454	189 990	336 640	77,2 %	337	337
Aineet, tarvikkeet, tavarat	319 796	379 920	248 220	-34,7 %	248	248
Avustukset						
Vuokramenot	86 075	78 700	73 550	-6,5 %	74	74
Muut menot	-4 682					
menot yhteensä	981 649	951 520	958 720	0,8 %	959	959
TOIMINTAKATE (netto)	-378 631	-322 020	-315 000	-2,2 %	-315	-315
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	565 011	616 850	622 350	0,9 %	670	700
Tulot	467 876	504 940	512 210	1,4 %	512	512
Menot	230 601	264 910	351 030	32,5 %	351	351
KOKONAISTULOT	1 070 893	1 134 440	1 155 930	1,9 %	1156	1156
KOKONAISMENOT	1 777 261	1 833 280	1 932 100	5,4 %	1980	2010
NETTO KUSTANNUS	-706 368	-698 840	-776 170	11,1 %	-824	-854
Vakituinen henkilöstö	7,70	7,07	7,07	0,0 %	7,07	7,07
Tilapäinen henkilöstö						

Palo- ja pelastustoimi

Tehtävän toiminta-ajatus:

Palo- ja pelastustoimi on Keski-Suomen pelastuslaitoksen vastuulla. Toiminnan järjestely kyseisellä tavalla on lakisääteistä ja sen kunnalle aiheuttamat kustannukset perustuvat kunnan ja pelastuslaitoksen väliseen sopimukseen.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Palo- ja pelastustoimi		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	30 670	32 170	31 730	-1,4 %	32	32
Muut tulot	14					
tulot yhteensä	30 684	32 170	31 730	-1,4 %	32	32
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	14 602	16 620	16 600	-0,1 %	17	17
Palvelujen ostot	196 301	196 890	185 600	-5,7 %	186	186
Aineet, tarvikkeet, tavarat	5 277	5 100	5 100	0,0 %	5	5
Avustukset						
Vuokramenot	94					
Muut menot	16					
menot yhteensä	216 290	218 610	207 300	-5,2 %	208	208
TOIMINTAKATE (netto)	-185 606	-186 440	-175 570	-5,8 %	-176	-176
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	11 668	11 670	11 670	0,0 %	15	15
Tulot						
Menot	18 629	8 280	18 000	117,4 %	18	18
KOKONAISTULOT	30 684	32 170	31 730	-1,4 %	32	32
KOKONAISMENOT	246 587	238 560	236 970	-0,7 %	241	241
NETTO KUSTANNUS	-215 903	-206 390	-205 240	-0,6 %	-209	-209
Vakituinen henkilöstö	0,35	0,28	0,28	0,0 %	0,28	0,28
Tilapäinen henkilöstö						

Laitostoiminta (vesihuolto, pesula ja kaukolämpö)

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Vesihuollon tavoitteena on tuottaa puhdasta talousvettä kaikille verkostoon liittyneille kiinteistöille ja käsitellä viemäriverkkoon liittyneissä kiinteistöissä syntynyt jätevesi ympäristön kannalta turvallisesti.

Kaukolämmön tavoitteena on toimittaa tarvittava lämpöenergia kunnan omistamiin sekä yksityisiin, kaukolämpöön liitettyihin kiinteistöihin.

Pesulatoiminnan tavoitteena on tuottaa kysyntää vastaavaa palvelua.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osaan, puhtaan veden tuotantoon ja jäteveden käsittelyyn. Kaukolämpö ostaa kaiken Kuhmoisten Lämpö Oy:n biolämpökeskuksen tuottaman lämpöenergian ja jakelee sen kunnan omistaman kaukolämpöverkon kautta kulutuspaikkoihin. Kunnan omistamassa pesulassa pestään kunnan palvelutuotannossa syntynyt pyykki ja jonkin verran myös ulkopuolisten asiakkaiden tuomaa pyykkiä.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Strategiset tavoitteet**

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Valurautaisten vesijohtoputkien saneeraus	1 linja uusittu	Valmiusaste
Kaukolämmön taloudellisen tilanteen parannus	Tulos positiivinen	Tilinpäätös
Suunnittelemattomat vesikatkot	Alle 3 kpl/vuosi	Toteutuminen
Jätevedenpuhdistamon saneeraus	Ammoniumtyypitason alentaminen	Laboratoriotulokset

Perustelut: Vesi- ja jätevesihuollon laitteiston päivittäminen ja parantaminen mahdollistavat turvallisen vesihuollon. Kaukolämpöasiakkuuksien lisääminen tasapainottamisohjelmaa toteutettaessa.

TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Laitostoiminta		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	728 356	754 550	764 550	1,3 %	765	765
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	404	410	410	0,0 %		
Muut tulot		500	500	0,0 %	1	1
tulot yhteensä	728 760	755 460	765 460	1,3 %	766	766
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	169 931	156 920	156 610	-0,2 %	157	157
Palvelujen ostot	89 262	114 740	114 740	0,0 %	115	115
Aineet, tarvikkeet, tavarat	495 877	526 790	654 790	24,3 %	655	655
Avustukset						
Vuokramenot		600	4 100	583,3 %	4	4
Muut menot	7 276	300	300	0,0 %		
menot yhteensä	762 345	799 350	930 540	16,4 %	931	931
TOIMINTAKATE (netto)	-33 585	-43 890	-165 080	276,1 %	-165	-165
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	228 040	224 020	239 830	7,1 %	240	240
Tulot	203 770	234 740	334 740	42,6 %	335	335
Menot	27 302	36 080	32 510	-9,9 %	33	33
KOKONAISTULOT	932 530	990 200	1 100 200	11,1 %	1101	1101
KOKONAISMENOT	1 017 686	1 059 450	1 202 880	13,5 %	1204	1204
NETTO KUSTANNUS	-85 157	-69 250	-102 680	48,3 %	-103	-103
Vakituinen henkilöstö	4,10	3,45	3,45	0,0 %	3,45	3,45
Tilapäinen henkilöstö						

VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA
(ulkoiset ja sisäiset)

	TP	TA+muutos	TA	TS	TS
	2016	2017	2018	2019	2020
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
LIKEVAIHTO					
Myyntituotot, ulk.	372 767	360 000	360 000	360	360
Myyntituotot, sis.	52 687	60 000	60 000	60	60
Liittymismaksut	0	6 000	6 000	6	6
	425 453	426 000	426 000	426	426
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	404	910	910	1	1
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-63 975	-63 810	-64 510	-64	-64
Palvelujen ostot	-92 427	-112 930	-113 760	-114	-114
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-64 073	-56 570	-56 570	-57	-57
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-14 511	-12 740	-12 600	-13	-13
Muut henkilösivukulut	-3 581	-2 600	-2 600	-3	-3
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-162 498	-159 760	-160 900	-161	-161
Liiketoiminnan muut kulut	-9 807	-2 010	-5 490	-5	-5
Liikelylijäämä (-alijäämä)	14 986	16 490	10 480	10	10
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	782				
Muut kulut	0				
Korvaus jäännöspääomasta	-7 821	-10 000	-8 000	-8	-8
Tilikauden tulos	7 947	6 490	2 480	2	2

VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA
(ulkoiset ja sisäiset)

	TP	TA	TA	TS	TS
	2016	2017	2018	2019	2020
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	14 986	16 490	10 480	12	12
Poistot ja arvonalentumiset	162 498	159 760	160 900	161	161
Rahoitustuotot ja -kulut (sisäinen korko)	7 039	10 000	8 000	8	8
Tulorahoituksen korjauserät (sisäiset netto)	-38 712	-50 510	-50 510	-51	-51
	145 810	135 740	128 870	130	130
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-70 905	-80 000	-125 000	-150	-270
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	20	140
Investoinnit netto	-70 905	-80 000	-125 000	-130	-130
Toiminnan ja investointien rahavirta	74 905	55 740	3 870	0	0

KAUKOLÄMPÖVERKKO

TULOSLASKELMA
(ulkoiset ja sisäiset)

	TP 2016 €	TA+muutos 2017 €	TA 2018 €	TS 2019 1 000 €	TS 2020 1 000 €
LIKEVAIHTO					
Myyntituotot, ulk.	251 265	290 000	300 000	300	300
Myyntituotot, sis.	143 392	172 000	272 000	272	272
	394 657	462 000	572 000	572	572
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-428 389	-451 000	-582 000	-582	-582
Palvelujen ostot	-6 868	-17 110	-10 720	-11	-11
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-7 550	-10 100	-10 100	-10	-10
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 642	-2 280	-2 250	-2	-2
Muut henkilsivukulut	-438	-480	-480		
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-64 256	-64 260	-78 930	-79	-79
Liiketoiminnan muut kulut	-758	-1 110	-1 090	-1	-1
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-115 245	-84 340	-113 570	-113	-113
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut	-4 994	-4 500	-3 700	-3	-3
Muut kulut	0				
Korvaus jäännöspääomasta	-3 455	-3 000	-4 000	-4	-4
Tilikauden tulos	-123 695	-91 840	-121 270	-120	-120

KAUKOLÄMPÖVERKKO

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2016 €	TA 2017 €	TA 2018 €	TS 2019 1 000 €	TS 2020 1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-115 245	-84 340	-113 570	-113	-113
Poistot ja arvonalentumiset	64 256	64 260	78 930	79	79
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 449	-7 500	-7 700	-7	-7
Tulorahoituksen korjauserät	3 455	3 000	4 000	4	4
	-55 983	-24 580	-38 340	-37	-37
Investointien rahavirta					
Investointimenot	0	-222 000	-44 000	-66	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	0	-222 000	-44 000	-66	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-55 983	-246 580	-82 340	-103	-37
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-47 000	-47 000	-47 000	-47	-47
Lainakannan muutokset	-47 000	-47 000	-47 000	-47	-47
Muut maksuvalmiuden muutokset	-9 656				
Rahavarojen muutos	-112 639	-293 580	-129 340	-150	-84

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
YHTEENSÄ		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	734 370	766 150	769 150	0,4 %	770	770
Maksutulot	1 413	700	700	0,0 %	1	1
Tuet ja avustukset	4 520	0	0		0	0
Vuokratulot	643 261	674 480	688 260	2,0 %	688	688
Muut tulot	3 864	500	500		1	1
tulot yhteensä	1 387 428	1 441 830	1 458 610	1,2 %	1 460	1 460
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	606 772	632 590	626 030	-1,0 %	626	626
Palvelujen ostot	829 519	805 900	896 760	11,3 %	898	898
Aineet, tarvikkeet, tavarat	868 896	976 890	959 040	-1,8 %	959	959
Avustukset	0	0	0		0	0
Vuokramenot	88 618	82 700	81 050	-2,0 %	81	81
Muut menot	3 472	1 340	1 340	0,0 %	1	1
menot yhteensä	2 397 277	2 499 420	2 564 220	2,6 %	2565	2565
TOIMINTAKATE (netto)	-1 009 849	-1 057 590	-1 105 610	4,5 %	-1105	-1105
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	1 030 061	1 093 320	1 077 320	-1,5 %	1 128	1 158
Tulot	671 645	739 680	846 950	14,5 %	847	847
Menot	307 994	368 320	479 470	30,2 %	480	480
KOKONAISTULOT	2 059 073	2 181 510	2 305 560	5,7 %	2307	2307
KOKONAISMENOT	3 735 331	3 961 060	4 121 010	4,0 %	4173	4203
NETTO KUSTANNUS	-1 676 258	-1 779 550	-1 815 450	2,0 %	-1 866	-1 896
Vakituisen henkilöstö	14,50	13,50	13,50	0,0 %	13,50	13,50
Tilapäinen henkilöstö	0,55	0,35	0,35	0,0 %	0,35	0,35

RAKENNUSLAUTAKUNNAN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2018

Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Rakennusvalvonta käsittelee haetut luvat ja neuvoo/palvelee asiakasta hankkeen alusta loppuun. Rakennusvalvonta pyrkii käsittelemään luvat 4 – 5 viikossa.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien puitteissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Huolellinen lupaharkinta	Oikaisuvaatimuksia ja valituksia enint. 2 %	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä
Selkeät ja yksiselitteiset lupapäätökset	Kyselyjä enint. 2 %	Kyselyjen määrä lupapäätöksistä

Perustelut:

Rakennusvalvonnan lupapäätöksillä ja neuvonnalla pyritään ohjaamaan asiakkaita suorittamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden.

Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: Ympäristösihteeri

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee edistää ja valvoa kunnan ympäristönsuojelua siten, että suoritettavilla toimenpiteillä turvataan viihtyisä ja luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö kaikille.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien rajoissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Strategiset tavoitteet**

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Huolellinen lupaharkinta	Ei oikaisuvaatimuksia ja valituksia	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä
Selkeät ja yksiselitteiset lausunnot	Kyselyjä enint. 2 %	Kyselyjen määrä lausunnoista

Perustelut:

Ympäristönsuojelun lupapäätöksillä, neuvonnalla ja lausuntojen annolla pyritään ohjaamaan asiakkaita suorittamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden.

Yksityistiet

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tehtävänä on kunnan yksityisteiden kunnossapitoon osoittaman avustuksen jakaminen avustukseen oikeutetuille sekä kunnalle yksityistielaisissa määrättyjen ja hallintosäännössä rakennuslautakunnalle siirrettyjen tehtävien hoitaminen.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jaosta sekä lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen resurssien rajoissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Strategiset tavoitteet**

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2018	Mittari/arviointikriteeri
Lainmukaiset ja selkeät päätökset	Ei valituksia	Valitusten määrä
Avustushakemukset käsitellään ennen kesäsulku	Päätökset ja maksatus ennen elokuun loppua	Aika

Perustelut:

Rakennuslautakunta myöntää yksityistieavustukset ja ratkaisee pääasiassa tiekunnan kokouksista tehdyt valitukset

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
Rakennuslautakunta		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	1 507	1 500	1 500	0,0 %	1	1
Maksutulot	33 852	43 500	43 500	0,0 %	44	44
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	35 359	45 000	45 000	0,0 %	45	45
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	39 549	44 350	43 160	-2,7 %	43	43
Palvelujen ostot	34 993	56 560	44 660	-21,0 %	45	45
Aineet, tarvikkeet, tavarat	2 312	7 100	6 500	-8,5 %	7	7
Avustukset	25 000	50 000	50 000	0,0 %	50	50
Vuokramenot						
Muut menot						
menot yhteensä	101 853	158 010	144 320	-8,7 %	145	145
TOIMINTAKATE (netto)	-66 494	-113 010	-99 320	-12,1 %	-100	-100
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot	31					
Menot	24 946	19 660	19 150	-2,6 %	19	19
KOKONAISTULOT	35 391	45 000	45 000	0,0 %	45	45
KOKONAISMENOT	126 799	177 670	163 470	-8,0 %	164	164
NETTO KUSTANNUS	-91 408	-132 670	-118 470	-10,7 %	-119	-119
Vakituinen henkilöstö	0,90	0,90	0,90	0,0 %	0,90	0,90
Tilapäinen henkilöstö						

TEKNINEN TOIMI	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
YHTEENSÄ		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	735 877	767 650	770 650	0,4 %	771	771
Maksutulot	35 265	44 200	44 200	0,0 %	45	45
Tuet ja avustukset	4 520	0	0		0	0
Vuokratulot	643 261	674 480	688 260	2,0 %	688	688
Muut tulot	3 864	500	500		1	1
tulot yhteensä	1 422 787	1 486 830	1 503 610	1,1 %	1 505	1 505
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	646 321	676 940	669 190	-1,1 %	669	669
Palvelujen ostot	864 511	862 460	941 420	9,2 %	943	943
Aineet, tarvikkeet, tavarat	871 208	983 990	965 540	-1,9 %	966	966
Avustukset	25 000	50 000	50 000	0,0 %	50	50
Vuokramenot	88 618	82 700	81 050	-2,0 %	81	81
Muut menot	3 472	1 340	1 340	0,0 %	1	1
menot yhteensä	2 499 130	2 657 430	2 708 540	1,9 %	2710	2710
TOIMINTAKATE (netto)	-1 076 343	-1 170 600	-1 204 930	2,9 %	-1205	-1205
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	1 030 061	1 093 320	1 077 320	-1,5 %	1 128	1 158
Tulot	671 677	739 680	846 950	14,5 %	847	847
Menot	332 940	387 980	498 620	28,5 %	499	499
KOKONAISTULOT	2 094 464	2 226 510	2 350 560	5,6 %	2352	2352
KOKONAISMENOT	3 862 130	4 138 730	4 284 480	3,5 %	4337	4367
NETTO KUSTANNUS	-1 767 667	-1 912 220	-1 933 920	1,1 %	-1 985	-2 015
Vakituisen henkilöstö	15,40	14,40	14,40	0,0 %	14,40	14,40
Tilapäinen henkilöstö	0,55	0,35	0,35	0,0 %	0,35	0,35

	TP 2016	TA 2017 +	TA	Muutos-%	TS 2019	TS 2020
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		muutos	2018	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	1 394 590	1 660 530	1 816 430	9,4 %	1 717	1 717
Maksutulot	97 286	110 050	112 550	2,3 %	115	115
Tuet ja avustukset	124 309	37 500	42 000	12,0 %	42	42
Vuokratulot	646 189	677 980	691 440	2,0 %	691	691
Muut tulot	22 520	24 450	24 450	0,0 %	25	25
tulot yhteensä	2 284 896	2 510 510	2 686 870	7,0 %	2 590	2 590
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	4 355 632	4 391 180	4 374 940	-0,4 %	4 376	4 376
Palvelujen ostot	12 106 012	12 132 210	11 995 160	-1,1 %	11 995	11 995
Aineet, tarvikkeet, tavarat	1 309 135	1 463 560	1 430 140	-2,3 %	1 428	1 428
Avustukset	293 846	286 600	281 100	-1,9 %	287	287
Vuokramenot	101 812	96 950	96 200	-0,8 %	94	94
Muut menot	39 875	19 390	19 590	1,0 %	19	19
menot yhteensä	18 206 313	18 389 890	18 197 130	-1,0 %	18 199	18 199
TOIMINTAKATE (netto)	-15 921 417	-15 879 380	-15 510 260	-2,3 %	-15 609	-15 609
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	1 073 702	1 128 460	1 106 890	-1,9 %	1 168	1 204
Tulot	1 191 704	1 338 440	1 419 060	6,0 %	1 419	1 419
Menot	1 191 704	1 338 440	1 419 060	6,0 %	1 419	1 419
KOKONAISTULOT	3 476 600	3 848 950	4 105 930	6,7 %	4 009	4 009
KOKONAISMENOT	20 471 718	20 856 790	20 723 080	-0,6 %	20 786	20 822
NETTO KUSTANNUS	-16 995 118	-17 007 840	-16 617 150	-2,3 %	-16 777	-16 813
Vakituisen henkilöstö	69,20	70,92	71,08	0,2 %	71,08	71,08
Tilapäinen henkilöstö	10,41	9,83	12,69	29,1 %	12,69	12,69

TULOSLASKELMA (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2016	TA +muutos 2017	TA 2018	TS 1000 € 2019	TS 1000 € 2020
Toimintatulot					
Myyntitulot	2 117 514	2 494 030	2 723 280	2 624	2 624
Maksutulot	98 192	110 050	112 550	113	113
Tuet ja avustukset	124 309	37 500	42 000	42	42
Vuokratuotot	1 114 065	1 182 920	1 203 650	1 204	1 204
Muut toimintatulot	22 520	24 450	24 450	24	24
Toimintatulot yhteensä	3 476 600	3 848 950	4 105 930	4 007	4 007
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-4 355 632	-4 391 180	-4 374 940	-4 375	-4 375
Palvelujen ostot	-12 659 108	-12 765 710	-12 602 010	-12 602	-12 602
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 478 962	-1 663 560	-1 730 140	-1 730	-1 730
Avustukset	-293 846	-286 600	-281 100	-281	-281
Vuokramenot	-569 688	-601 890	-608 410	-608	-608
Muut toimintamenot	-40 780	-19 390	-19 590	-20	-20
Toimintamenot yhteensä	-19 398 016	-19 728 330	-19 616 190	-19 616	-19 616
Toimintakate	-15 921 416	-15 879 380	-15 510 260	-15 609	-15 609
Verotulot	8 266 643	8 000 000	8 000 000	8 300	8 300
Valtionosuudet	9 352 121	9 266 100	8 552 260	8 500	8 500
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	130 291	129 650	119 650	100	100
Muut rahoitustulot	81 409	15 070	151 920	50	50
Korkomenot	-25 101	-20 000	-10 000	-10	-10
Muut rahoitusmenot	-44 417	-24 720	-24 720	-25	-25
Rahoitustulot ja -menot netto	142 182	100 000	236 850	115	115
Vuosikate	1 839 530	1 486 720	1 278 850	1 306	1 306
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 073 702	-1 128 460	-1 106 890	-1 168	-1 204
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	765 828	358 260	171 960	138	102

INVESTOINTIOSA

		Suunnitelmakausi			
<u>Investoinnit yhteenvedo:</u>	v. 2018 valtuuston sitovuustaso	v. 2018 investoinnit	v. 2019 investoinnit	v. 2020 investoinnit	v. 2018- 2020 yhteensä
<u>Investoinnit kiinteistöihin:</u>	1 302 000 €		745 000 €	455 000 €	2 502 000 €
Sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöt		25 000 €			
Sivistystoimen kiinteistöt		1 252 000 €			
Muut kunnan kiinteistöt		25 000 €			
<u>Investoinnit kunnan vuokrattaviin kiinteistöihin</u>	70 000 €	70 000 €	0 €	0 €	70 000 €
<u>Investoinnit laitostoimintaan</u>	169 000 €	169 000 €	216 000 €	270 000 €	655 000 €
<u>Investoinnit yleiset alueet ja liikenneväylät</u>	240 000 €	240 000 €	383 000 €	195 000 €	818 000 €
<u>Investoinnit liikuntapaikkoihin</u>	45 000 €	45 000 €	0 €	0 €	
<u>Investoinnit koneisiin ja laitteisiin</u>	30 000 €	30 000 €	20 000 €	0 €	50 000 €
<u>Yhteensä</u>	<u>1 856 000 €</u>	<u>1 856 000 €</u>	<u>1 364 000 €</u>	<u>920 000 €</u>	<u>4 140 000 €</u>

INVESTOINTIEN ERITTELY

	2018	2019	2020	Yhteensä
<u>Investoinnit kiinteistöihin</u>				
Terveysasema	25 000 € -alakerran putkiremontti			25 000 €
Päiväkoti	1 000 000 € Päiväkodin rakentaminen	300 000 € Päiväkodin pihatyöt ja kalustus		1 300 000 €
Koulukeskus	107 000 € - A- ja B-rakennusten sokkelien korjaus, liikuntahallin valaistuksen uusinta	315 000 € - Koulukeskuksen saneerauksen suunnittelu, Koulukeskuksen sisätilojen saneeraus	305 000 € -Koulukeskuksen sisätilojen saneeraus ja C-rakennuksen sokkelin korjaus	727 000 €
Paloasema	25 000 € -Paloaseman saunatilojen saneeraus	12 000 € -Paloaseman lukituksen uudistus		37 000 €
Kuntala		118 000 € -Kuntalan katon kunnostus, lukituksen uudistus ja sokkelin korjaus		118 000 €
Kuhmola	130 000 € -Kuhmolan sähkötyöt, Kuhmolan sokkelin ja piha-alueen korjaus			130 000 €
Nuorisotalo	15 000 € -Nuorisotalon keittiön saneeraus		150 000 € -Nuorisotalon saneeraus	165 000 €
Kiinteistöinvestoinnit yhteensä	1 302 000 €	745 000 €	455 000 €	2 502 000 €

	2018	2019	2020	Yhteensä
<u>Investoinnit vuokrattaviin kiinteistöihin</u>				
	70 000 €			70 000 €
Vuokratut kohteet	-Pajatie 3, katon osittainen korjaus			
		summa auki		
		-Saharannan saneeraus		
Vuokrakiinteistöt yhteensä	70 000 €			70 000 €
<u>Investoinnit laitostoitintaan</u>				
	169 000 €	216 000 €	270 000 €	655 000 €
Verkostot ja laitokset	-Koskenpartaan vesihuolto ja kaukolämpöverkko	-Aurinkorinteen vesihuolto ja kaukolämpöverkko	-Kurjenkallion vesihuolto	
	-vesihuoltolaitoksen ohjauksen uusinta			
	-verkon saneerausta jatketaan	-verkon saneerausta jatketaan	-verkon saneerausta jatketaan	
	-JVP:n laitteiden uusinta	-JVP:n laitteiden uusinta	-JVP:n laitteiden uusinta	
Laitostointi yhteensä	169 000 €	216 000 €	270 000 €	655 000 €
<u>Yleiset alueet ja liikenneväylät</u>				
	240 000 €	383 000 €	195 000 €	818 000 €
Yleiset alueet ja liikenneväylät	-Koskenpartaan tieinfra	-Aurinkorinteen tieinfra	-Papinsaaren sillan korjaus	
	-Väinöntien sirote ja katuvalot	-Toritien päällystys		
	- Myllykujan osakorjaus	-Myllykujan osakorjaus		
	-Koulukeskuksen hulevedet uusi putki (Konnuntie)	-kirjaston kattovedet ja viereisen kevyenliikenteen väylän kunnostus		

	2018	2019	2020	Yhteensä
Yleiset alueet ja liikenneväylät	-kaavateiden valaistuksen parantaminen led-valoilla -kaavateiden korjausta -asfaltointia	-kaavateiden valaistuksen parantaminen led-valoilla -kaavateiden korjausta -asfaltointia -hulevesiallas -uimapaikkojen laitureiden uusinta -koirapuisto (aitaus)	-kaavateiden valaistuksen parantaminen led-valoilla -kaavateiden korjausta -asfaltointia	
Yl.alueet ja liikenneväylät yht.	240 000 €	383 000 €	195 000 €	818 000 €
<u>Liikuntapaikat</u>	45 000 €			45 000 €
Liikuntapaikat (SIVLTK)	-Kuhmoisten lähiliikuntapaikkahanke (koulun pallokentän peruskorjaus, koulun tenniskentän peruskorjaus sekä petankki- ja mölkkykenttien perustaminen) -hankkeelle on mahdollista saada 25 - 35 %:n avustus (11 250 €) Aluehallintovirastolta			
Liikuntapaikat yhteensä	45 000 €	0 €	0 €	45 000 €
<u>Koneet ja laitteet</u>	30 000 €			30 000 €
Yhdistelmäkone (SIV+TEK)	-yhdistelmäkone (SIV+TEK)			
Sähköauton latauspaikka		20 000 €		20 000 €
Koneet ja laitteet yhteensä	30 000 €	20 000 €	0 €	50 000 €
Kaikki yhteensä	1 856 000 €	1 364 000 €	920 000 €	4 140 000 €

LIITE 1**SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI****Sosiaali- ja terveyslautakunta**

Jämsän kaupunki ja Kuhmoisten kunta ovat muodostaneet 1.1.2013 lähtien kuntalain 76 §:n 2 momentin mukaisen sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen. Palveluiden järjestämisvastuu on Jämsän kaupungilla ja järjestämisen ja tilaamisen valmistelun ja toimeenpanon vastuu on yhteisellä sosiaali- ja terveyslautakunnalla. Jämsä järjestää edelleen Kuhmoisten sote-palvelut ainakin vuoden 2018 loppuun saakka. Sosiaali- ja terveyslautakunta ja yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystoimi kuuluvat vastuukunnan hallintoon.

Yhteistoiminta-alueen tehtävinä ovat kunnille kuuluvien lakisääteisten ja sopijakuntien yhteisesti hyväksymien muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen. Yhteistoiminta-alue ostaa, tuottaa itse ja välittää palveluita. Yhteistoiminta-alueen hallinto hoitaa sosiaali- ja terveystoimen kunnille kuuluvat viranomaistehtävät. Jämsän kaupungin palveluiden järjestämisvastuuseen kuuluu oikeus ja velvollisuus huolehtia sopimuksen piiriin kuuluvien palveluiden saatavuudesta yhteistoiminta-alueella. Hallinnon järjestämisessä noudatetaan vastuukuntana toimivan Jämsän kaupungin valtuuston hyväksymää hallintosääntöä ja sen nojalla annettuja muita määräyksiä ja ohjeita. Kustannusten kohdentaminen tapahtuu erillisen sopimuksessa olevan liitteen mukaisesti. Pääperiaatteena kustannusten kohdentamisessa on aiheuttamisperiaate.

Toiminnan vuosittaiset ja taloussuunnitelmakauden tavoitteet määrittelevät sopijakuntien valtuustot vuosittain tehtävän tilauksen yhteydessä. Kuntien tavoitteet sovitetaan yhteen neuvotteluissa tilausten yhteistoiminta-alueen tuottamien tai välittämien palveluiden tai palvelukokonaisuuksien sisällöistä. Neuvotteluja käyvät sopijakuntien edustajat yhteistä sosiaali- ja terveyslautakuntaa edustavien henkilöiden kanssa.

Sopijakuntien yhteinen toimielin on 9-jäseninen Jämsän kaupungin hallinnossa oleva sosiaali- ja terveyslautakunta, jossa Jämsän kaupungilla on 7 jäsentä ja Kuhmoisten kunnalla 2 jäsentä. Kullekin jäsenelle on nimetty varajäsen. Yhteistoiminta-alueen kunnat nimeävät hallituksistaan yhden edustajan sosiaali- ja terveyslautakuntaan. Hallituksen edustajilla on puhevalta, mutta ei äänivaltaa lautakunnan kokouksissa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii Jämsän kaupungin organisaatiossa ja siihen sovelletaan kuntalain ja erityislakien määräyksiä tältä pohjalta. Lautakunnan toimikausi on valtuuston toimikausi. Lautakunnan tehtävistä ja esittelystä määrätään Jämsän hallintosäännössä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii myös terveydenhuoltolain 12 §:n mukaisena terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahona.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Yhteistoiminta-alueen väestömäärä on yhteensä noin 23 500 asukasta. Toiminta-alue on pinta-alaltaan hyvin laaja ja sisältää useita taajamia johtuen kuntaliitoksista. Alueella väestö vähenee ja ikääntyy ja erityisesti yli 85 vuotta täyttäneiden määrä lisääntyy huomattavasti nykyisestä. Tästä syystä erityisesti vanhuspalveluiden alueella tullaan tarvitsemaan erilaisia toimintatapoja hoitaa palvelujen kysynnän kasvu. Palvelurakennemuutos vanhuspalveluissa jatkuu edelleen suunnitelman mukaisena.

Alueen elinkeino- ja yritysraakenteesta johtuva työttömyys tuo haasteita palvelujärjestelmälle ja lisää myös työttömyyden hoitoon liittyviä kustannuksia. Lisäksi uudet säädökset pitkään työttöminä olleiden kunnalle tulevan maksuosuuden huomattavasta noususta lisää kustannuksia. Yleishallinnon tulosalueelle on siirretty työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset sekä muu työllisyyteen liittyvä toiminta lukuun ottamatta kuntouttavaa työtoimintaa, joka on sosiaalipalvelua. Erityisesti nuorten työttömyyden vähentäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa on erittäin painopistealueita. Asumisneuvontaa jatketaan yhteistyössä muiden toimijoiden mm. kaupungin vuokralatoyhtiön kanssa. Myös lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja varhaiseen puuttumiseen suunnataan voimavaroja. Perustoimeentulotuen siirtyminen Kelalle 1.1.2017 alkaen aiheutti sosiaalityössä muutoksia. Täydentävän ja ehkäisevän toimentulon myöntäminen jäi edelleen kuntien vastuulle.

Toimintaympäristön muutoksista merkittävin pitkään aikaan tulee olemaan valmisteilla oleva sote- ja maakuntauudistus, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen, palveluiden tuottaminen ja potilaan valinnanvapaus sekä palvelujen rahoittaminen tulee muuttumaan huomattavasti nykyisestä. Kunnilta häviää sotepalvelujen järjestämisvastuu ja se siirtyy maakunnalliselle toimijalle. Nykyisin kunnan palveluksessa olevat sote-ammattilaiset siirtyvät maakunnallisen toimijan palvelukseen. Kunnalle jää edelleen terveyden ja hyvinvoinnin vastuu. Jämsän kaupunki jää uudistuksessa Keski-Suomen maakuntaan, mutta Kuhmoisten kunta siirtyy Pirkanmaan maakuntaan. Näin pitkäaikainen yhteistyö kuntien välillä katkeaa terveyspalveluissa ainakin hallinnollisessa mielessä.

Jämsän kaupunki on varautunut käynnissä oleviin muutoksiin kilpailuttamalla suuren osan sosiaali- ja terveyspalveluita ja solmimalla 10 + 5 vuoden sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotantosopimuksen 1.9.2015 alkaen Jämsän Terveys Oy:n kanssa. Kyseessä on yhteisyritys, josta Pihlajalinna konserni omistaa 51 % ja Jämsän kaupunki 49 %. Hankinnalla on pyritty turvaamaan oman erikoissairaanhoidon (Jokilaakson sairaala) säilyminen paikkakunnalla sekä kaupungin mahdollisuus edelleen vaikuttaa sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä hallita kasvavia kustannuksia erityisesti erikoissairaanhoidossa. Sopimus Jokilaakson Terveys Oy:n kanssa on siirtynyt 1.1.2016 lukien Jämsän Terveys Oy:lle yhtä aikaa erikoissairaanhoidon kokonaisvastuun myötä. Kaupungin sijaan sopimusosapuoleksi tulee Keski-Suomen maakunta, mikäli sote- ja maakuntauudistus toteutuu vuoden 2020 alusta. Sitä ennen tullaan päättämään Jokilaakson Terveys Oy:n toiminnan jatkosta. Ns. Paras-lain velvoitteita yhteistoiminta-alueista tultaneen jatkamaan vuoden 2019 loppuun saakka.

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus

Sosiaali- ja terveystoimen toiminta-ajatuksena on tuottaa vaikuttavia sosiaali- ja terveyspalveluja yhdessä asiakkaiden ja muiden palveluntuottajien kanssa (Sosiaali- ja terveyslautakunta/Palvelustrategia/ Itk kokous 7.6.2011 § 40).

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on järjestää vähintään lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut kuntalaisille/yhteistoiminta-alueen asukkaille. Jotkut palvelut ovat sisällöltään määriteltyjä ns. subjektiivisia oikeuksia, jotka pitää asiakkaille antaa, vaikka talousarvossa ei olisi niihin riittävästi budjetoitu. Muut palvelut tuotetaan ja välitetään kuntalaisille talousarvioon sisältyvien määrärahojen puitteissa. Tavoitteena on yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen elämänkaaren eri vaiheissa. Kaikissa palveluissa painotetaan ennaltaehkäisyä ja varhaista puuttumista, kuntouttavaa lähestymistapaa sekä ohjaamista omahoitoon ja vastuunottoon omasta hyvinvoinnista. Palveluja tuotetaan omana toimintana ja yhdessä kumppaneiden kanssa. Palveluja ostetaan kunnilta, kuntayhtymiltä, yrityksiltä ja yksityisiltä palveluntuottajilta. Merkittävänä palveluntuottajana toimii edellä mainittu yhteisyritys Jämsän Terveys Oy, joka tuottaa aikuisten ja lasten sosiaalityötä, toimeentuloturva,

vammaispalveluja, viranomaistoimintaa ja suurinta osaa Kuhmoisten palveluja lukuun ottamatta kaikki muut sosiaali- ja terveyspalvelut. Toimiala tuottaa edelleen omana toimintana aikuisten ja lasten sosiaalityön, toimeentuloturvan, vammaispalvelut ja Kuhmoisissa toimivien yksiköiden palvelutuotannon.

Yhteistoiminta-alueella on vakinaisessa työ- tai virkasuhteessa yhteensä noin 140 henkilöä, joista Kuhmoisten palvelutuotannossa on noin 80. Henkilöstö on Jämsän kaupungin palveluksessa olevaa. Henkilöstöä käytetään tarvittaessa koko yhteistoiminta-alueella turvaten kaikissa yksiköissä kulloinkin tarvittava henkilökuntamitoitus. Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja riittävän ja osaavan työvoiman saannin turvaaminen on edelleen merkittävässä asemassa.

Toimialalla on aloitettu jo valmistella uuteen maakuntaorganisaatioon siirtymistä. Muutoksen valmistelu yhteistyössä muiden paikallisten ja maakunnallisten toimijoiden kanssa tiivistyy talousarviovuonna 2018 ja sitä seuraavana vuonna 2019. Myös asiakkaiden osallisuuden lisääminen ja palvelusopimusten valvonta on painopistealueina suunnitelmakaudella. Työllisyyttä edistetään erityisesti kuntouttavan työtoiminnan kautta. Oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden kotouttamisessa onnistuminen on myös toimialan tavoitteena.

Toimialan tulosalueiden ja tulosityksiköiden tavoitteet on johdettu kaupungin valmisteilla olevan strategian tavoitteista tai ne tukevat tavoitteiden saavuttamista.

Sosiaali- ja terveystoimen toiminta jakaantuu seuraaviin tulosalueisiin:

- sosiaali- ja terveystoimen hallinto
- sosiaalityö ja perhepalvelut
- vammaispalvelut
- vanhuspalvelut
- terveyspalvelut
- erikoissairaanhoido

Tulosalueet jakaantuvat tulosityksiköihin ja edelleen kustannuspaikkoihin. Palvelujen tilaukset tehdään tulosalueittain hallinnon tulosaluetta lukuun ottamatta, koska sen kulut kohdistetaan eri yksiköille.

Toimialan tavoitteet vuodelle 2018

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee		
		Elin-voima	Sujuva arki	Verkos-tot
Sote- ja maakuntauudistukseen varautuminen laatimalla kehittämissuunnitelma yhdyspinta- ja hyvinvointiyhteistyöstä paikallisesti ja maakunnallisesti. Tavoitteena on turvata laadullisesti ja määrällisesti riittävät ja vaikuttavat palvelut ja taata kuntalaisten edunvalvonta palveluiden tuottamisessa.	- Jämsäläisten edustajien määrä maakunnallisissa valmistelutyöryhmissä - (työryhmien määrä/jämsäläiset edustajien määrä) - Sote-työpaikkojen määrän kehitys paikkakunnalla (kpl, vuosimuutos) - Sote- ja hyvinvointipalveluiden kehittämistyön suunnitelman laatiminen ja sen toimenpiteiden toteutuminen paikallisesti ja maakunnallisesti (suunnitelma ja sen toteuttamistoimet, yhdyspintayhteistyön kuvaus)	x	x	x
Asiakkaan osallistaminen ja asiakaspalveluprosessien kehittäminen yhteistyössä muiden palvelutuottajien ja -toimijoiden kanssa.	- Asiakasraatien määrä ja kattavuus (kpl, millä alueilla/vuosi) - Asiakastyytyväisyys - Kuvatut/tarkistettut asiakaspalveluprosessit (kpl, mitkä)		x	x

Työllistymisen edistäminen erityisesti kuntouttavan työtoiminnan kautta.	- Asiakasmäärät (kpl/kk ja kpl/v) - Avituksen, kaupungin ja 3. sektorin toiminta ja osuudet - Työmarkkinatuen kuntaosuus (euroa/v, muutos)	x	x	x
Onnistuminen kotouttamistyössä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	- Oleskeluluvan saaneiden palveluprosessi ja sen toimiminen - Oleskelulupien lukumäärä - Omaehtoisesti kuntaan muuttaneiden lukumäärä - Oleskeluluvan saaneiden kuntaan muuttaneiden lukumäärä	x	x	
Onnistuminen palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sekä palvelusopimusten valvonta- ja ohjaustehtävässä.	- Säännöllisten ohjaus- ja valvontakäyntien ja tarkastusohjelmien toteutuminen (kyllä/ei, puutteet) - Palvelusopimusten seurannan mittarien toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet) - Kuhmoisten palvelujen järjestäminen ja tuottamisen toteutuminen sovitusti (kyllä/ei)	x	x	x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2019 - 2020

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Sote- ja maakuntaudistukseen valmistautuminen.	Mikäli esitetyt lait tulevat voimaan, on Jämsän edunvalvontatehtävä oleellista elinvoiman ja sujuvan arjen toteuttamiseksi jatkossa.
Palvelusopimusten valvontatehtävä	Merkittävä elinvoiman ja sujuvan arjen tavoitteiden saavuttamisen kannalta.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen organisoiminen ja yhteyspintojen toiminnan varmistaminen.	Tukee erityisesti elinvoimatehtävää.

Tunnuslukuja

Sosiaali- ja terveystoimi, kustannukset yhteensä	Lta 2017	Tae 2018	
Jämsä	3 469	3 504	euroa/asukas
Kuhmoinen	3 727	3 732	euroa/asukas

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Tulosalueen esimies: sosiaali- ja terveysjohtaja Tuula Liehu

Toiminnan kuvaus

Tulosalue järjestää sosiaali- ja terveystoimen hallintopalvelut sisältäen potilasasiamies- ja sosiaaliasiamiestoiminnan.

Tavoitteet vuodelle 2018

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee		
		Elinvoima	Sujuva arki	Verkostot

Aktiivinen osallistuminen paikallisesti ja maakunnallisesti sote- ja maakuntaudistuksen suunnitteluun ja valmisteluun sekä palvelujen ja toimintojen yhdyspintojen selvittämiseen.	- Sosiaali- ja terveystoimen johdon ja esimiesten osallistuminen paikallisiin ja maakunnallisiin työryhmiin (työryhmien määrä/soten edustajien määrä) - Sote- ja hyvinvointipalveluiden kehittämistyön ja sen toimenpiteiden toteutuminen paikallisesti ja maakunnallisesti. (suunnitelma ja sen toteuttamistoimet, yhdyspintayhteistyö)	x	x	x
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut tuotetaan ja järjestetään vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti ja onnistutaan palvelusopimusten valvonta- ja ohjaustehtävässä.	- Säännölliset, sovitut ohjaus- ja valvontakäynnit /tarkastusohjelmat toteutuminen (kyllä/ei) - Palvelusopimusten seurannan mittarien toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet) - Kuhmoisten palvelujen järjestämisen ja tuottamisen toteutuminen sovitusti (kyllä/ei)	x	x	x
Toiminnan johtaminen on järjestelmällistä ja tavoitteellista ja tuetaan yksiköitä asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.	- Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja kokousten muistiot jaetaan henkilöstölle. - Henkilöstöinfot ja esimieskokoukset toteutuvat. (kyllä/ei) - Johtamiskoulutukseen osallistuvien määrät / esimiesten koulutuspäivät - Työhyvinvointisuunnitelmien ja perehdytysuunnitelmien sekä koulutuspäivien toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet)		x	x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2019 - 2020

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Jämsän kaupungin sosiaali- ja terveystoimen palvelujen siirron valmistelu ja kotouttaminen Keski-Suomen maakuntaan. Kuhmoisten kunnan sosiaali- ja terveystoimen palvelujen siirron valmistelu ja kotouttaminen Pirkanmaan maakuntaan.	Elinvoiman, sujuvan arjen ja verkostotehtävän tavoitteiden tukeminen.

Tunnuslukuja:

Jämsä	Lta 2017	Tae 2018	
Sosiaali- ja terveystoimen hallinto, tulosalueen kustannukset yhteensä	67	64	euroa/asukas
Kuhmoinen			
Sosiaali- ja terveystoimen hallinto, tulosalueen kustannukset yhteensä	79	78	euroa/asukas

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksiköittäin 2018– 2020 (lautakunnalle)

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Tuottaa toimialan hallinto- ja talouspalvelut sisältäen lautakunnan toiminnan. Vastaa sisäisten ja ulkoisten sosiaali- ja terveystoimen palvelujen ohjauksesta ja valvonnasta sekä ostopalvelujen toteutumisesta sovitun mukaisina.

Oma tuotanto:

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Seurantatapa/Mittari
------------------------	-------------	----------------------

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN HALLINTO tuloyksikkö		
Palvelujen järjestäminen ja palvelutilausten toteutuminen sovitulla tavalla sekä niiden toteutumisen seuranta ja raportointi asianomaisille tahoille sovituin määräajoin.	Ostopalvelujen valvontasuunnitelma toteutuu. Palvelutilaukset toteutuvat. Toiminnallinen ja taloudellinen raportointi on sovitun mukaista.	Valvontasuunnitelmat toteutuvat (kyllä/ei) Palvelutilaukset toteutuvat (kyllä/ei) Raportointi toteutuu suunnitellusti (kyllä/ei, puutteet)
Toiminnan johtaminen on tavoitteiden mukaista ja yksiköitä tuetaan tavoitteiden toteuttamisessa. Yhteistyön tiivistäminen kaupungin muiden toimialojen erityisesti hyvinvointiyhteistyössä. Palveluista ja toiminnasta tiedottaminen on ajantasaista.	Sosiaali- ja terveystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, henkilöstöinfoja ja esimieskokouksia pidetään. Esimiesten johtamisosaamien lisäänty. Työhyvinvointisuunnitelmat ja perehdytysuunnitelmat ajan tasalla. Yhteinen suunnitelma laadittu ja sitä toteutetaan. Yhteystiedot pidetään jatkuvasti ajan tasalla.	Johtoryhmän kokousmuistiot jaetaan. Henkilöstöinfot ja esimieskokoukset toteutuvat (kyllä/ei) Johtamiskoulutukseen osallistuvien määrät./esimiesten koulutuspäivät Suunnitelmien ja koulutusten toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet) Suunnitelman toteuttamistoimet Internet, henkilöstöinfot. Intranet, extranet sosiaalinen media. WWW-sivut, erillistiedotteet
Hoito ja palvelu on turvallista ja vaikuttavaa	Sosiaalihuollon palveluyksiköissä toimitaan omavalvontasuunnitelmien mukaisesti. Laadun- ja potilasturvallisuuden seuranta on systemaattista.	Toiminta on omavalvontasuunnitelman mukaista. (kyllä/ei, puutteet) Keskeiset laatu- ja potilasturvallisuus- ja omavalvontamittarit toteutuvat (kyllä/ei, puutteet).
Toiminta on kustannustehokasta ja laadullisesti helposti seurattavaa.	Toiminnan määrällinen ja laadullinen seuranta on aiempaa helpompaa ja tunnusluvut palvelevat toiminnan seurantaa ja kehittämistä aiempaa paremmin.	Terveystoimen potilastietojärjestelmän raportointiohjelman mittarit, THL:n ja Kuntaliiton tuottamat raportit (euroa/asukas eri toiminnoissa) Jämsän Terveys Oy:n kanssa luodaan yhteinen toiminnanohjausjärjestelmä, josta mittarit saadaan sähköisesti.

Ostopalvelut (Jämsän Terveiden kanssa solmitun palvelusopimuksen mukainen palvelukuvaus ja vaadittu palvelutaso):

HENKILÖRESURSSIYKSIKKÖ		
Varahenkilöyksikkö		
		Palvelukuvaus: Tuottaa ja koordinoi toimialan hoitohenkilökunnan sijaisjärjestelyjä sekä vastaa toimialan rekrytoinnista. Vaadittu palvelutaso: Tuottaja järjestää hoitohenkilöstön sijaisjärjestelyt haluamallaan tavalla.
Asiantuntijayksikkö		
		Palvelukuvaus: Tuottaa yksiköiden tarvitsemat hygieniahoitajan, haavahoitajan, jalkaterapian ja ravitsemusterapian palvelut. Vaadittu palvelutaso: Asianmukaisesti koulutettu hygieniahoitaja ja haavahoitaja on oltava nimettyjä sopimuskauden aikana; raportoidaan vuosittain, mm. MRSA ja ESBL tilanteesta sekä haavainfektioista. Hygieniahoitaja osallistuu tartuntatautilain edellyttämiin työryhmiin ja tarkastuksiin. Eristyskäytännöt toteutuvat yksiköissä sote-alueen/kuntayhtymän ohjeiden mukaisesti. 1.9.2015 lähtien ravitsemusterapeutin työpanos vähintään 0,5 henkilötyövuotta ja jalkaterapeutin työpanos on 1 henkilötyövuosi, työpanosten määrää voidaan muuttaa yhteisesti sopimalla.
Osastonsihteerit		
		Palvelukuvaus: Tuottaa terveydenhuollon yksiköiden tarvitsemat sihteeripalvelut. Vaadittu palvelutaso: Tuottaja voi järjestää toiminnan haluamallaan tavalla.

Palvelukuvaus:

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Vastaa sosiaali- ja terveystoimen hallinnosta ja taloudesta sekä lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Hallintoyksikkö koordinoi tulosalueiden toimintaa ja vastaa koko toimialan palvelutuotannon kehittämisestä sekä sisäisten ja ulkoisten palvelujen laadun valvonnasta ja asiakas-/ potilasturvallisuudesta ja potilas- ja sosiaaliasiamestoiminnasta. Hallintoyksikkö koordinoi terveydenhuollon järjestämissuunnitelman laatimista yhteistyössä sairaanhoitopiiriin kanssa.

Sosiaalityö ja perhepalvelut

Tulosalueen esimies: tulosaluejohtaja Heikki Oksanen

Toiminnan kuvaus

Tulosalue tuottaa sosiaalityön, täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentuloturvan ja lastenvalvojan palvelut. Hankkii perhepalvelukeskuksen ja päihde- ja mielenterveyspalvelut Jämsän Terveys Oy:ltä. Alueella on sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon toimintoja.

Sosiaalityö ja perhepalvelut tukevat yhteistoiminta-alueen asukkaiden väestön hyvinvointia varhaisen puuttumisen, oikean hoidonpohjatuksen ja moniammatillisen yhteistyön osalta.

Tavoitteet vuodelle 2018

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee		
		Elin-voima	Sujuva arki	Verkos-tot
Sosiaalityön kehittäminen syksyllä 2016 laadittun kehittämisohjelman mukaisesti	Kehittämistyön etenemisen seuranta: aikuissosiaalityö, perhesosiaalityö, lastensuojelu	x	x	x
Varautuminen sote-uudistukseen mm. kehittämällä yhdyspinta- ja hyvinvointiyhteistyötä	Osallistuminen maakunta- ja sote- uudistuksen työryhmiin ja hankkeisiin kuten KsLape.	x	x	x
Onnistuminen kotouttamistyössä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Oleskeluluvan saaneiden kuntaan muuton mallin luominen Jämsään, sujuvat palveluprosessit (maahanmuuttokoordinaattori, sosiaalityö, muut yhteistyötahot)	x	x	x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2018 - 2019

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Varautuminen sote-uudistukseen mm. kehittämällä yhdyspintapinta- ja hyvinvointiyhteistyötä mm. KsLape hankkeen kautta.	Kts. sosiaalityön tavoitteet vuodelle 2018

Tunnuslukuja

Jämsä	Tae 2017	Tae 2018	
Sosiaalityö ja perhepalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	632	661	euroa/asukas
Huostaan otettujen lasten kokonaismäärä	54	47	määrä
Jälkihuollossa olevat	40	37	määrä
Toimeentulotukiruokakunnat	1 033	1 016	määrä
Kuhmoinen			
Sosiaalityö ja perhepalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	234	270	euroa/asukas
Huostaan otettujen lasten kokonaismäärä	0	0	määrä
Jälkihuollossa olevat	0	0	määrä
Toimeentuloruokakunnat	40	50	määrä

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksiköittäin 2017– 2019
(lautakunnalle)

Sosiaalityö

Sosiaalityön yksikössä tuotetaan yhteistoiminta-alueen aikuis- ja lapsiperheiden sosiaalityön palvelut (ohjaus, neuvonta, täydentävä ja ennaltaehkäisevä toimeentulotuki, sosiaaliohjaus, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, kotouttamistyö).

Sosiaalityössä palvelujen kysynnän volyymi on pysynyt edelleen varsin korkeana etenkin lastensuojelussa. Pitkään jatkunut talouden taantuma ja siitä johtuva korkea työttömyys heijastuu perheiden toimeentuloon ja hyvinvointiin ja edelleen palvelujen kysyntään.

Uudistetun sosiaalihuoltolain mukaan lapsiperheelle on järjestettävä välttämätön kotipalvelu (=subjektiivinen oikeus), jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista laissa mainittujen syiden vuoksi. Kotipalvelua on järjestettävä yleisenä perhepalveluna. Myös lastensuojelun asiakkailla on vastaava oikeus kotipalvelun saamiseen. Lapsiperheiden kotipalvelu järjestetään palvelusetelillä.

Sosiaalityön palveluprosessien avaaminen ja läpinäkyvyyden lisääminen. Sosiaalityön kehittämishanke ja Keski-Suomen lasten ja perheiden parhaaksi hanke (KSLape) tukevat tätä prosessia.

Aikuissosiaalityössä painopiste on aktivointi- ja kuntoutustoimenpiteissä. Kuntouttava työtoiminta on sosiaaliohjauksen keskeinen kohdealue. Osallistutaan ProSos-hankkeeseen, missä kehitetään mm. palvelutarpeen arviointia ja selkiytetään sosiaalityön ja -ohjauksen rooleja.

Vuosina 2012 - 2015 toteutettavan työllisyyden kuntakokeilun (Jyväskylä-Muurame-Jämsä) kokemuksia on hyödynnetty vuosille 2016 - 2018 laaditussa Jämsän kaupungin työllistämishajelmassa.

Perhepalvelukeskus ja Päihde- ja mielenterveyspalvelut

Toiminnan tavoitteet ja mittarit määritelty palvelusopimuksessa.

Oma tuotanto:

Toiminnallinen tavoite/ Oma tuotanto	Tavoitetaso	Seurantatapa/Mittari
Palvelut tuotetaan taloudellisesti ja tehokkaasti	Kustannusten muodostusta ja kehitystä seurataan tuotteittain	Benchmarking Valtakunnalliset tilastot
SOSIAALITYÖ tulosityksikkö		
Lastensuojelulain mukaisiin velvoitteisiin vastaaminen	Määräaikojen noudattaminen	Asiakasmäärän / ls-ilmoitusten määrän seuranta Ls:n toimenpiteiden määrän seuranta Määräaikaseuranta
Uudistetun sosiaalihuoltolain velvoitteiden toteuttaminen	Lapsiperheiden kotipalvelun järjestäminen kysyntää vastaavaksi	Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmäärien seuranta
Perhesosiaalityön vahvistaminen	Uusien palveluprosessien kehittäminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa	Perhesosiaalityön asiakasmäärien ja palveluprosessien sujumisen seuranta

Sosiaalityön asiakkaiden elämänhallinnan paraneminen Sote-uudistuksen ja perustoimeentulotuen Kela-siirron vaikutusten huomioiminen aikuissosiaalityön rakenteissa verkostotyötä kehittämällä	Kuntouttava työtoiminta osaksi vakiintuneita käytänteitä Laaditaan tarkempi suunnitelma kehittämisverkoston tavoitteista, prosessin etenemisestä ja sisällöistä	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärän seuranta Typ-toiminnan asiakasmäärän seuranta Työmarkkinatuen Kelan maksuosuuksien seuranta Uusien toimintatapojen kehittäminen ja kokeilu, Kela yhteistyön kehittyminen
Sosiaalityön asiakkaiden asumisen ohjaamisen tehostaminen yhteistyössä asumisneuvojan ja vuokrantajien kanssa.	Sujuvat palveluprosessit	Asumisneuvojan asiakasmäärien seuranta Vuokravakuuksien määrä
Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalvelujen kokonaisvaltainen suunnittelu ja kohdentaminen	Asumispalveluiden hankkiminen kustannustehokkaasti asiakkaan toimintakykyä vastaavasta yksiköstä kuntouttava näkökulma huomioituna	Toteutuksen seuranta Asumispalvelujen asiakasmäärät ja kustannuseuranta
Onnistuminen kotouttamistyössä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Oleskeluluvan saaneiden kuntaan muuton mallin luominen Jämsään, sujuvat palveluprosessit (maahanmuuttokoordinaattori, sosiaalityö, muut yhteistyötahot)	Oleskelulupien lukumäärä, omaehtoisesti kuntaan muuttaneiden lukumäärä. oleskeluluvan saaneiden kuntaan muuttaneiden lukumäärä
PERHEPALVELUKESKUS tulosityksikkö/ Neuvola ja kouluterveydenhuollon toiminta Kuhmoisissa		
Oppilashuollollisen yhteistyön tehostaminen	Säännöllisesti kokoontuvat asiantuntijaryhmät Konsultaatiot	Muistiot Asiakirjamerkinnot
Perhetyön kehittäminen perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi ennakkoivia käyntejä lisäämällä	Yksilölliset lisäkäynnit neuvolassa tai perheissä	Asiakirjamerkinnot Asiantuntijaryhmät
Ammatillisen osaamisen lisääminen neuvola- ja koulutyössä lisäopinnoilla	Oireiden varhainen tunnistaminen	Seuranta Annetun tuen määrä

Ostopalvelut (Jämsän Terveiden kanssa solmitun palvelusopimuksen mukainen palvelukuvaus ja vaadittu palvelutaso):

PERHEPALVELUKESKUS	
	Vaadittu palvelutaso: Sitouduttava noudattamaan Jämsän Hyvinvointikertomusta ja toimintaan liittyviä suunnitelmia hyvinvoinnin edistämisestä. kts. www.jamsa.fi/sosiaali- ja terveydenhuolto/hyvinvointi . Tuottajan on osallistuttava suunnitelman päivittämistyöhön yhdessä Kunnan muiden toimijoiden kanssa. Järjestettävä vähintään yksi lasten ja perheiden palvelujen asiakasraati kerran vuodessa yhteistyössä Kunnan eri toimijoiden kanssa. Tuottajan on nimettävä Perhepalvelukeskuksesta vastaava henkilö. Toimintaan on osoitettava lääkäriyöpanosta vähintään yhteensä 2 lääkäriä.
	Neuvolatoiminta, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto

	Palvelukuvaus: Neuvola-, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa tuotetaan lainmukaisia lapsiperheille suunnattuja terveydenhoitopalveluja. Palvelut koostuvat eri ikäisten lasten terveystarkastuksista ja perheiden terveysneuvonnasta sisältäen suunnitelmallista yhteistyötä mm. varhaiskasvatuksen, opetustoimen, sosiaalitoimen sekä mielenterveys- ja päihdeyksikön kanssa. Vaadittu palvelutaso: Toiminta neuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon asetuksen 380/2009 mukaista, sisältäen perheiden erityisen tuen tarpeen tunnistamisen ja tuen, moniammatillisen yhteistyön sidosryhmien kanssa. Perhesuunnitteluneuvolan toiminta tuotettava. Neuvolatyössä käytössä vähintään yksi ennaltaehkäisevän perheohjaajan työpanos; työpanoksen määrää voidaan muuttaa yhteisesti sopimalla. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa sitouduttava toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Influenssarokotukset vuosittain, poikkeusoloissa (esim. laaja valtakunnallinen tartuntatautilanne) joukkorokotukset ja muut tilanteen vaatimat toimet. Palvelut tuotetaan Kuhmoisten kunnalle 31.12.2018 saakka. Kouluterveyskyselyn tulokset hankittava 4 vuoden välein, seuraavan kerran vuonna 2017. Alkuraskauden sikiöseulonkat hankittava.
	Perheneuvola
	Palvelukuvaus: Perheneuvola toimii sosiaalihuoltolain mukaisesti kasvatusta- ja perheneuvonnan erityispalvelupisteinä perheille, joissa on 0-12 -vuotiaita lapsia. Perheneuvola antaa asiantuntija-apua kasvatusta- ja perheasioissa sekä toimii lasten myönteisen kehityksen edistämiseksi sosiaalisen, psykologisen ja lääketieteellisen tutkimuksen ja hoidon avulla. Perheneuvolan työmuotoja ovat ohjaus ja neuvonta, lapsen yksilötutkimus, pari- ja perhetutkimus, terapeutit palvelut, perheasiainsovitteleva ja asiantuntijapalvelut. Vaadittu palvelutaso: Tarjottava sujuvat ja viiveettömät sosiaalihuoltolain mukaiset perheneuvolapalvelut Kunnan alueen lapsille ja heidän perheilleen niin, että resursseja on riittävästi suhteessa asukaspohtaan; vähintään 3 kokoaikaisen työntekijän yksikkö; 2 psykologia, sosiaalityöntekijä ja lastenpsykiatrian työpanosta noin 10- prosenttisena. Perheneuvolassa tarjotaan sosiaalista, psykologista ja lääketieteellistä tutkimusta ja hoitoa. Työ sisältää asiakastyötä, yhteistyötä muiden lasten parissa työskentelevien kanssa sekä asiantuntija-avun antamista. Keskeisinä toiminta-alueina on ennaltaehkäisy, varhainen tuki ja avohoito. Palvelut tuotettava Kuhmoisten kunnalle 31.12.2018 saakka
	Terapiatyö
	Palvelukuvaus: Terapiatyössä tutkitaan, ohjataan ja tuetaan lapsia ja heidän perheitään erilaisissa kehityksen ja kasvamisen ongelmatilanteissa kuten puhe- ja kommunikaatiohäiriöissä, motoriikan häiriöissä, käyttäytymishäiriöissä sekä elämänmuutosten pulmatilanteissa. Terapiatyö sisältää puheterapeutin, lasten fysioterapeutin, toimintaterapeutin ja terveyskeskuspsykologin palvelut. Toimintaterapeutin ja puheterapeutin palveluja tarjotaan terveydenhuollon asiantuntijan lähettämänä myös aikuisille. Vaadittu palvelutaso: Tarjottava Kunnan alueella viiveettömät ja asianmukaiset puheterapeuttien (1-2), lasten asioihin perehtyneen fysioterapeutin (1), toimintaterapeutin (0,5) ja terveyskeskuspsykologin (0,5 - 1) palvelut alle kouluikäisille lapsille. Terveyskeskuspsykologin, puheterapeutin ja toimintaterapeutin palveluja tarjotaan rajatusti ja pieneltä osin myös aikuisille. Työ sisältää asiakastyötä, oman varhaiskuntoutustyöryhmän yhteistä työskentelyä, yhteistyötä muiden lasten parissa työskentelevien kanssa sekä asiantuntija-avun antamista, kuntoutussuunnitelmien on valmistuttava alle 9 kuukaudessa, työryhmässä toimii myös osa-aikainen lääkäri. Ostettava lapsille ammatillisen arvion jälkeen terapiapalveluja, ellei omilla työntekijöillä ole mahdollisuutta asianmukaiseen ja oikea-aikaiseen terapiatyöskentelyyn. Terapiapalveluita tuotettava vammais- ja erityisneuvolalle tarkemmin sovitavalla laajuudella. Terapiapalvelut tuotetaan Kuhmoisten kunnalle 31.12.2018 saakka.

PÄIHDE- JA MIELENTERVEYSPALVELUT	
A-klinikka	
	Palvelukuvauk- Seutukunnan asukkaiden päihdehuollon avohoidolliset palvelut. Hoito sisältää ryhmä- ja yksilökäyntejä, pari- ja perhekäyntejä, avokatkaisuhoitoa, ohjausta, neuvontaa, hoidon tarpeen arviointia. Työote verkostokeskeinen. Opiaattiriippuvaisen korvaushoitoa toteutetaan aloitusjakson jälkeen. Vaadittu palvelutaso: Tuotettava palvelut Kuhmoisille 31.12.2018 saakka. A-klinikan (päihdekliniikka) toimittava kahden sairaanhoitajan, yhden sosiaalityöntekijän ja 0,5 sosiaaliterapeutin työryhmänä (tai vastaavat ammattinimikkeet). Lääkärivahvuus mtk:n kanssa yhteinen. Vähintään 2 psykiatrian erikoislääkäriä + 0,5 yleislääkäriä tai erikoistuvaa lääkäriä. Päivystysluontoinen hoitopaikka 1 - 2 päivän kuluessa ja kiireettömään hoitoon pääsy kahden viikon kuluessa. Ohjaus päihdehuollon ostopalveluihin, joiden kustannukset tulevat tuottajan vastuulle. Päihdekierteen katkaisuhoidot toteutettava tarjoajan esittämällä tavalla. Päihdekliniikan tehtävänä on myös opiaattiriippuvaisien korvaushoidot, peliriippuvuusongelmien tutkimus ja hoito sekä päihdeongelmaisten ajokyyrariot, yhdyskuntapalvelun päihdepaketit, työpaikalta hoitoon ohjattujen hoito ym. päihdehuollon tehtävät. Edellytetään tiivistä yhteistyötä sosiaalityön kanssa.
Mielenterveyskeskus	
	Palvelukuvauk- Seutukunnan yli 18-vuotiaiden asukkaiden monipuoliset ja yksilölliset psykiatriset palvelut. Mielenterveystyön asiakkaaksi pääsee läheteellä erilaisten psyykkisten häiriöiden ja niihin liittyvien kriisitilanteiden takia. Palvelu sisältää diagnosointia, hoitoa, kuntoutusta sekä ennaltaehkäisyä, konsultointia, työnohjausta ja psykiatrisen työkyvyn arviointia. Hoitomenetelminä käytetään terapeuttisia/suporttiivisia keskusteluja sekä yksilö- että ryhmäterapiaa sekä lääkkeitä, käytössä verkostokeskeinen työote. Äkilliset kriisit ilman lähetettä. Työtä tehdään yhteistyössä terveydenhuollon, sosiaalitoimen ja psykiatristen sairaaloiden kanssa. Työaika- ja muoto- ovat asiakasvastaanotot, kotikäynnit, hoitoneuvottelut ja verkostokokoukset. Vaadittu palvelutaso: Palvelukuvauksen mukaiset palvelut tuotettava. Mielenterveyslain mukainen avohoitotoiminta. Konsultaatiot ja neuvottelut mm. ensiavun ja vuodeosastojen kanssa. Tahdonvastaisen hoidon järjestelyt: Tarjoajan on esitettävä ja tuottajan toteutettava psykogeriatrisen toiminnan järjestelyt koko kunnan alueella sopimuskauden alusta lähtien. Kiireellisten tapausten hoitopaikka samana tai seuraavana työpäivänä. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa vakiintuneiden toimintatapojen mukaisesti. Henkilöstönä yhdessä Kuntoutuskeskuksen kanssa 5 sairaanhoitajaa + 1 osastonhoitaja, kaksi psykologia ja yksi sosiaalityöntekijä. Lääkärityövoima yhdessä a-klinikan kanssa, kts. edellä. Palvelut tuotetaan Kuhmoisten kunnalle 31.12.2018 saakka.
Kuntoutuskeskus	
	Palvelukuvauk- Monimuotoiset ja tarpeeseen vastaavat kuntouttavat psykiatriset palvelut. Ryhmätoiminta, päivätoiminta, yksilökäynnit, kotikuntoutus, valvottu lääkitys. Psykiatrisen päivätoiminta tukee psykiatristen asiakkaiden selviytymistä kotona. Päivätoiminta kuntouttaa, parantaa asiakkaiden elämänlaatua, antaa tukea arjessa selviytymiseen ja ennaltaehkäisee laitoshoidon. Päivätoiminta tarjoaa vapaamuotoista sekä ohjattua ryhmätoimintaa, tarvittaessa myös yksilöhoitoa. Asiakkaalle laaditaan henkilökohtaiset kuntoutussuunnitelmat yhdessä hoitoverkoston ja yhteistyötahojen kanssa. Psykiatrisessa päivätoiminnassa hoitomuotona käytetään terapeuttista yhteisöhoitoa. Vaadittu palvelutaso: Oman toiminnan palvelutaso vuoden 2014 palvelutason mukainen. Palveluiden sisältöä ja keskinäistä painoarvoa voidaan sopimuskauden aikana yhteisesti sopien tarvittaessa muuttaa. Palvelut tuotetaan Kuhmoisten kunnalle 31.12.2018 saakka.

Psykososiaalinen kriisipäivystys	
	Palvelukuvaus: Ympäri vuorokautista kriisiapua antaa Jyväskylässä sijaitseva kriisikeskus Mobile. Jämsän kaupunki ja Kuhmoisten kunta aloittivat Mobilen palvelukuntina 1.1.2010. Kriisikeskuksen työn perustan muodostavat kriisi-, perheväkivalta-, rikosuhripäivystys ja vapaaehtoistyö sekä sosiaalipäivystyksen etupäivystystoiminta. Kriisihoidosta virka-aikana vastaa Mtk:n akuuttityöryhmä, jolla on päivystyspuhelin hätäkeskuksen puheluja varten. Vaadittu palvelutaso: Palvelutaso vuoden 2014 palvelutason mukainen. Palvelut tuotettava Kuhmoisten kunnalle 31.12.2018 saakka.
	Kriisipäivystyksen järjestämisestä ja kustannuksista vastaa Tilaaaja lukuunottamatta mielenterveyskeskuksen henkilökunnan työvoimakustannuksia.
Nuorisopsykiatrian poliklinikka	
	Palvelukuvaus: Nuorisopsykiatrian poliklinikka palvelee 13-17 -vuotiaita ja heidän perheitään erilaisissa psyykkisissä ongelmissa, jotka ilmenevät esim. koti-, koulu- ja ihmissuhdevaikeuksina, keskittymisvaikeuksina, masentuneisuutena, ahdistuneisuutena, jännittyneisyytenä, pelkoina, syömishäiriönä, unettomuutena. Nuorisopsykiatrian poliklinikan toiminta sisältää yksilö- ja perhekäyntejä sekä tarvittaessa verkostotapaamisia, joiden perusteella valitaan sopiva hoitomuoto. Lisäksi annetaan neuvontaa ja konsultaatioita. Poliklinikka toimii ajanvarauspoliklinikkana ja sinne tarvitaan lähete. Poliklinikalla toimii liikkuvan nuorisopsykiatrisen konsultaation (Kolikko) työntekijä, joka tarjoaa nuorisopsykiatrisia konsultaatioita ja lyhyitä hoito-interventioita yläkoulun ja toisen asteen oppilaitosten ja muiden viranomaisten tueksi (13-22 -vuotiaat nuoret). Työskentely tapahtuu yhdessä yhteyttä ottaneen työntekijän kanssa. Jämsän nuorisopsykiatrian poliklinikalle voidaan ohjata tutkimukseen, konsultaatioon, hoidon suunnitteluun ja hoitoon Jämsän ja Kuhmoisten alueella asuvia 13-17 -vuotiaita nuoria. Vaadittu palvelutaso: Palveluihin on päästävä hoitotakuun mukaisesti ja suositusten tai F-sarakkeen palvelukuvauksen mukaisella kriteeristöllä Kunnan asukkaille. Palvelutaso oltava vuoden 2014 palvelutason mukainen nykyisellä henkilötyöpanoksella; 3 kokoaikaista sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöä ja osa-aikainen nuorisopsykiatrian erikoislääkärityöpanos. Palvelut tuotettava Kuhmoisten kunnalle 31.12.2018 saakka

Palvelukuvaus:

Tuottaa alueen lakisääteiset ja sovitut harkinnanvaraiset aikuisten, lasten ja perheiden sosiaalityön ja terveydenhoidon palvelut sekä sovitussa laajuudessa päihde- ja mielenterveyspalvelut sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueella.

Sosiaalityö ja perheiden palvelujen hallinto

Hallinnon tehtävänä on johtaa, koordinoita ja kehittää tulosalueen palveluja.

Sosiaalityö

Tulosityksikössä tuotetaan aikuis- ja lapsiperheiden sosiaalityön palvelut, täydentävä ja ennaltaehkäisevä toimeentuloturva ja lastensuojelutyö Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan yhteistoiminta-alueelle.

Perhepalvelukeskus

Lasten ja perheiden neuvola- ja kouluterveydenhuollon, terapiapalveluiden sekä perheneuvolan palveluiden järjestäminen ja tuottaminen.

Päihde- ja mielenterveyspalvelut

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen järjestäminen Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueella.

Vammaispalvelut

Tulosalueen esimies: tulosaluejohtaja Heikki Oksanen

Toiminnan kuvaus

Tulosalue järjestää ja tuottaa vammaispalvelun, vammaisten henkilöiden perhetyön ja palveluohjauksen, kehitysvammaisten avopalvelut, vammaisten asumispalvelut, vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen, vammaisten henkilöiden perhehoidon ja sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan yhteistoiminta-alueelle.

Toiminnan tavoitteena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisen henkilön yhteiskunnassa kohtaamia esteitä.

Tavoitteet vuodelle 2018

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee		
		Elin-	Sujuva	Verkos-
		voima	arki	tot
Selvitetään Työvalmennussäätiön Avituksen toimintojen mahdollinen siirtyminen Jämsän kaupungille. Työ- ja päivätoimintojen kehittäminen vastaamaan muuttuvaa yksilöllistä tarvetta (henkilökohtainen budjetoinnin mahdollisuudet)	Selvitys ja siihen liittyvä päätöksenteko: Lautakunta, kaupunginhallitus, kaupunginvaltuusto	X	X	X
Vammaisten henkilöiden asumisen kehittäminen. Yhteistoiminta-alueella toimii riittävä määrä eritasoisia asuntoryhmiä ja asuntoja vammaisille henkilöille. Pitkäaikaisessa asumisessa laitoshoidossa ei ole enää kehitysvammaisia henkilöitä. Asumisen laadun kehittäminen (sis. itsemääräämisoikeuden toteutuminen, rajoitustoimenpiteet). Osallistutaan maakunnalliseen kehitysvammaisten asumispalveluiden kilpailutukseen.	- Kehitysvammaisia laitoshoidossa - Kehitysvammaisia tehostetussa palveluasumisessa, palveluasumisessa, tuetussa asumisessa - Vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa vaikeavammaisia - Jonot asumispalveluihin - Kustannusten seuranta	X	X	X
Varautuminen maakunta- ja sote-uudistukseen mm. kehittämällä yhdyspinta- ja hyvinvointiyhteistyötä	Osallistuminen maakunta- ja sote- uudistuksen työryhmiin ja hankkeisiin.	X	X	X

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2018 – 2019

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Varautuminen sote-uudistukseen mm. kehittämällä yhdyspinta- ja hyvinvointiyhteistyötä	kts. tavoitteet vuodelle 2018

Tunnuslukuja

Jämsä	Tae 2017	Tae 2018	
Vammaispalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	444	464	euroa/asukas
Omaishoidontuen saajia	30	30	määrä
Kuhmoinen			
Vammaispalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	545	561	euroa/asukas
Omaishoidontuen saajia	2	0	määrä

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksiköittäin 2017– 2019 (lautakunnalle)

Oma tuotanto

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Seurantatapa/Mittari
Selvitetään Työvalmennussäätiön Avituksen toimintojen mahdollinen siirtyminen Jämsän kaupungille	Erityishuoltolain mukainen työ- ja päivätoiminta sekä sosiaalihuoltolain mukainen työsuhteinen ja ei-tösuhteinen työtoiminta järjestetään kaupungin omana toimintana.	Lautakunta, kaupunginhallitus, kaupunginvaltuusto
Vammaisten henkilöiden asumisen kehittelyä sekä lasten ja nuorten tilapäishoidon, omaishoidon vapaiden ja asumisharjoittelun kehittämistä jatketaan.	Yhteistoiminta-alueella toimii riittävä määrä eritasoisia asuntoryhmiä ja asuntoja vammaisille henkilöille. Pitkäaikaisessa asumisessa laitoshoidossa ei ole enää kehitysvammaisia henkilöitä.	Lautakunta Vammaispalvelupäälikkö Tilastot: - perhehoitopäivät/v - valmennettujen perhehoitajien määrä
Osallistumme maakunnalliseen kehitysvammaisten asumispalveluiden kilpailuttamiseen.	Vammaisella henkilöllä on halutessaan mahdollisuus asua omassa kotikunnassaan ja lähiyhteisössään. Jossain tilanteissa tarvitaan kuitenkin hyvin erikoistuneita asumisyksiköitä, suurta henkilöstömitoitusta ja vahvaa erityisosaamista, jolloin asumispalvelun ostaminen yhteistoiminta-alueen ulkopuolelta on perusteltua. Asumisen tarvetta yhteistoiminta-alueen ulkopuolella aiheuttaa myös vammaisen henkilön opiskelu. Yhteistoiminta-alueella toimii valmennettuja vammaisten lasten perhehoitajia. Pienten lasten omaishoidon tuen vapaat pystytään järjestämään mm. perhehoidossa.	- omaishoidon vapaiden toteutuminen - kehitysvammaisia laitoshoidossa - kehitysvammaisia tehostetussa palveluasumisessa, palveluasumisessa, tuetussa asumisessa - vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa vaikeavammaisia

Palvelukuvaus:

Vammaispalvelut

Vammaispalveluja ja kehitysvammahuollon palveluja tuotetaan ja kehitetään Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueella omana toimintana, järjestetään ostopalveluina sekä vammaisille myönnettävinä avustuksina. Palveluita ja tukitoimia järjestetään vammaispalvelulain, kehitysvammaisten erityishuoltolain, sosiaalihuoltolain, perhehoitolain sekä omaishoitolain nojalla lautakunnan laatimien tarkempien soveltamisohjeiden ja päätösten mukaisesti.

Vammaispalvelujen tulosalueen tavoitteena on, että palvelut ja tukitoimet sekä edistävät vammaisten henkilöiden edellytyksiä elää ja toimia yhdenvertaisesti muiden kanssa yhteiskunnassa, että turvaavat vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta, itsemääräämisoikeutta, välttämätöntä huolenpitoa ja osallisuutta. Yleiset, kaikille tarkoitetut palvelut ovat ensisijaisia myös vammaisille henkilöille. Silloin kun yleiset palvelut eivät ole vammaisen henkilön tarpeen mukaisia ja riittäviä eli eivät riitä turvaamaan lain tarkoituksen toteutumista, palvelut järjestetään erityislakien nojalla.

Vanhuspalvelut

Tulosalueen esimies: vanhuspalvelujohtaja Mai-Stiina Lampinen

Toiminnan kuvaus

Vanhuspalvelut järjestää vanhusten kotihoidon, vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja yhteisissä vanhuspalveluissa vanhusten palvelujen sosiaalityön ja palveluohjauksen, omaishoidon ohjauksen, palvelupäivä- ja päiväkeskustoiminnan sekä kotiutusyksikkö- ja muistipoliklinikkatoiminnan Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan muodostamalla sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueella. Vanhuspalvelujen palvelujen tuotannosta Jämsän kaupungin alueella vastaa 1.9.2015 lukien Jämsän Terveys Oy. Kuhmoisten vanhuspalvelut tuottaa Jämsän kaupunki.

Vanhuspalvelujen toimintoja suunniteltaessa ja palveluja kehitettäessä lähtökohtana palvelusopimuksen ohella on *"Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista"*

(980/2012) annetussa laissa sekä laatusuosituksessa *"Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017-2019"* (STM ja Kuntaliitto 2017) esitetyt linjaukset. Edellä mainittujen asiakirjojen hengen mukaisesti palvelurakenteen lähtökohtana on kotiin annettavien palvelujen ensisijaisuus.

Tavoitteet vuodelle 2018

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee		
		Elin-voima	Sujuva arki	Verkos-tot
Onnistuminen vanhuspalvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä	Järjestämisvastuulla olevien oman palvelutuotannon ja ostopalvelujen palvelusopimusten laadunhallinta mm. ohjaus- ja valvontatehtävä, kts. palvelusopimuksen liite 6a.		x	x
Asiakaspalveluprosessien kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Asiakasraadit. Uusien ja aiemmin kuvattujen päivityttyjen prosessien lukumäärät.		x	x
Varautuminen sote- uudistukseen mm. kehittämällä rajapinta- ja hyvinvointiyhteistyötä ja eri osapuolien rooleja niissä.	Osallistuminen maakunta- ja sote- uudistuksen työryhmiin.	x	x	x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2018 - 2019

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Vanhuspalvelusuunnitelman mukaiset ja toimivat vanhuspalvelut	Toimivat ja onnistuneet vanhuspalvelut tukevat ikäihmisten sujuvaa arkea.
Alueuudistuksen sote- uudistuksessa mukana oleminen	Alueuudistuksessa mukana oleminen tukee alueen palvelujen elinvoimaisuutta ja ikäihmisten sujuvaa arkea sekä ikäihmisten palveluverkostojen yhdenvertaisuutta ja toimivuutta.
Sosiaalihuollon asiakirjojen liittymiseen valmistautuminen/ liittyminen kanta-palveluun	Yhtenäinen kirjaaminen ja asiakirjojen saatavuus kanta-palvelun kautta sujuvoittaa arkea niin asiakkaan kuin yksittäisen vanhuspalvelutyöntekijän kannalta.

Tunnuslukuja

Jämsä	Lta 2017	Tae 2018	
Vanhuspalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	1 000	1 020	euroa/asukas
Kuhmoinen			
Vanhuspalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	1 608	1 558	euroa/asukas
Säännöllistä kotihoitoa saaneiden 75-v täyttäneiden asiakkaiden osuus %:a vastaavan ikäisestä väestöstä (tavoite 13 – 14 %)	15	13	asiakkaiden määrä %
Tehostetun asumispalvelun asiakkaita, oma toiminta ja ostopalvelut	30	30	asiakkaita keskimäärin/kk
Tk.n vuodeosastot	28	28	paikkamäärä

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksiköittäin 2018–2019 (lautakunnalle)

Oma tuotanto:

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Seurantatapa/Mittari
VANHUSTEN PALVELUIDEN HALLINTO tulosityksikkö		
Laadukkaiden ja asiakkaalle tarkoituksenmukaisten palvelujen järjestäminen kustannustehokkaasti	Turvataan laadukkaat palvelut taloudellisesti. Toiminta toteutuu palvelusopimuksen mukaisesti.	Talousraportit, tilinpäätös ja toimintakertomus, toimintaa kuvaavat mittarit, palvelusopimus
KOTIHOITO JA KOTIHOIDON TUKIPALVELUT		
Tuottaa yhteistoiminta-alueen kotihoitopalveluja vanhuspalvelulain ja ikäihmisten valtakunnallisen laatusuosituksen mukaisesti	Vanhusten avohoidossa palvelurakenne ja tuotettujen palveluiden peittävyys palvelurakenneindikaattorilla mitattuna:	Kotihoidon piirissä % 75-vuotta täyttäneistä (kattavuus) Effic

	- säännöllistä kotihoitoa saavien osuus on 13-14 % 75 vuotta täyttäneistä.	
Hoitotyön laadun kehittäminen	Kotihoidon piirissä oleville asiakkaille tarjotaan laadukasta hoito- ja hoivatyötä. RAI-HC laatumittareiden tavoitetaso on maan keskitaso. Kuntouttavan työotteen mukainen aktivoiva ja toimintakykyä ylläpitävä työote on käytössä kaikessa asiakkaiden hoito- ja hoivatoiminnassa.	RAI-HC-laatuindikaattorit
Palvelut ovat asiakaslähtöisiä	Hoito- ja palvelusuunnitelmien päivittäminen ja arviointi puolivuositain yhdessä asiakkaan ja omaisen kanssa. Jatkuvan palautteen ohella asiakastytyväisyyskyselyt toteutetaan kustannuspaikoilla joka toinen vuosi. Asiakastytyväisyys on tasolla hyvä (kouluarvosanalla mitattuna vähintään 8).	Effic Asiakastytyväisyyskyselyt

YMPÄRIVUOROKAUTINEN HOITO tulosityksiköt		
Tuottaa yhteistoiminta-alueen ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan palveluja vanhuspalvelulain ja ikäihmisten valtakunnallisen laatusuosituksen mukaisesti	Vanhusten ympärivuorokautisessa hoivassa ja hoidossa palvelurakenne ja tuotettujen palvelujen peittävyys palvelurakenneindikaattorilla mitattuna: - 5-6 % 75 vuotta täyttäneistä on tehostetun palveluasumisen piirissä; - 3 % 75 vuotta täyttäneistä on pitkäaikaisessa hoidossa terveyskeskusten vuodeosastoilla.	Ympärivuorokautiset hoiva- ja hoitopaikat % 75-vuotta täyttäneistä (kattavuus) Effica Toiseen hoitopaikkaan jonottavien potilaiden määrä
Hoitotyön laadun kehittäminen	Ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan piirissä oleville asukkaille/potilaille tarjotaan laadukasta lyhyt- sekä pitkäaikaishoitoa. RAI-LTC laatumittareiden tavoitetaso on maan keskitaso. Kuntoutuksen työotteen mukainen aktivoiva ja toimintakykyä ylläpitävä työote on käytössä kaikessa asukkaiden/potilaiden hoito- ja hoivatoiminnassa.	RAI-LTC-laatuindikaattorit
Palvelut ovat asiakaslähtöisiä	Hoito- ja palvelusuunnitelmien päivittäminen ja arviointi puolivuositain yhdessä asiakkaan ja omaisen kanssa. Jatkuvan palautteen ohella asiakastytyväisyyskysely toteutetaan kustannuspaikoilla joka toinen vuosi.	Effica Asiakastytyväisyyskyselyt
	Asiakastytyväisyys on tasolla hyvä (kouluarvosanalla mitattuna vähintään 8).	
YHTEISET VANHUSPALVELUT tulosityksikkö		
Vahvistaa omaishoidon asemaa hoitomuotona Edistää hoidettavien hyvinvointia, toimintakykyä ja kotona asumista mahdollisimman pitkään ja vähentää hoidettavien kodin ulkopuolisen pitkäaikaishoidon tarvetta Edistää omaishoitajien terveyttä ja hyvinvointia, tukea jaksamista ja parantaa kotona tapahtuvan hoidon edellytyksiä	Kuuhoidossa vuoden 2018 omaishoidon tukea saavien määrä pysyy ennallaan. Turvataan riittävä määrä hoidettavan toimintakykyä vastaavia hoitopaikkoja omaishoidon vapaiden pitämiseksi (mahdollisuuksien mukaan sijaishoitoa kotiin).	Omaishoidon tukea saavien määrä v. 2018 Omaishoidon tukea saavien %-osuus kunnan yli 75-vuotiaista v. 2018 Omaishoidon tuen hakemusten määrä v. 2018

Ostopalvelut (Jämsän Terveiden kanssa solmitun palvelusopimuksen mukainen palvelukuvaus ja vaadittu palvelutaso):

VANHUSPALVELUT	
	Vaadittu palvelutaso: Kaikissa vanhushuolteen yksiköissä tulee olla kuntouttavan työotteen mukainen aktivoiva ja toimintakykyä ylläpitävä työote. RAI - toiminnan ja laadunmittaus- ja seurantarajärjestelmä käytössä kaikissa vanhushuolteen yksiköissä sopimuskautella. Kuntouttavan työotteen toteuttaminen sisällytettävä koko henkilökunnan tehtäväkuvaan; mittaus RAI-parametrein, joista erillinen tavoitetasokuvaus. Ikäihmisten (Vanhuspalvelujen) voimassa olevaa paikallista palvelustrategiaa noudatettava. Paikallista suunnitelmaa ikääntyneen henkilön tukemiseksi noudatettava, valmistuu keuhkolla 2015. Ikäihmisten hyvän hoidon ja palvelun periaatteita noudatettava. (L.980/2012 ja laatusuosikset). Vähintään yksi asiakasraati järjestettävä kerran vuodessa. Vanhusneuvostoa kuultava kaksi kertaa vuodessa. Vanhuspalvelujen lääkärityöpanos on yhteensä vähintään 3 kokopäiväistä lääkärinä, joista yksi geriatrian tai muun soveltuvan erikoisan erikoislääkärinä; 31.8.2017 saakka lääkärityöpanos vähintään 1,5. 1.9.2017 lähtien vuoden kaikkina työpäivinä on oltava työssä vähintään yksi kokopäiväinen lääkäri.
KOTIHOITO	
	Palvelukuvaus: Sisältää yhdistetyn Sosiaalihuoltolain (710/82) mukaisen (säännöllinen ja tilapäinen) kotipalvelun sekä tukipalvelut ja Kansanterveyslain (66/72) mukaisen (säännöllinen ja tilapäinen) kotisairaanhoidon (sis. myös nk. tavallisissa, ei ympärivuorokautisissa vanhusten palvelutaloissa ja ryhmäkodeissa asuvat kotihoidon asiakkaat). Sotilasvammalain (404/48) korvaamien kotihoidon palveluiden järjestäminen henkilöille, joilla on vähintään 20 % sotilasvamma tai sairaus. Vammaispalvelulain (380/87) mukaisen palveluasumispäätöksen saaneiden asiakkaiden kotiin järjestettävän palveluasumisen järjestämiseksi tarvittavien kotihoidon palveluiden tuottaminen vammaispalvelun tulosityksikölle. Linnakartanon palveluasunnot (Jämsänkoski) 57 huoneistoa sekä kaksi ryhmäkotiä joissa yhteensä 15 asukaspaikkaa; Säterin palvelutalo 26 huoneistoa; Koskentie palvelutalo 18 huoneistoa sekä ryhmäkoti jossa 5 asukaspaikkaa; Saksalan palveluasunnot 16 huoneistoa sekä ryhmäkoti jossa 8 asukaspaikkaa. Kotihoito toimii kahdessa työvuorossa kaikkina viikonpäivinä, tavoitteena vuoden 2015 aikana saada toiminta ympärivuorokautiseksi. Keskustan alueella toimii yöpartio. Toiminnanohjausjärjestelmä ja mobiililaitteet otetaan käyttöön vuoden 2015 alkupuolella. Tavoitteena lisätä sähköisiä palveluita mahdollisuuksien mukaan. Käytössä Efficat-kotihoidon potilastietojärjestelmä. Vaadittu palvelutaso: Ikäihmisten sosiaalipalveluihin pääsy: kiireellisissä tapauksissa välittömästi, muuten 1 - 3 vrk sisällä. SAP työryhmä arvioi ja ohjaa palveluasumisen piiriin palveluohjauskriteereiden mukaisesti. Lisäksi palveluohjaaja ja kotihoidon henkilöstö määrittelee kotihoidon palvelujen tarpeen palveluohjauskriteereiden mukaan. Kotihoidon RAI HC tulee olla vähintään maan keskiarvon tasolla. Henkilöstöstä sairaanhoitajien osuus 1.9.2015 23% ja tavoite vuoteen 2017 mennessä 30%. Kotihoidon piirissä on 13-14% 75-vuotta täyttäneistä. Hoito- ja palvelusuunnitelmat tulee olla tehtynä ja toiminnan pohjana. Mobiililaitteet ja toiminnanohjausjärjestelmä käytössä. Tuottajan sitouduttava käynnissä oleviin kehittämishankkeisiin. Palveluun ja hoidon piiriin pääsyn kriteerit määritellään yhteistyössä tilaajan kanssa. Kotihoidon toiminnan on oltava ympärivuorokautista koko Jämsän alueella sopimuskauten ajan viimeistään vuoden 2016 alusta.
YMPÄRIVUOROKAUTINEN HOITO, Kotihoito	
	Vaadittu palvelutaso:
	Kaikki tehostetun asumispalvelun yksiköt ovat kotihoitoa. Niiden lääkäripalvelut ovat viimekädessä tässä sopimuksessa määritellyn Tuottajan vastuulla. Tehpoissa kierretään säännöllisesti, noin 2 x kuukaudessa, lääkäripalveluista vastaa yksi vanhushuolteen lääkäri yhteistyössä ao. terveyskeskuslääkärin kanssa. Ikäihmisten sosiaalipalveluiden keskimääräinen odotusaika on oltava säädösten mukainen. SAP työryhmä arvioi ja ohjaa palveluasumisen ja ympärivuorokautisen hoivan piiriin palveluohjauskriteereiden mukaisesti. RAI-LTC laatumittarit oltava vähintään valtakunnan keskitasolla. Omavalvontasuunnitelman mukainen toiminnan valvonta ja kehittäminen. Henkilöstömitoituksen on oltava vähintään 0,6 (tulee vastata asiakkaiden hoitoisuutta). Lääkäripalvelut: ks. edellä!
Lammenranta (dementiakoti, tehpa)	
	Palvelukuvaus: Sosiaalihuoltolain (710/82) mukainen vanhusten ympärivuorokautinen 22- paikkainen muistihäiriöisten asumispalveluyksikkö.

Hallin palvelutalo (tehpa)	
	Palvelukuvaus: Sosiaalihuoltolain (710/82) mukainen vanhusten 26- paikkainen ympärivuorokautinen asumispalveluyksikkö, joista yksi kriisihoitopaikka ja osavuorokausihoitomahdollisuus. Lisäksi samassa yhteydessä on 3- paikkainen tavallinen palveluasumisyksikkö. Sosiaalihuoltolain (710/82) mukainen (säännöllinen ja tilapäinen) kotipalvelu sekä tukipalvelut (Hallin nk. tavallisissa palveluasunnoissa). Kansanterveystalain (66/72) mukainen (säännöllinen ja tilapäinen) kotisairaanhoido (Hallin nk. tavallisissa palveluasunnoissa). Vanhusten palvelupäivätoiminta (1xvko) ja tukipalveluiden järjestäminen palvelutalon ulkopuolisille (kotihoitoon) asiakkaille.
Lähipohjan palvelutalo (Längelmäki, tehpa)	
	Palvelukuvaus: Sosiaalihuoltolain (710/82) mukainen vanhusten 31-paikkainen ympärivuorokautinen asumispalveluyksikkö, jossa 1 kriisihoitopaikka ja osavuorokausihoitomahdollisuus. Vanhusten palvelupäivätoiminta (1xvko) ja tukipalveluiden järjestäminen palvelutalon ulkopuolisille (kotihoitoon) asiakkaille.
Jämsänkosken palvelutalo (Laukalammi, tehpa)	
	Palvelukuvaus: Sosiaalihuoltolain (710/82) mukainen 9- paikkainen vanhusten ympärivuorokautinen asumispalveluyksikkö. Suunnitelmassa on muutos ryhmäkodiksi.
Linnakartano (Jämsänkoski, tehpa)	
	Palvelukuvaus: Sosiaalihuoltolain (710/82) mukainen vanhusten 33-paikkainen ympärivuorokautinen asumispalveluyksikkö, jossa 1 kriisihoitopaikka ja osavuorokausihoitomahdollisuus.
Seppolan palvelutalo (tehpa)	
	Palvelukuvaus: Sosiaalihuoltolain (710/82) mukainen vanhusten ympärivuorokautinen 60-paikkainen asumispalveluyksikkö.
YMPÄRIVUOROKAUTINEN HOITO, Vuodeosastot	
	Vaadittu palvelutaso: Terveyskeskussairaalaosastot, vuodeosastot 2 ja 4. Sopimuskauten alkaessa varataan Kuntalaisille yhteensä 50 sairaansijaa. Sairaansijamäärää ja palvelusta maksettavaa korvausta voidaan muuttaa yhteisestä sopimuksesta tarvetta vastaavaksi. Sopimuskauten lopulla TK-sairaalan hoitopaikkamäärä enintään 44. Toisella osastoista oltava mahdollista järjestää psykiatriasta osastohoidoa. Seurantaparametreinä käytetään hoitopäiviä, kuntoutuspäiviä, hoitajaksoja, kuntoutusjaksoja, kuormitusseurantaa, RAI-mittareita.
Vuodeosasto 2, kuntoutus. Tuottajana Jokilaakson Terveys Oy	
	Palvelukuvaus: Terveyskeskuksen vuodeosasto, jolla pitkäaikaishoitoa (yli 3 kuukautta), lyhytaikaishoitoa sekä vastaanottokäyntiä (päiväkäynti). Pitkäaikaishoito käsittää asiakkaan ympärivuorokautisen hoivan, hoidon ja huolenpidon palvelut. Lyhytaikaishoito käsittää erikoissairaanhoidosta tai muista toimipisteistä siirtyvät jatkohoitopotilaat tai jatkohoitoa ja selvittelyä/tutkimusta vaativat potilaat sekä katkaisuhoidopotilaat. Vastaanottokäynti sisältää lääkärin tai hoitajan suorittaman pienimuotoisen hoito- tai tutkimuksellisen toimenpiteen. Nykyinen hoitopaikkaluku on 28, joista Jämsä käyttää 26. Tavoitteena pitkäaikaishoidon lopettaminen kokonaan ja sopimuskauten lopussa toimitaan valtakunnallisten suositusten mukaisesti. Vaadittu palvelutaso: Tarjouksen/sopimuksen piirissä 1.9.2017 alkaen. Erikoislääkärijohtoinen akuuttia, puoliakuuttia ja kuntoutushoitoa, ESH/ jatkohoitoa sekä tarvittaessa päiväsairaalahoitoa tuottava vuodeosasto, 28 hoitopaikkaa. Osaston paikkalukua voidaan sopimuskauten aikana tarkistaa. Henkilöstömitoitus vähintään 0,7, noin 1 kokopäivätoiminen lääkäri ja kuntoutushenkilöstöä (fysioterapeutit, kuntohoitajat) vähintään 1 kokopäivätoiminen, kuntoutushenkilöstöä ei lasketa mitoitukseen. Osastohoidosta oltava tarjoutajan sisältökuvaus, johon sisällytettävä kuvaus osaston toimintaprofiilista, laatu järjestelmästä ja raportoinnista Tilaaajalle (kts. liite 7 Vertailuperusteet!). Tarjoutajan sitouduttava esittämäänsä sisältökuvaukseen.

Hoito-osasto 4, Tuottajana Jokilaakson Terveys Oy	
	Palvelukuvaus: Perusterveydenhuollon vuodeosasto huolehtii alueensa yleislääketieteellisestä sairaalahoidosta. Vuodeosastoilla toteutetaan akuutti- ja lyhytaikaista hoitoa sisältäen kuntouttavan hoidon ja erikoissairaanhoidosta siirtyvien potilaiden jatkohoidon. Hoitopaikkoja yht. 22. Vaadittu palvelutaso: Tarjouksen/sopimuksen piirissä on 1.9.2017 alkaen. 22 hoitopaikkaa. Henkilöstömitoitus vähintään 0,7, noin 1 kokopäivätoiminen lääkäri (tai minimissään 1,5 lääkäriä os 2 ja 4 yhteensä), kuntoutushenkilöstöä (fysioterapeutit, kuntohoitajat) vähintään 0,5, kuntoutushenkilöstöä ei lasketa mitoitukseen. Erikoislääkärijohtoinen terveyskeskussairaalan akuuttiosasto, jossa myös kuntouttavaa toimintaa ja ESH/jatkohoitoa, tarvittaessa päiväsairalahoitoa. Osastohoidosta oltava tarjoajan sisältökuvaus, johon sisällytettävä kuvaus osaston toimintaprofilista, laatu järjestelmästä ja raportoinnista Tilaaajalle (kts. Liite 7 Vertailuperusteet). Tarjoajan sitouduttava esittämäänsä sisältökuvaukseen.
YMPÄRIVUOROKAUTINEN HOITO, Vanhainkodit	
Lukkoilakoti, Jämsä < - Poistuu vuonna 2016	
	Palvelukuvaus: 60-paikkainen vanhainkoti, jossa 54 pitkäaikaipaikkaa, 6 jaksopaikkaa ja 1 kriisipaikka sekä osavuorokausihoitomahdollisuus. Pitkäaikaishoito (yli 3 kuukautta), lyhytaikaishoito ja osavuorokausihoito. Pitkäaikaishoito käsittää asiakkaan ympärivuorokautisen hoivan, hoidon ja huolenpidon palvelut. Lyhytaikaishoito käsittää säännöllisen jaksohoidon sekä epäsäännöllisen muun lyhytaikaishoidon. Palvelulla toteutetaan esim. omaishoitajien lakisääteiset vapaapäivät ja kuntoutusjaksot. Osavuorokausihoidolla tarkoitetaan muutamasta tunnista yli yön kestävästä hoitoa. Toimii kohorttiyksikkönä (mm. MRSA-, ESBL-infektiot) Suunnitelmissa muuttaa osa paikoista tehostetun asumispalvelun paikoiksi. Vaadittu palvelutaso: Ikäihmisten sosiaalipalveluiden keskimääräinen odotusaika on oltava säädösten mukainen. SAP työryhmä arvioi ja ohjaa palveluasumisen ja ympärivuorokautisen hoivan piiriin palveluohjauskriteereiden mukaisesti. RAI-LTC laatumittarit oltava vähintään valtakunnan keskitasolla. Omavalvontasuunnitelman mukainen toiminnan valvonta ja kehittäminen. Henkilöstömitoituksen on oltava 0,6. Lääkäripalvelut ovat viimekädessä tässä sopimuksessa määritellyn Tuottajan vastuulla. Tehpoissa kierretään säännöllisesti, noin 2 x kuukaudessa, lääkäripalveluista vastaa yksi vanhuspalveluiden lääkäri yhteistyössä ao. terveyskeskuslääkärin kanssa.
YHTEISET VANHUSPALVELUT	
Vanhuspalveluiden palveluohjaus	
	Palvelukuvaus: lääkäiden kuntalaisten palvelutarpeen arviointi, palvelujen käyttöön liittyvä palveluohjaus ja neuvonta sekä osallistuminen palvelujen ja yhteistyön kehittämiseen. Vaadittu palvelutaso: Palveluohjaus on turvattava, lakisääteinen määräaika palvelutarpeen arviointiin on toteuduttava.
Vanpa Omaishoidon tuki	
	Palvelukuvaus: Omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) mukainen hoitopalkkiojärjestelmä. Asiakastapaaminen, hakemuksen käsittely, päätöksenteko ja päätöksen toimeenpano. Vaadittu palvelutaso: Omaishoidon tuen saajien määrän on oltava nykyinen, vähintään 4 % yli 75-vuotiaista. Noudatettava tilaajan asettamia kriteerejä.
Linnakartanon päiväkeskus	
	Palvelukuvaus: Vanhusten päiväkeskus- ja palvelupäivätoiminta. Vaadittu palvelutaso: Järjestettävä päiväkeskus- ja palvelupäivätoimintaa Tilaaajan kanssa sovittavassa laajuudessa.

Vanhuspalveluiden fysioterapia	
	Palvelukuvaus: Vanhuspalveluissa on 2,4 fysioterapeuttia kotihoidon ja palveluasuntojen käytössä. Lisäksi 0,2 fysioterapeuttia vammaispalveluille, jota myydään heille. Fysioterapiayksiköstä on ostettu 1,2 kuntohoitajan/fysioterapeutin työpanos. Vaadittu palvelutaso: Vanhuspalveluissa oltava toimintakyvyn ylläpitämiseksi fysioterapiaa 3,6 fysioterapeutin/kuntohoitajan työpanoksella. Lisäksi fysioterapeutin työpanosta on myytävä vammaispalveluille yksi päivä viikossa sekä veteraari-
	nikuntoutukseen yksi käynti/veteraari/vuosi.
Vanhusten perhehoito	
	Palvelukuvaus: Perhehoitajalain (312/92) mukainen lyhytaikainen vanhusten perhehoito. Perustuu toimeksiantosopimukseen kaupungin ja perhehoitajan välillä. Vaadittu palvelutaso: Järjestettävä tarpeen mukaan.
Muistipoliklinikka	
	Palvelukuvaus: Toimii osana terveyskeskusta. Muistipoliklinikkatoiminta kattaa asiakaskäynnit (geriatrin diagnoosi-käynti 90 min., geriatrin kontrollikäynti 45 min./60 min., muistihoitajan käynti 60 min. tai 90 min., MMSE-testaus (tk-lääkärin pyytämä) 60 min., CERADtestaus (tk-lääkärin pyytämä) 60 min.), puhelin ja paperi konsultaatiot sekä puhelinkontaktit. Vaadittu palvelutaso: Palvelut tuotettava Kuhmoisten kunnalle 31.12.2018 saakka. Terveyskeskuksen geriatrijohtoinen vastaanotto, jossa noin 0,5 lääkärin työpanos, lisäksi hoitohenkilökuntana vähintään muistihoitaja ja 0,5 muistikoordinaattori. Tarjoajan toimintakuvaus vaaditaan, jossa on esitys muistipoliklinikan toimintamallista, muistisairaitten ja heidän omaistensa psykososiaalisesta tuesta sekä psykogeriatrian paikallisesta toteuttamisesta (kts. Liite 7 Vertailuperusteet). Tarjoajan sitouduttava esittämäänsä toimintamalliin.
Kotiutusyksikkö	
	Palvelukuvaus: Vuodeosastokäynti, kotikäynti ja puhelinkontaktit. Kotiutusyksikkö osallistuu kotiutuksiin, jotka vaativat vähän enemmän järjestelyjä ja asiakkaan hoidon tukemista kuin tavallisesti. Yksikkö hoitaa kotiutukseen liittyvät järjestelyt ja ohjaa ja avustaa kotihoidosta vastaavaa henkilökuntaa. Kotiutusyksikkö avustaa kotiutumisessa korkeintaan kahden viikon ajan. Tehko-tiimin (tehostettu kotiuttaminen) ja muiden kehittämishankkeiden toteuttaminen aloitettu. Vaadittu palvelutaso: Tuottajan on optimoitava toiminta ja hoitoketjut. Tuottajan on 31.8.2017 saakka sitouduttava nykyisen tyyppiseen kotiutustoimintaan sekä siihen liittyvään kehitystoimintaan ja -hankkeisiin. Mainittuna aikana vaaditaan, että kotiutushoitajia on vähintään kaksi.

Palvelukuvaus:

Vanhusten palveluiden avohoito

Kotihoidolla tarkoitetaan kotipalveluja, kotisairaanhoidoa ja erilaisia tukipalveluja (ateria-, turva-, kylvytys-, vaatehuolto- ja asiointipalvelu). Kotipalvelun tarkoituksena on auttaa yksilöitä ja perheitä silloin, kun he tarvitsevat sairauden, vamman tai alentuneen toimintakyvyn vuoksi apua kotiin suoriutuakseen arkipäivän tehtävissä. Koti- ja tukipalveluista säädetään sosiaalihuoltolaissa. Kotisairaanhoidon antaminen perustuu kansanterveyslakiin. Huomattava osa säännöllisen palvelun piirissä olevista asiakkaista käyttää sekä kotipalvelua että kotisairaanhoidoa. Kotihoidon tarve arvioidaan yksilöllisesti yhdessä asiakkaan kanssa. Säännöllisen kotihoidon asiakkaille laaditaan yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma, jota tarkistetaan säännöllisesti. Jämsän kotihoidon palvelut tuottaa Jämsän Terveys Oy.

Päiväkeskustoiminnalla ja palvelupäivillä pyritään ylläpitämään ja edistämään vanhusasiakkaiden henkistä-, fyysistä- ja sosiaalista hyvinvointia. Palvelupäivätoimintaa ja muuta hyvinvointia edistävää toimintaa järjestetään seudun jokaisessa taajamassa yhteistyössä vapaaehtoisten, järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Jämsässä palvelut tuottaa Jämsän Terveys Oy.

Vanhusten vuokra-asunnot kustannuspaikalta hoidetaan kaikkien Jämsän kaupungin omistuksessa olevien vanhustentalojen, tavallisten vanhusten palveluasuntojen ja tehostettujen asumispalveluyksiköiden vuokrien perintä kaupungin toimesta.

Ympäri vuorokautinen hoito

Tehostettu vanhusten asumispalvelu on ympärivuorokautista hoiva-asumista. Tehostettua asumispalvelua järjestetään niille vanhuksille, jotka tarvitsevat säännöllistä ympärivuorokautista hoivaa (RAI Maple 4-5). Tehostettua asumispalvelua tuotetaan sekä kaupungin omana toimintana että ostopalveluna. Palvelut tuottaa Jämsän alueella Jämsän Terveys Oy.

Terveyskeskuksen vuodeosastot

Ikäihmisten laitoshoido on lyhyt- tai pitkäaikaishoitoa (yli 3 kuukautta). Lyhytaikaishoito käsittää säännöllisen jaksohoidon sekä epäsäännöllisen muun lyhytaikaishoidon. Pitkäaikaishoito käsittää asiakkaan ympärivuorokautisen hoivan, hoidon ja huolenpidon. Ikäihmisten laitoshoidon kuuluu hoidon sekä hoivan lisäksi myös kuntouttava toiminta. Lyhytaikaisella ja jaksottaisella laitoshoidolla tuetaan vanhuksen kotona selviytymistä ja hoitavan omaisen jaksamista. Pitkäaikaista laitoshoidoa annetaan henkilölle, jolle ei voida enää järjestää hänen tarvitsemaansa ympärivuorokautista hoitoa kotona tai palveluasunnossa. Palvelut tuottaa Jämsän alueella Jokilaakson Terveys Oy ja Jämsän Terveys Oy.

Yhteiset vanhuspalvelut

Omaishoidon tuella tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotioiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoitopalkkiosta, tarvittavista palveluista hoidettavalle sekä omaishoitajan tukemisesta.

Sosiaalityö ja palveluohjauksen tarkoituksena on asiakkaan kokonaistilanteen selvittäminen, ohjaus ja neuvonta tarvittaviin palveluihin ja tukitoimiin. Sosiaalityö ja palveluohjaus sisältävät myös sotainvalideille ja -veteraaneille myönnettäviä avustuksia ja muita tukitoimia sekä maksuttomat uimahallikäynnit veteraanitunnuksen omaaville rajoituksetta ja kaikille 75 vuotta täyttäneille kerran viikossa.

Kotiutusyksikkö osallistuu kotiutuksiin, jotka vaativat vähän enemmän järjestelyjä ja asiakkaan hoidon tukemista kuin tavallisesti. Yksikkö hoitaa kotiutukseen liittyvät järjestelyt ja ohjaa ja avustaa kotihoidosta vastaavaa henkilökuntaa.

Muistipoliklinikalla tutkitaan ja hoidetaan yli 65-vuotiaita muistioireisia ihmisiä. Poliklinikalle tullaan lääkärin läheteellä.

Tulosityksikön palvelut tuottaa Jämsän Terveys Oy.

Terveyspalvelut

Tulosalueen esimies: hallintoylilääkäri Matias Lahti

Toiminnan kuvaus

Tulosalue järjestää pääosin ostopalveluna perusterveydenhuollon lääkäreiden ja hoitajien avosairaanhoidon vastaanottopalvelut, työterveyshuollon palvelut, suun terveydenhuollon palvelut sekä kuntoutuspalvelut. Talousarviota laadittaessa päivystyksen rooli vuodelle 2018 on vielä epävarma, mutta todennäköistä on, että päivystyspiste jatkaa julkisen toiminnan osalta perusterveydenhuollon päivystyspisteenä. Ostopalvelut tuottaa Jämsän Terveys Oy. Jokilaakson Terveys Oy:n kanssa aiemmin voimassa olleen sopimuksen sisältö on siirtynyt osaksi JT:n kanssa tehtyä sopimusta 1.9.2017 alkaen, ja JLT toimii JT:n alihankkijana. Jämsän Terveys Oy:n kanssa tehty sopimus on aiempaa JLT-sopimusta merkittävästi laajempi sisältäen myös työterveydenhuoltopalvelut, suun terveydenhuollon, kuntoutuksen, tukipalvelut ja dialyysin. Jämsän kaupunki on palvelujen järjestäjä, mutta mukana myös mainituissa tuottajaosakeyhtiöissä.

Laboratoriopalvelut ostetaan Fimlab Oy:ltä, lääkehuolto sekä osa kuvantamispalveluista PSHP:n kuvantamis- ja apteekkiliikelayksiköltä. Sote-yhteistyöalueen toisen kunnan, Kuhmoisten, palvelut tuotetaan osin omana toimintona, osin edellä mainittujen yritysten toimesta.

Tulosalueeseen sisältyvät myös ympäristöterveydenhuollon palvelut, jotka tuottaa Jämsän kaupungille Keuruun johtama yhteistoiminta-alue.

Tavoitteet vuodelle 2018

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee		
		Elinvoima	Sujuva arki	Verkot
Onnistuminen palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sekä palvelusopimusten valvonta- ja ohjaustehtävässä.	☐ Säännölliset, sovitut ohjaus- ja valvontakäynnit /tarkastusohjelmat toteutuminen (kyllä/ei) ☐ Palvelusopimusten seurannan mittarien toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet) ☐ Kuhmoisten palvelujen järjestämisen ja tuottamisen toteutuminen sovitusti (kyllä/ei)	x	x	x
Kuhmoisten yksikköjen toiminnan johtaminen ja tukeminen tavoitteiden saavuttamisessa	☐ Säännöllisten yksikkökokousten pitäminen ja tiedonkulun sujuminen (kyllä/ei, puutteet) ☐ Työhyvinvointisuunnitelmien ja perehdytysuunnitelmien sekä koulutuspäivien toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet)		x	x
Vahva osallistuminen maakunnalliseen kehitystyöhön ja palvelutason pitäminen ennallaan	☐ Osallistuminen maakunnan johtoryhmään (kyllä/ei) ☐ Palveluiden saatavuus säilyy nykyisellään (kyllä/ei)	x	x	x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2018 - 2019

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Palvelujen toteutumisen seuranta, seurannan kehittäminen	Elinvoima ↑, Laatu ↑
Sote-lakeihin valmistautuminen	Elinvoiman varmistaminen Alueellinen edunvalvonta

Tunnuslukuja

Jämsä	Lta 2017	Tae 2018	
Terveyspalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	561	557	euroa/asukas
Kuhmoinen			
Terveyspalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	501	448	euroa/asukas

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksiköittäin 2018– 2020 (lautakunnalle)

Oma tuotanto:

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Seurantatapa
Avohoito Kuhmoinen		
Kiireettömän hoitoon pääsyta-son ylläpitäminen	3-10 pv hoidon tarpeen arvioinnista	Poiminta tilastoista x 1/kk tai vähintään 4 x/vuosi
Palveluiden oikean kohdentamisen parantaminen	Käynnit	Poiminta tilastoista x 1/kk tai vähintään 4 x/vuosi
Asiakastytytyväisyyden kehittäminen	Asiakaspalautteet	Asiakaspalautteiden analysointi joka toinen kk tai vähintään puolivuosit- tain
Yhteistyön ja työnjakomallin kehittäminen osana työhyvinvoinnin lisäämisessä	Säännölliset yhteistyöpalaverit viikoittain	Muistiot ja pöytäkirjat
SUUN TERVEYDENHUOLTO tulosityksikkö / Kuhmoinen		
Suun terveydenhuollon palveluiden saatavuuden parantaminen.	Kiireellinen hoito 1-3 pv Kiireetön hoito 2-3 kk Jonossa hoitoa odottavien hoitoon pääsy alle 6 kk	Tilastot, mahdolliset AVI-palautteet
Yhteistyön jatkuva kehittäminen	Suuhygienistin säännölliset käynnit lai- laitospalveluiden asiakkaille	Tilastot, palautteet
KUNTOUTUSPALVELUT tulosityksikkö/Kuhmoinen		
Lääkinnällinen kuntoutus		
Pyritään parantamaan ja ylläpitämään kuntalaisten fyysistä ja toiminnallista omatoimisuutta päivittäisissä toiminnoissa yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa	Seuranta ja säännölliset yhteistyöpalaverit	Tilastot, asiakaspalautteet
Fysioterapia		
Palveluiden kehittäminen ja saatavuuden ylläpitäminen Ryhmätoimintojen jatkuminen osana kuntalaisten hyvinvoinnin tukemista.	Käynnit	Poiminta tilastoista, asiakaspalautteet

Ostopalvelut (Jämsän Terveiden kanssa solmitun palvelusopimuksen mukainen palvelukuvaus ja vaadittu palvelutaso):

VASTAANOTTOPALVELUT	
	Avohuolto Jämsä, Jokilaakson terveys Oy
	Palvelukuvaus: Lääkärin ja hoitajan vastaanottotoiminta Jämsässä, Hallissa, Länkipohjassa ja Koskenpäällä sisältäen hoitotarvikejakelun. Nyt 10,5 tk-lääkäreitä 31.8.2017 saakka. Käytössä Effic-potilastietojärjestelmä. Seuraavassa ote vähimmäisvaatimuksista, joihin tuottaja on sitoutunut: Vaadittu palvelutaso: Vastaanottotoimintaa on oltava edelleen Jämsän, Hallin, Länkipohjan ja Koskenpään vastaanotoilla vähintään 9 kokopäivätoimisen lääkärin ja vähintään 10 sairaanhoitajan henkilöstövahvuudella. Muistipoliklinikan ja päivystyksen lääkäreitä ei lueta tähän vahvuuteen. Henkilöstömäärää voidaan sopimusaikana tarkistaa. Tarkistus vaikuttaa täysimääräisesti palveluista maksettavaan korvaukseen (palkat sosiaalikuluneen). Lääkäreistä vähintään kuuden on oltava vähintään vuoden palvelussuhteessa Tuottajaan. Lääkäreistä vähintään 7 oltava laillistettuja lääkäreitä, joista vähintään neljän on oltava yleislääketieteen erikoislääkäreitä. Nämä määräykset eivät koske kesäloma-aikaa 15.6.-31.7., jolloin em. kriteerien on täyttyttävä vähintään 50%:sti. Vuoden kaikkina työpäivinä on vastaanottotyössä oltava vähintään 5 lääkäreitä. Tämä ei koske pakkotilanteita, jolloin tilapäisesti pienemmästä lääkärimäärästä sovitaan etukäteen hallintoylilääkärin kanssa. Vastaanottotyön järjestelyissä noudatettava Tilaaajan ohjeita ja tilaaajan määrittämiä aukioloaikoja. Tarjoajan on esitettävä vastaanottotyöstä kuvaus laatu- ja raportointijärjestelmineen, johon tarjoaja sitoutuu. Raportoinnissa käytettävä myös Effic-raportteja vähintään siinä määrin kuin raportit viranomaisille edellyttävät. Kuvauksen perusteella laaditaan tuotantosopimukseen malli, josta poikkeamisesta (em. henkilöstökriteereistä tai lakisääteisistä saatavuuskriteereistä poikkeamisesta) sanktioidaan muualla esitetysti. Hoidon sisällössä on noudatettava sairaanhoitopiirin tai SoTe-piirin ohjeita ja laatusuosituksia. Raportointi tarjoajan esittämän mallin mukaan. Pitkäaikaissairauksien ehkäisystä ja hoidosta esitettävä hoitomalli, samoin hoitomalli "avainasiakkaista". Em. kuvaukseen ja toimintamalliin on sitouduttava. Em. kuvauksen ja hoitomallien osalta kts. Liite 7 Vertailuperusteet. Tehostetun asumispalvelun yksiköt kuuluvat avohoitopalveluiden vastuualueeseen ellei sopimuksessa toisin vaadita.
	Hoitotarvikejakelu, Jokilaakson Terveys Oy
	Palvelukuvaus: Jokilaakson Terveys jakaa hoitotarvikkeet avohoidossa oleville muille kuin vanhushuollon asiakkaille. Kaupunki vastaa hoitotarvikejakelusta vanhuspalvelun kohy- ja tehpa-asiakkaille. Vaadittu palvelutaso: Hoitotarvikejakelu, palveluntuottaja maksaa ja ohjeistaa jakelun 1.9.2015 alkaen; Noudatetaan voimassa olevan lainsäädännön lisäksi STM:n, sairaanhoitopiirin, SoTe-alueen ja Jämsän kaupungin laatimia jakamis-
	kriteereitä, laatu-kriteereitä ja saatavuuskriteereitä, sekä muita viranomaisten laatimia ohjeita. Ohjeiden vastainen toiminta johtaa tässä tarjouspyynnössä esitettyyn sanktioon. (kohta 13 Palvelusopimuksessa)
	Joukkotarkastukset
	Palvelukuvaus: Fimlab toteuttaa kohdunkaulasyövän joukkotutkimukset. Joukkotarkastuksiin sisältyvät kaikki lakisääteiset tutkimukset. Vaadittu palvelutaso: Tuottaja maksaa ja organisoii lakisääteiset joukkotarkastukset.

TYÖTERVEYSHUOLTO	
	Palvelukuvaus: Lakisääteisten ja kokonaisvaltaisten työterveyspalvelujen tuottaminen paikkakunnan työnantajille ja yrittäjille. Vuonna 2013 palvelua käytti 63 eri yritystä, yksilöasiakkaita oli 2371. Käytössä Dynamic Health potilastietojärjestelmä. Vaadittu palvelutaso: Palveluja tuotettava myös Kuhmoisten kunnan alueella yhteistoiminta-alueen sopimuksen mahdolliseen loppumiseen saakka. Toiminnan on kaikilta osin vastattava viranomaisten ja kansaneläkelaitoksen työterveyshuollosta antamia ohjeita ja määräyksiä. Tuotantopaikkana Jämsän terveysasema ja tarvittaessa Hallin terveysasema. Kuhmoisten osalta henkilöstöjärjestelyistä on sovittava erikseen. Tarjouksessa/sopimuksessa työterveyshuollon palvelutuotannon nettokustannukset tilaajalle 0 €. Kaupunki maksaa sopimushinnan mukaisesti ostamistaan työterveyshuollon palveluista. Tuottaja tekee itse uudet sopimukset yhtiöiden kanssa. Vanhat sopimukset ovat siirtyneet yhteisyritykselle ilman lisähintaa. Tarjoajan esitettävä työterveyshuollon malli, mahdollinen laatukäsikirja ja raportointi, jossa otettava huomioon viranomaisille raportointi (Kts. Liite 7 Vertailuperusteet). Tarjoajan esittämän mallin pohjalta laaditaan Tuottajan toimintamalli ja hinnasto, joka vastaa aiemmin tehtyjen, sekä kaupungin tuotantosopimusaikana tekemien työterveyshuollon sopimusten sisältöä ja hinnastoa. Asianmukainen työterveyshuollon toiminta edellyttää moniammatillisuutta, mm. työterveyspsykologin ja työterveysfysioterapeutin palvelujen tuottamista. Tuottaja laskuttaa kaupungin puolesta työnantajaa. Näitä sopimuksia koskevassa palvelutuotannossa Tuottaja voi käyttää vuokraamia Tilaaajan osoittamia toimitiloja ja välineistöä. Tukipalveluista on kuitenkin sovittava erikseen. Nimettävä työterveyshuollosta vastaava henkilö.
SUUN TERVEYDENHUOLTO	
	Vaadittu palvelutaso: Nimettävä toiminnasta vastaava hammaslääkäri. Toimittava tiiviissä yhteistyössä oppilaitosten ja vanhusten palvelujen toimintayksiköiden kanssa. Tuottajan on järjestettävä ja kustannettava virka-ajan ulkopuolinen päivystys.
Hammashoitolat	
	Palvelukuvaus: Hammaslääkärin vastaanottokäynti, suuhygienistin/hammashoitajan vastaanottokäynti. Käynnit jakautuvat sopimuskauden alkaessa 0-17 v. 35% ja yli 18-vuotiaille 65%. Käytössä WinHit-potilastietojärjestelmä. Virkaaajan ulkopuolinen päivystys Pshp:n Acuta-päivystysyksiköstä. Vaadittu palvelutaso: Hammashoitoa järjestettävä Jämsän ja Kuoreveden hammashoitoloissa. Hoitotakuu: Kiireellinen hoito 1-3 pv, kiireetön hoito 2-3 kk, hoitojonossa oleville hoito alle 6 kk:ssa. Suuhygienistien säännölliset käynnit laitoksissa, preventiohammashoitajan käynnit kouluilla ja vammaisten luona. Käyntimäärät on suhteutettava väestön määrään ja ikärakenteeseen. Sopimusaikana alkaen vakinaisten kokopäivätoimisten hammaslääkäreiden määrä on oltava vähintään 8 ja suuhygienistien 5. Sopimuskaudella määrää voidaan tarkistaa yhteisellä päätöksellä, jolloin tarkistus vaikuttaa täysimääräisesti palvelusta maksettavaan korvaukseen.
Hammashuollon oikomishoito	
	Palvelukuvaus: Oikomishoidon vastaanottokäynti. Vaadittu palvelutaso: Oikomishoito järjestettävä Jämsän keskustan hammashoitolassa (Terveyskuja 5). Oikomishoidossa olevien osuus 12%. Palvelut tuotettava Kuhmoisten kunnalle 31.12.2018 saakka.

PÄIVYSTYS	
	Terveystenhuollon päivystys ja EA, Jokilaakson Terveys Oy
	Palvelukuvaus: Ympäri vuorokautisen 24/7 perusterveydenhuollon päivystyksen tuottaa yhteistoiminta-alueella Jokilaakson Terveys Oy. Tehostetumpaa hoitoa tarvitseville TAYS:n Acutan palvelut pääosin lähetteellä.
	Vaadittu palvelutaso: Tarjoajan esitettävä malli, jolla turvataan 24/7 päivystystoiminnan jatkuminen Jämsän terveysasemalla koko sopimusajan, pois lukien lainsäädännön ja viranomaisten määräykset, joiden takia toiminnan jatkuminen nykyisessä laajuudessa ei enää olisi mahdollista. Tällöin sopimushintaa on tarkistettava kustannusten muutosta vastaavasti. Tarjoajan esitettävä toiminta-, laadunseuranta- ja raportointimalli, jota se sitoutuu noudattamaan. Kirurgian ja kuvantamisen päivystyksestä esitettävä malli, joka on voimassa olevan lainsäädännön mukainen riittävä päivystysyksikölle. Tarjoaja voi esittää vaihtoehtoiset kiireellisen hoidon suunnitelmat kustannusarvioineen. Tällöin esitettävä myös riittävät suunnitelmat mm. operatiivisen toiminnan turvaavasta erikoislääkäritakapäivystyksestä ja lisensiaatin paikallaolosta esim. öisin. Sopimusaikana suhde päivystyksen lääkärikäynnit/TK-vastaanoton lääkärikäynnit ei saa ylittää v. 2013 arvoa. Raportointi: odotusajat triageluokittain, läpimenoajat, kävijöiden suhde ea-päivystys/ normaali tk-vastaanotto. Em. mallien osalta kts. Liite 7 Vertailuperusteet.
TUKIPALVELUT	
	FimLab Oy
	Palvelukuvaus: Laboratorionäytteiden ottaminen potilaista Jokilaakson sairaalassa ja Jämsän terveyskeskuksessa sekä Kuhmoisten, Kuoreveden, Längelmäen ja Koskenpään terveysasemilla sekä Jämsänkosken näytteenottopisteessä. Yleisimpien pikatestien tekeminen terveysasemilla. Laboratorionäytteiden analysointi Jämsässä Fimlab Oy:n tiloissa sekä TAYS:ssa. Noin 250 000 tehtyä tutkimusta ja noin 50 000 näytteenottoa vuosittain. Potilaiden ja tutkimuksia tilaavien yksiköiden neuvonta ja ohjeistaminen tutkimusten käytössä. Vaadittu palvelutaso: Kaikki laboratoriotutkimukset sisältyvät tarjoushintaan. Tarjoajan on ostettava laboratoriopalvelunsa Jämsän kaupungilta.
	Kuvantamispalvelut, Jokilaakson Terveys Oy
	Palvelukuvaus: Tuottaa mm. keuhko-, luu- ja hammastutkimuksia, magneettitutkimuksia, CT-tutkimuksia ja ultraäänitutkimuksia. Vaadittu palvelutaso: Kaikki kuvantaminen (myös ostopalvelut) sisältyy sopimushintaan. Toiminnassa syntyvät kuvat on tallennettava PSHP:n Kuvantamis- ja apteekkiliikelaitoksen ylläpitämään pirkanmaalaiseen kuvantamisarkistoon, joka mahdollistaa kuvien siirtymisen KANTA-arkistoon. Jämsän kaupunki on mukana em. liikelaitoksen maakunnallisessa Kuvantamisarkistohankkeessa.
	Lääkehuolto: Pirkanmaan shp:n kuvantamis- ja apteekkiliikelaitos
	Palvelukuvaus: TAYS:n sairaala-apteekki huolehtii lääkelogistiikasta ja velvoitevarastoinnista ja ottaa osaa kliniseen farmasiaan tilausten mukaan sekä lääkeinformaatiota jakamalla. Lääkkeenvalmistus tapahtuu TAYS:ssa. Vaadittu palvelutaso: Palvelu on hankittava Jämsän kaupungin kautta PSHP:n Kuvantamis- ja apteekkiliikelaitokselta (Tays:n sairaala-apteekki). Yrityksen haettava tarvitsemansa FIMEA:n luvat. Tarjoaja voi hankkia tarvitsemansa lääkehuollon myös muualta nyt voimassa olevan sopimuksen irtisanomisajan huomioiden.

KUNTOUTUSPALVELUT	
Lääkinnällinen kuntoutus	
	Palvelukuvaus: Lääkinnällisellä kuntoutuksella pyritään parantamaan ja ylläpitämään kuntoutujan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä sekä tukemaan hänen elämäntilanteensa hallintaa ja hänen itsenäistä suoriutumistaan päivittäisissä toiminnoissa. Lääkinnällinen kuntoutus auttaa sairaudesta tai vammasta toipumista ja/tai auttaa sen kanssa elämistä. Sisältää myös lääikinnällisen kuntoutuksen tarpeen arvioinnin. Vaadittu palvelutaso: Hallintoylilääkäri kokoo kuntoutustyöryhmän, johon palveluntuottajan on nimettävä asiantuntijat. Asiantuntijat tuovat lääikinnällisen kuntoutuksen osaamisensa ryhmään. Lääikinnällisen kuntoutuksen arviointi ja toteutus on tehtävä sairaanhoitopiirin kriteereiden mukaisesti. Kts. henkilöstön määrällinen vaatimus alla Fysioterapian kohdalla. Lääikinnällistä kuntoutusta on toteutettava Jämsässä, Hallissa ja Länkipohjassa. Ostopalveluita käytetään, jos oma kapasiteetti ei riitä.
Apuvälineyksikkö	
	Palvelukuvaus: Lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset apuvälinelainat (osa lääikinnällistä kuntoutusta) Vaadittu palvelutaso: Tuottajalle kuuluvat lyhyt- ja pitkäaikaisten apuvälineiden hankinta, apuvälinetarpeen arviointi, käytön ohjaus, puhdistus, huolto, varastointi ja apuvälinetietokannan ylläpito.
	Apuvälineiden myöntämiskriteerit ovat "Sosiaali- ja terveydenhuollon apuvälinepalveluiden suunnitelma Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä" -suositusten mukaisia. Apuvälinelainausta tulee olla mahdollista Jämsässä joka arkipäivä. Länkipohjassa ja Kuorevedellä apuvälinelainausta fysioterapeutin vastaanottojen mukaisesti. Hankittavien apuvälineiden tulee olla kestäviä ja turvallisia ja tavanomaisia apuvälineitä pitää olla saatavilla välittömään tarpeeseen.
Fysioterapia	
	Palvelukuvaus: Fysioterapiapalveluiden tavoitteena on tukea kuntalaisten toimintakykyä ja vähentää toimintarajoitteita tuki- ja liikuntaelimestössä. Asiakkaita kannustetaan omatoimiseen harjoitteluun. Palvelu sisältää fysioterapeutin ja/tai kuntohoitajan vastaanotot, kotikäynnit, ryhmät. Fysioterapiapalveluita toteutetaan Jämsässä, Kuorevedellä ja Länkipohjassa. Palvelu sisältää kuntoneuvolatoimintaa ja omaehtoisia terveydenhoidollisia ryhmiä, kuten veteraaniryhmä, sairaanhoidollisia akuuttivastaanottoja ja fysioterapeutin vastaanottoja tuki- ja liikuntaelinvaivoissa. Nykyinen työpanos 8,4, josta 1,6 tuotettu vanhuspalveluille. Vaadittu palvelutaso: Fysioterapiana on tuotettava / järjestettävä kuntoneuvolatoiminta / terveydenhoitokäynnit, hoitoketjuihin liittyvät fysioterapeutin käynnit (ortopedia, neurologia), leikkauksien vähentämiseen tähtäävä tuki- ja liikuntaelinvaivoihin annettava fysioterapia ja akuuttivastaanotot. Avofysioterapiaan, lääikinnälliseen kuntoutukseen ja apuvälinepalveluihin on varattava laskennallisesti vähintään 6,8 kokopäivätoimisen ammattilaisen työpanos.

Palvelukuvaus:

Vastaanottopalvelut

Sisältävät lääkärin ja sairaanhoitajan ajanvarauksella tapahtuvat sekä kiireettömät että osin kiireelliset vastaanottopalvelut. Virka-aikainen kiireellinen vastaanottopalvelu sisältyy toimintaan silloin kun se voidaan hoidon tarpeet huomioiden yksikössä suorittaa.

Toimintatapana on pääsääntöisesti lääkäri-hoitaja -työparitoiminta. Myös lääkärin/hoitajan akuuttivastaanottotoiminta tukee päivystyksen lisäksi potilaan joustavaa, nopeaa ja tarpeenmukaista hoitoa.

Avohoito Jämsä

Perusterveydenhuollon avovastaanottopalvelut tuottaa Jämsän kaupungin alueella Jämsän Terveys Oy hankintasopimuksen mukaisesti / alihankkijana Jokilaakson Terveys Oy.

Avohoito Kuhmoinen

Jämsän sosiaali- ja terveystoimi tuottaa Kuhmoisten perusterveydenhuollon avovastaanottopalvelut.

Työterveyshuolto tuottaa laadukkaita moniammatillisia työterveyshuollon palveluja koko yhteistoiminta-alueella toimiville yrityksille. Työterveyshuollon tuottamisesta vastaa Jämsän Terveys Oy.

Suun terveydenhuolto tarjoaa yhteistoiminta-alueen asukkaille hammaslääkärin, suuhygienistin ja hammashoitajan palveluita. Hoidon tarve arvioidaan yksiköllisesti Sosiaali- ja terveysministeriön määrittämien kiireettömän hoidon perustein. Pääosan Jämsän seudun suun terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta vastaa Jämsän Terveys Oy.

Päivystys

Ympäri vuorokautisen ns. yhteispäivystyksen (erikoissairaanhoito + perusterveydenhuolto) yhteistoiminta-alueelle tuottaa Jämsän Terveys Oy / alihankkija Jokilaakson Terveys Oy Jämsässä, mikäli lainsäädäntö mahdollistaa yhteispäivystyksen jatkumisen. Muussa tapauksessa päivystystoiminnan järjestämisestä neuvotellaan erikseen Tuottajan kanssa.

Kuntoutuspalvelut

Lääkinnällinen kuntoutus ja apuvälineet

Pitkäaikaisesti tai pysyvästi vajaakuntoiset saavat lääkinällistä kuntoutusta yksilö- ja/tai ryhmämuotoisena. Yksiköstä lainataan apuvälineitä lyhyt- ja pitkäaikaiseen käyttöön sekä neuvotaan apuvälineiden käyttö ja puhdistus.

Fysioterapia

Fysioterapiapalveluiden tavoitteena on tukea kuntalaisten toimintakykyä ja vähentää toimintarajoitteita tuki- ja liikuntaelimistössä. Asiakkaita kannustetaan omatoimiseen harjoitteluun. Palvelua tarjotaan kaikille ikäryhmille. Palvelu sisältää fysioterapeutin ja kuntohoitajan vastaanotot, kotikäynnit, ryhmät sekä kuntoutuksen vuodeosastoilla.

Erikoissairaanhoito

Tulosalueen esimies: hallintoylilääkäri Matias Lahti

Toiminnan kuvaus

Tulosalue järjestää yhteistoiminta-alueen erikoissairaanhoidon palvelut. Tuottajana on Jämsän Terveys Oy, joka tuottaa palvelut mm. yhteistyössä Jokilaakson Terveys Oy:n kanssa sekä hankkimalla niitä Pirkanmaan ja Keski-Suomen sairaanhoitopiireistä ja muilta palveluntuottajilta.

Tulosalueeseen sisältyy myös Jämsän kaupungin dialyysiyksikön toiminta, mikä jatkuu entisen käytännön mukaisesti Jämsän Terveys Oy:n tuottamana, mutta samalla PSHP:n ”satelliittiyksikkönä”.

Tavoitteet vuodelle 2018

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee		
		Elin-voima	Sujuva arki	Verkos-tot
Onnistuminen palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sekä palvelusopimusten valvonta- ja ohjaustehtävässä.	- Säännölliset, sovitut ohjaus- ja valvontakäynnit /tarkastusohjelmat toteutuminen (kyllä/ei) - Palvelusopimusten seurannan mittarien toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet) - Kuhmoisten palvelujen järjestämisen ja tuottamisen toteutuminen sovitusti (kyllä/ei)	x	x	x
ESH-palvelujen turvaaminen nykyisessä laajuudessa	☐ Leikkaustoiminta jatkuu (kyllä/ei)	x	x	x
Erikoissairaanhoidon hoidonporrastuksen toteutuminen sovitusti	☐ Läheteseuranta (oma tuotanto, shp:t, muut)		x	

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2019 - 2020

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Sote-lakeihin valmistautuminen, maakunnallisen roolin vahvistaminen	Elinvoima ↑ Työllisyys ↑

Tunnuslukuja

Jämsä	Lta 2017	Tae 2018	
Erikoissairaanhoito, tulosalueen kustannukset yhteensä	1 209	1 202	euroa/asukas
Kuhmoinen			
Terveyspalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	1 305	1 378	euroa/asukas

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksiköittäin 2018 – 2020 (lautakunnalle)

Ostopalvelut (Jämsän Terveiden kanssa solmitun palvelusopimuksen mukainen palvelukuvaus ja vaadittu palvelutaso):

DIALYYSI	
	Palvelukuvaus: Yksikkö tuottaa PSHP:n satelliittiyksikkönä dialyysipalveluita Jämsän ja Kuhmoisten alueen väestölle sekä tarvittaessa muiden kuntien maksusitoumusasiakkaille joko säännöllisesti tai tilapäisesti ns. lomadialyysien muodossa. Vaadittu palvelutaso: Dialyysihoitoja annettava tarpeen mukaan, sairaanhoitajia vähintään 0,33 /potilas ja vähintään kaksi sairaanhoitajaa samaan aikaan. Kaikilla hoitajilla oltava hemodialyysilupa. Hoitajista vähintään yhdellä oltava AMK-tasoinen munuaishoitajan erikoiskoulutus. Yksikössä on oltava nimetty vastuuhenkilö. Dialyysilaitteiden säännölliset huollot on toteutettava.
JOKILAAKSON SAIRAALA	
Paikalliset erikoissairaanhoidon palvelut Jämsä	
	Palvelukuvaus: Tuottajana Jämsän Terveys Oy / alihankkija Jokilaakson Terveys Oy. Kirurgian vuodeosasto; sairaansijat 22, hoitopäivät 3 900; päiväkirurgia 10 paikkaa, hoitajaksoja 1000 ESH poliklinikkatoimintaa useilla erikoisaloilla, kts. www.jamsa.fi Vaadittu palvelutaso kilpailutuksessa: Jämsän asukkaille tuotettava paikalliset erikoissairaanhoidon palvelut 01.09.2017 lähtien. Suunnitelma ja laadunseuranta on esitettävä erikoisaloittain kirurgisesta ja polikliinisestä toiminnasta erikoissairaanhoidon riittävän asiakasmäärän turvaamiseksi sopimuskauden ajaksi. Kts. Liite 7 Vertailuperusteet. Kirurgiassa seurattava vähintään: tekonivelinfektiot, uusintaleikkaukset, haavainfektiot, tekonivelkirurgin kokemus.
Erikoissairaanhoidon ostopalvelut Jämsä	
	Palvelukuvaus: Ostot sairaanhoitopiireiltä. PSHP:ltä ostot tapahtuvat sopimusohjausmenettelyllä. Vaadittu palvelutaso: Kustannusvastuu erikoissairaanhoidon tuottamisesta ja hankkimisesta siinä laajuudessa kuin Jämsän kaupungin järjestämisvastuu 28.1.2015 edellyttää, tulee tuottajalle 1.9.2017 alkaen (tätä aikaistettu yhteisellä sopimuksella alkamaan jo 01.01.2016).

Palvelukuvaus:

Dialyysi

Yksikkö tuottaa turvallista Jämsän kaupungin järjestämisvastuulla olevaa dialyysipalvelua ensisijaisesti Jämsän ja Kuhmoisten alueella asuville ja dialyysihoitoa tarvitseville asukkaille. Tuottajana on Jämsän Terveys Oy. Dialyysipalvelua voidaan myös tuottaa muualla asuville asiakkaille joko lomadialyysihoitoina tai jatkuvana dialyysihoitona (palvelun myynti, valinnanvapaus, maksusitoumus).

LIITE 2

					Talousarvio
Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy					2018
			as. p-a yht.		n. 94 % käytt.ast.
Liikevaihto					
Vuokrat		6 110,5 m ²	k.a.7,78 e/ m ²		536 250,00
Vesimaksut	mitattu vesi kylmä 6,30 ja lämmin 17,00/ m		25,00 e / hlö		35 000,00
Saunamaksut			12,00 e / talous		2 200,00
Muut käyttök			6,00 e / a.paikka		3 400,00
					576 850,00
Henkilöstökulut					
Palkat, kiinteistönhoito, siivous					-14 000,00
Hallinnon palkat					-15 000,00
Remonttityöpalkat					-5 000,00
					-34 000,00
Suunnitelman mukaiset poistot					
Poisto rakennuksista 4 %					-115 000,00
Poisto koneista ja kalustosta 25 %					-4 000,00
					-119 000,00
Kiinteistön muut hoitokulut					
Isännöintipalvelupalkkiot, ostopalvelut					-11 000,00
Tilintarkastuspalkkiot					-3 500,00
Kiinteistönhoidon ostopalvelupalkkiot					-8 500,00
Muut käyttö- ja huoltopalvelut					-1 500,00
Ulkoalueiden hoito					-8 000,00
Siivousaineet ja -tarv.					-500,00
Lämmitysenergiat					-100 000,00
Vesi ja jätevesi					-32 000,00
Sähkö					-12 000,00
Jätehuolto					-9 000,00
Kiint.vakuut					-12 000,00
Kiint.vero					-15 000,00
Vuosikorjaukset ja -huollot	erittelyä liitteellä		3,27 e/ m ²		-20 000,00
Korjauksia erikseen päätettyjä	Jussilankuja, Kaskitie, Myllykuja				-30 000,00
Muut hoito					-2 000,00
Yht.					-265 000,00
Laajakaistaliittymät joka kiinteistöön					-12 300,00
Hallinnon laite- ja ohjelmahankinnat					-2 000,00
Liikevoitto					144 550,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut					-22 900,00
Tilikauden voitto/ tappio					121 650,00

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy

Sitovat tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan tarpeisiin sovel- tuvan asuntokannan ylläpitäminen	Käyttöaste %	94 %	
Asuntokannan suunni- telmallinen hoito	Vuosikorjaukset e/ m ² Rakennuskohtainen hoito- ja käyttösuunnitelma PTS	3,27 PTS päivitys	
Energiankulutuksen vähentäminen	vedenkulutus l/hlö/vrk vesikalusteiden tarkastus lämpötilamittaukset tiivisteiden konnostukset	135	

Käyttöaste näyttää pieniä paranemisen merkkejä, etenkin keskustaajaman alueella..
Haja-asutusalueiden 12:sta asunnoista on nyt käytössä 9 asuntoa.

Vuokrataso pidetään pääosin edellisen vuoden tasolla.

Käyttökorvausmaksuja korotetaan vastaamaan paremmin niistä aiheutuvia kustannuksia.

Tilikaudelle 1.1.-31.12.2018 ei ole suunniteltu uusia suuria peruskorjauksia tai asuntoremontteja.

Yksittäisiä huoneistokunnostuksia ja remontteja tehdään edelleen tarvittaessa asukkaiden vaihtuessa.

Terveellisen sisäilman varmistamiseksi huolletaan ja puhdistetaan ilmanvaihtokanavia ja poistoa

säädetään vastaamaan muuttunutta tarvetta vastaavaksi; mm. uusittujen ikkunoiden vuoksi.

Energioiden kulutuksen säästämiseksi ja vähentämiseksi on edelleen mietittävä monipuolisia ja jopa uudenlaisia ja nykyaikaisia vaihtoehtoja toteutettavaksi.

Vesimittareiden asennukset vähentäisivät veden kulutusta, kuten myös nykyaikaiset vesikalusteet.

Mittareiden asennukset ja kalusteiden uusimiset kohdennetaan tuleville vuosille putkiremonttien myötä.

Asuntojen käyttöasteen nostamiseksi markkinoidaan edelleen haja-asutusalueen rivitalohuoneistoja myös lyhyempiaikaiseen käyttöön kuten kesä- ja loma-aikaiseen käyttöön.

Rivitalojen myymisen mahdollisuutta pidetään esillä edelleen vaihtoehtona.

Tyhjät tontit sijaitsevat lähellä kaukolämpöverkkoa, joten niitä tulee markkinoida voimakkaasti.

Lainojen lyhennykset ja korkokulut rahoitetaan lainaehtojen mukaisesti tulorahoituksella talousarviossa.

Lainarahoituksen korkokustannukset näyttävät edelleen pysyvän hyvin alhaisina.

Lyhytaikaisena rahoituksena tarvittaessa käytetään edelleen kuntayritystodistus-ohjelmaa.

Yhtiön lainat ovat nyt järjestyksessä ja ohjelmien mukaan lyhenevät n. 214 600 eurolla vuodessa, mikä on 10,15 % vuodessa lyhennysohjelmien mukaisten lainojen 2 114 670 euron määrästä.

Kokonaislainakanta on tilikauden 2018 alussa 2 573 418 euroa, jossa ovat mukana lain mukaiset

omistajan asettamat tertiärlainat. Niitä voi lyhentää ja maksaa pois vasta kun aravaehdot,

yleisesti 45 vuotta, ovat kuluneet umpeen. Lisäksi on Kuntayritystodistusohjelman lyhytaikaista lainaa.

Pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen pääomaan verraten tilikauden lyhennykset ovat 8,34 %.

31.10.2017

Alli Peltonen

LIITE 3

KUHMOISTEN VERKKOPALVELUT OY:N JA KUHMOISTEN LAAJAKAISTA OY:N TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy
Kuhmoisten Laajakaista Oy

Talousarvion liite 2018

Sitovat tavoitteet: **Tilikaudelle**
1.1. - 31.12.2018

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	
Uusien aktiiviliittymien myynti	Myytyjen liittymien määrä	40 kpl	
Valmiusliittymien myynti aktiiviliittymäksi (taloyhtiöt +yksityiset)	myytyjen liittymien määrä	25 kpl	
Kieppiliittymät ja liittymävaraukset, myynti aktiiviliittymiksi	Myytyjen liittymien määrä	7 kpl	

Laajakaistaverkon päälinjat ovat valmistuneet vuoden 2017 lopussa tilattujen liittymien osalta ja näin Kuhmoisten Laajakaista Oy:lle tulee jatkuvaa tulovirtaa. Verkon päälinjojen valmistuminen mahdollistaa entistä tehokkaamman liittymien myynnin jatkossa. Vuoden 2018 tavoitteena on saada vähintään 72 uutta liittyjää verkkoon. Tavoitteena on saavuttaa aktiivisien kuituasiakkaiden määrä sille tasolle, että Kuhmoisten Laajakaista Oy:n toiminta on taloudellisesti kannattavaa. Laajakaistaliittymien myynnin ja markkinoinnin kohdentaminen potentiaalisille asiakasryhmille, jotta liittymämyynnin tavoite saavutetaan. Vuoden 2018 aikana lyhytaikaista lainaa lyhennetään ennen lainan erääntymistä sen mukaan kuinka paljon Viestintävirasto myöntää tukea Kuhmoisten Laajakaista Oy:lle. Lisäksi pitkäaikaisen lainan ensimmäinen lainaerä erääntyy maksettavaksi heinäkuussa 2018.

KONSERNITALOUSARVIO V. 2018

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy	-
------------------------------	---

		2018
		€
1	LIKEVAIHTO	137 500,00
2	Liiketoiminnan muut tuotot +	636 500,00
3	LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ =	774 000,00
4	Aine- ja tarvikekäyttö -	6 100,00
5	Ulkopuoliset palvelut -	76 800,00
6	Henkilöstökulut -	26 700,00
7	Liiketoiminnan muut kulut -	
8	Valmisteveraston lisäys/vähennys +/-	
9	KÄYTTÖKATE =	664 400,00
10	Suunnitelman mukaiset poistot -	102 000,00
11	LIKETULOS =	562 400,00
12	Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista +	
13	Muut korko- ja rahoitustuotot +	11 800,00
14	Korkokulut ja muut rahoituskulut -	40 200,00
15	Välittömät verot -	
16	NETTOTULOS =	534 000,00
17	Satunnaiset tuotot +	
18	Satunnaiset kulut -	28 400,00
19	KOKONAISTULOS =	505 600,00

LIITE 4**VAKITUISET VIRAT JA TOIMET TALOUSARVIO 2018****YLEISHALLINTO****Hallintopalvelut**

kunnanjohtaja	1,00
hallintojohtaja	1,00
sivistystoimenjohtaja	0,14
perusopetuksen lehtori	0,11
atk-lähtökäsitteily	0,85 (2017-2018)
työsuunnittelija (kustann. jaettu eri hallintokunnille)	1,00 (2017-2018)
kehittämisasiamies	0,10
taloussihteeri	0,65
hallintosihteeri	1,10
apulaiskirjanpitäjä	1,00
	6,95

Elinkeinoelämän edistäminen

kehittämisasiamies	0,90
kirjastovirkailija	0,25
ympäristösihteeri	0,60
	1,75
Yleishallinto yhteensä	8,70

SIVISTYSTOIMI**VARHAISKASVATUS**

hallinto	0,09
päivähoidon ohjaaja	0,58
perhepäivähoitaja	1,00
ryhmäperhepäivähoitajat	2,00
perhepäivähoitaja	1,00
ryhmäavustaja	1,00
koulunkäynninohjaaja	0,26
aamu- ja iltapäivätoiminnanohjaajat	0,31
	6,24
Varhaiskasvatus yhteensä	6,24

YHTENÄISKOULU**ESIOPETUS**

hallinto	0,06
koulusihteeri	0,10
yhtenäiskoulun rehtori	0,06
tuntiopettaja (päätoiminen)	0,83
perusopetuksen erityisopettajat	0,15
koulunkäynninohjaaja	0,73
	1,93

PERUSOPETUS

hallinto	0,65
koulusihteeri	0,73
yhtenäiskoulun rehtori	0,84
perusopetuksen ja lukion lehtorit	3,81
perusopetuksen lehtorit	3,40
tuntiopettajat	1,73
perusopetuksen erityisopettajat	1,82
perusopetuksen luokanopettajat	4,00
erityisluokan opettajat	1,00
oppilaanohjauksen lehtorit	0,42
koulunkäynninohjaaja	2,58
	20,98

LUKIO

hallinto	0,13
yhtenäiskoulun rehtori	0,10
koulusihteeri	0,17
erityisopettaja	0,04
perusopetuksen ja lukion lehtorit	2,20
perusopetuksen lehtorit	0,60
tuntiopettajat	1,46
oppilaanohjauksen lehtorit	0,18
	4,88
Yhtenäiskoulu yhteensä	27,79

ELÄMÄNLAATUPALVELUT

hallinto	0,74
kirjastonhoitaja	1,00
kirjastovirkailijat	1,75
sivukirjastonhoitajat	0,21
liikunnanohjaaja	1,00
liikuntapaikkojen hoitaja	1,00
nuorisonohjaaja	1,00
	6,70
Elämänlaatu palvelut yhteensä	6,70

RUOKAPALVELUT

hallinto	0,10
kokit	5,00
ruokapalveluesimies	1,00
ravitsenmustyöntekijät	3,00
	9,10
Ruokapalvelut yhteensä	9,10
Sivistystoimi yhteensä	49,83

TEKNINEN TOIMI

rakennusmestari/tekninen johtaja	1,00
hallintosihteeri	1,00
projektityönjohtaja	0,35 (2017-2018)
kunnossapitovastaava	1,00
vesihuoltolaitoksen hoitaja	1,00
laitosmies	1,00
siivooja	5,00
talonmies	1,00
kirvesmies	1,00
ympäristösihteeri	0,40
pesula-apulainen	1,00
pesulanhoitaja	1,00
	14,75
Tekninen toimi yhteensä	14,75
kaikki yhteensä	73,28